

Katolički list

Zvonik

GOD. XX. BR. 7 (225) Subotica, srpanj (juli) 2013. 150,00din

GODINA VJERE ²⁰¹²/₂₀₁₃

tema:
Še li u bijegu spas?
intervju:
vlč. Vinko Cvijin, mladomisnik
aktualno:
slavimo dužijance

zknj.org.rs

Dužijanca malenih

Dužijanca u Bajmoku

Dužijanca u Lemešu

Dužijanca u Tavankutu

Dužijanca u Žedniku

Natjecanje risara

Najbolji risari

Neki „čudni“ ljudi

Vruće ljetno poslijepodne pružalo je samo jednu moguću opciju – bijeg u hladovinu i kvalitetno odrađenu *siestu* nakon što je magarac (želudac) bio propisno namiren. U kleričkom žargonu nazvali bismo to „hodočašćem“ Gospi od Poslijepodnevnog odmora, a u karizmatičkom „počivanje u duhu“. (Oduvijek me je oduševljavao taj katolički pogled na svijet koji je kadar čistu fiziologiju oplemeniti duhovnom vizurom). U tim „pobožnim“ nagnućima, međutim, nisam daleko dogurao jer me je stanovita osoba s druge strane „žice“ mog mobilnog telefona uporno nastojala u tome spriječiti. Bio je to moj majstor koji je u gluho popodnevno doba nešto radio po crkvi.

– *Daaaa?* Nevoljko se oglasio moj glasić koji je već bio pripremljen utonuti u *silentium* popodnevnog počivanja.

– *Gospodine, traže vas neki čudni ljudi ovdje na župi.*

– *Neki čudni ljudi?* Slušao sam već negdje o „čudnim“ ljudima, ali kako si predočiti tu njihovu čudnovatost, zaista nisam imao ideju... Stvar me je intrigirala dovoljno da nastavimo ovaj zanimljiv razgovor.

– *Kako misliš – čudni?*

– *Ne razumijem što govore i čudno su obučeni.*

– *Čudno obučeni?*

– *Da, skroz u bijelom.*

Da nisu vanzemaljci? Naravno, postavio sam si retoričko pitanje ne želeći da majstor dokuči moju obješenjačku maštu i namjeru da se malo bezazleno poigram s ovim telefonskim pozivom koji je postajao sve zanimljiviji.

Smrtno ozbiljan, majstor je specificirao opis – *žena ima bijelu maramu na glavi i nosi ikonu u ruci, a starac nosi križ.*

– *Aha, rekoh gladeći bradu i pokušavajući iz svega toga izvući neki smisao. Palo mi na pamet čitanje od neki dan kada su Abrahamu došla tri stranca u bijelom pa ih je ovaj počastio obilnom gozdom. Ha, tko zna...*

– *Pa što hoće?* – upitah.

– *Ako sam ih dobro razumio, gladni su i htjeli bi nešto pregristi.*

E sad već stvarno sve počinje naličiti na tu biblijsku priču. Jedino što je ovoj priči nedostajalo ugojeno tele, jer u župnoj kući ni miš nema što pregristi a kamoli ti „čudni“ ljudi.

– *Kaži im da sačekaju, odmah ću doći!* Nije mi preostalo ništa drugo nego sjesti u kola i vidjeti svojim očima o čemu se radi.

Prvo što sam primijetio ulazeći u dvorište župe – nema parkirano svemirskog broda! (Blago razočaranje). Ali sljedeći prizor bio je doista fascinant. Dvoje staraca, u bijeloj lanenoj odjeći, odmarala su se pod drvetom. Ugledavši me, hitro su ustali, prišli i predstavili se. Misterij je u momentu riješen. Dvoje „čudnih“ ljudi bili su poljski hodočasnici koji su se uputili pješice za Međugorje. Zastaje dah! Starci su se upustili u avanturu dugu 2000 km, bez hrane, bez krova nad glavom, bez novca, kartica, mobilnog telefona, računala... Možda bih se manje iznenadio da sam ugledao vanzemaljce. Pomislih – koja snažna vjera! Već pedeset dana hodaju i još im dosta predstoji. Iako vidno umorni, iz njih iskri osmijeh, radost, zahvalnost. Moji „biblijski“ gosti ostali su pre-spavati u poluruševnoj župnoj kući i ujutro su nastavili put Međugorja noseći sa sobom blagoslov ljudi koje su tu susreli. I mi smo bili blagoslovljeni.

Dragi čitatelji, mnogima je ljetno prožeto nervozom kako će, gdje će i kada na godišnji odmor. Turističke agencije već iskaču iz jogurta sa svojim bajoslovnim ponudama, o kojima većina nas može samo sanjati. Ruta ovih dvoje staraca nije ni na jednoj turističkoj mapi. Za malo koga je primamljiva. No, za njih je to blagoslov, odmor, radost. Ali i za one koji ih susretnu. Životna avantura ovih „čudnih turista“ progovara mnogo. Može li i nama nešto poručiti?

Iz sadržaja

Aktualno:

Papa Franjo u Brazilu 5

Tema broja:

Može li čovjek pobjeći od samoga sebe i je li u bijegu spas.....6

Aktualno:

Proslava dužijanci 2013. ..9

Intervju:

Vlč. Vinko Cvijin 24

Psihologija:

Kreativnost u novom svijetu 28

Moralni kutak:

Bračna jednakost uništiti će i brak i homoseksualce.....29

Kultura:

Marijansko pučko pjevanje 31

Djeca:

Dužijanica malenih.....33

Mladi:

Harry Potter, dobro ili zlo? 36

Kršćanski stav:

Susret Boga i čovjeka kao neizbježna i neupitna stvarnost.....40

Sjećanje:

Marija Ivković Ivandekić.....43

Zabava.....44

Odluka djeteta pod majčinim srcem

Piše. Ana Ivković

Ne možete me čuti, no ja čujem glasove oko sebe. Pomalo su nejasni, ne razumijem te riječi, ali osjećam hladnoću, strah i da, osjećam da nekome smetam. Ponekad je jako bučno, plaše me ta dva poznata glasa. Zastrašujuće je kako viču i navikuju jedno drugo. Ne znam bi li tako bilo da ja nisam ovdje. No, našla sam se tu i u početku mi je bilo zaista lijepo. Nitko još nije znao za mene, ali osjećala sam blagu prisutnost, kao nekog nevidljivog tihog prijatelja. Zнала sam da nisam sama iako nikoga nisam vidjela. Osjećala sam se sigurnom iako sam išla u nepoznato. Zнала sam da iza ovog mog malog svijeta postoji jedan drugi. Vjerovala sam da me tamo čekaju, da će moj dolazak nekoga razveseliti. Čekala sam dan kada će otkriti da postojim i kada će sa mnom početi iščekivati naš susret. Ipak, nije bilo tako kako sam se nadala. Kada su otkrili da se skrivam u ovom toplom i sigurnom mjestu, sve se promijenilo. Nisam osjetila da mi se raduju. Kao da su me se uplašili. Govorili su o neakvim planovima, o brigama i teretu. Šta god to značilo, jedno sam shvatila: svijet kome sam se radovala i u koji sam se spremala doći, mene nije htio. Nisam razumjela zašto. Nikome nisam htjela biti na teret, niti kvariti te njihove planove. Samo sam jedno željela: osjetiti da me žele, da se raduju mome dolasku, da me čekaju i da me zavole. Obećala sam sebi da ću se truditi učiniti sve da me imaju razloga voljeti. No, nisam našla načina kako im to pokazati. Što im mogu dati ja ovako mala i slaba? Kada bi mi samo dopustili da porastem, koliko bi im bila zahvalna! Svaki bih dan našla način kako im zahvaliti. Obećala sam sama sebi da će mi to biti najvažniji zadatak. Da me mogu čuti, sigurno bi mi povjerovali. No, možda me mama može osjetiti. Ponekad, kad se zaigram, možda osjeti moje pokrete. Jednom sam osjetila kao da joj je srce zatreptalo. Je li to bio znak da joj je ipak stalo do mene? Možda me ipak želi i možda je spremna promijeniti planove zbog mene. Opet sam obećala sebi da ću učiniti sve da se nikad ne pokaje što me je prihvatila. Nadala sam se da ću joj jednom ipak nekako moći uzvratiti.

Dani su prolazili i osjećala sam se sve jačom. Jasnije sam čula one glasove izvana i oni su opet donijeli strah. Sada sam bila još sigurnija da nekome stvarno smetam. Moja jedina želja da osjetim da me netko čeka i želi još se nije ostvarila. No, jedne večeri, nakon što su ona dva poznata glasa jako vikala jedno na drugo, kada se sve smirilo, vikanje prestalo i nešto jako zalupilo, osjetila sam toplu ruku preko trbuha. Bila je nježna i kao da je ona mene željela osjetiti. Smirila sam se i nisam se htjela pomaknuti. Ne znam bi li osjetila moj pokret i bojala sam se da bi to pokvarilo ovaj trenutak, da bi ta nježna ruka koju sam prvi put osjetila ustuknula. Bila je slična onom mom nevidljivom i tihom prijatelju, tako blaga. Kada sam već mislila da je to onaj osjećaj koji sam tako dugo čekala, čula sam i te najljepše riječi: *Mama je*. Taj poznati glas sada nije bio grub kao ranije. Drhtao je, nesiguran i uplašen, ali prvi je put bio upućen meni.

Nakon toga nastupila je duga tišina. Ne znam što se vani događalo, no

postajala sam sve nestrpljivija. Ona blaga ruka čiji prvi dodir nikada neću zaboraviti, s vremena na vrijeme znala je ostavljati svoj topli trag. Bila je nježna, no činilo mi se da postaje sve sigurnija. Onaj uplašeni i drhtavi glas rijetko sam mogla čuti. Kada je govorio bio je tih, no nikada hladan. Iako nije bilo mnogo riječi, polako sam počela vjerovati da mi se netko ipak raduje. Netko će me ipak dočekati s osmjehom. Nisam zaboravila svoju odluku. Zadatak na onome svijetu bit će mi uvijek razveseljavati onu ruku tako nježnog dodira i činiti da se onaj blagi glas sve više smije. A onaj moj tihi prijatelj, kog nikad nisam vidjela, a osjetila sam njegovu prisutnost prije nego je itko znao za mene, s njim posebno čekam da se upoznam. Tko zna, možda ćemo se mi još neko vrijeme ovako igrati skrivača i nećemo se vidjeti licem u lice. Ako mu je to omiljena igra, pristajem jer, iako ga ne vidim, znam da je blizu, a dodir one tople ruke tako je sličan njegovoj prisutnosti.

Papa Franjo u Brazilu

Mladi su prozor kroz koji budućnost ulazi u svijet

Nemam ni srebra ni zlata, ali donosim ono najdragocjenije što mi je dano: Isusa Krista! Dolazim u njegovo ime da osnažim plamen bratske ljubavi koji gori u svakom srcu; i želim da do svih dopre moj pozdrav: „Mir Kristov s vama!“ rekao je Papa na svečanosti dobrodošlice u palači Guanabara, istaknuvši kako će naš naraštaj biti na visini obećanja koje se krije u svakom mladom čovjeku kada bude znao dati mladima prostora.

Papa Franjo doputovao je 22. srpnja navečer u Brazil, na svoje prvo međunarodno apostolsko putovanje, u prigodi 28. svjetskog dana mladih. Papu je u međunarodnoj zračnoj luci Rio de Janeiro „Galeao/Antonio Carlos Jobim“ dočekala brazilska predsjednica **Dilma Rousseff**. Iz zračne luke Papa se uz iznimno velike mjere osiguranja uputio avenijom de Evaristo da Veiga do palače Guanabara. Prolazak Svetog Oca razdragano je mnoštvo oduševljeno pozdravljalo a u jednom su trenutku u papamobil donijeli dječaka kojeg je Papa veselo poljubio. Na oduševljeni doček Papa je uzvraćao širokim osmijehom i pozdravljanjem mnoštva.

U palači Guanabara Papa se susreo s predsjednicom Dilmom Rouseff i najvišim predstavnicima brazilskih vlasti, kao i Diplomatskog zbora. *Brazil i njegovih 50 milijuna mladih dočekuju vas raširenih ruku*, rekla je predsjednica Brazila na početku svoga govora dobrodošlice Papi, potvrdivši prijateljstvo i suradnju sa Svetom Stolicom u zalaganju za mir i pravdu. Predsjednica je rekla da se *borimo protiv zajedničkog neprijatelja u svim njegovim oblicima*, koji je ustao protiv *ljudskog dostojanstva*, podsjetivši na osjetljivost Brazila za ono vjersko, zahvaljujući također prisutnosti mnogih vjeroispovijesti na svom tlu. Rousseff je zatim istaknula da globalizacija itekako ima utjecaja na stanje u kojem se mnogi danas nalaze i obranu dostojanstva ljudi, spomenuvši u tome kontekstu one koji trpe, koji su bez posla, rašireno nasilje i borbu protiv siromaštva u Brazilu. *Prije svega tu borbu vodimo zajedno s Katoličkom Crkvom koja nastoji učiniti sve što je u njezinoj moći da pomogne siromašnima, beskuć-*

nicima i zatvorenima. Vjera nam danas pomaže rasti, istaknula je Rousseff, rekavši kako postoje novi izazovi, misleći pritom na protuvladine prosvjede koji se u posljednje vrijeme održavaju u Brazilu i pokušaje Vlade da odgovori na njihova očekivanja.

U svojoj silnoj ljubavi i providnosti, Bog je htio da mi prvo međunarodno putovanje moga pontifikata pruži mogućnost da se ponovno vratim u Latinsku Ameriku, konkretno u Brazil, zemlju koja se diči svojim čvrstim vezama s Apostolskom Stolicom i svojim dubokim osjećajima vjere i prijateljstva koje ju je uvijek na jedinstven način vezivalo uz Petrova nasljednika. Zahvaljujem Bogu na tome dobročinstvu, rekao je Papa u

svom prvom govoru u Brazilu. *Naučio sam da onaj koji želi pristupiti brazilskom čovjeku mora ući kroz vrata njegova velikog srca; neka mi zato bude dopušteno u ovom trenutku nježno pokucati na ta vrata. Molim za dopuštenje da uđem i provedem ovaj tjedan s vama. Nemam ni srebra ni zlata, ali donosim ono najdragocjenije što mi je dano: Isusa Krista! Dolazim u njegovo ime da osnažim plamen bratske ljubavi koji gori u svakom srcu; i želim da do svih dopre moj pozdrav: „Mir Kristov s vama!“*, rekao je Papa, odgovarajući na dug i srdačan govor brazilske predsjednice.

Nakon što je pozdravio najviše predstavnike vlasti, Papa se posebno obratio brazilskim biskupima *na kojima leži zadaća vođenja Božjeg stada u ovoj velikoj zemlji i njihovim ljubljenim krajevima Crkvama. Ovim svojim posjetom želim nastaviti pastoralno poslanje Rimskog biskupa a to je utvrđivati braću u vjeri u Krista, hrabriti ih u svjedočenju razloga nade koja svoj izvor ima u Njemu i potaknuti ih da svima pružaju neiscrpna bogatstva njegove ljubavi.*

Sveti Otac zatim je podsjetio na glavni razlog svoga posjeta: Svjetski dan mladih. *Došao sam susresti mlade iz čitavog svijeta, koji su privučeni raširenim rukama Krista Otkupitelja. Oni žele naći utočište u njegovu zagrljaju, blizu njegova srca, ponovno slušati njegov jasan i snažan poziv: „Pođite i učinite mojim učenicima sve narode“*, rekao je Papa. Mladi su prozor kroz koji budućnost ulazi u svijet. To je prozor i zato je to nešto što pred nas stavlja velike izazove. Naš naraštaj će biti na visini obećanja koje se krije u svakom mladom čovjeku kada bude znao dati mladima prostora. To pak znači: osigurati materijalne i duhovne uvjete za njihov puni razvoj; dati im čvrste temelje na kojima se može graditi život; jamčiti im sigurnost i obrazovanje da postanu ono što mogu postati; prenositi im trajne vrijednosti za koje vrijedi živjeti; zajamčiti im transcendentni obzor za njihovu težnju za istinskom srećom i njihovu kreativnost u dobru; predati im u baštinu svijet koji odgovara mjeri ljudskog života; probuditi u njima najbolje snage da postanu protagonisti svoje sutrašnjice i suodgovorni za sudbinu svijeta. Tim stavovima već danas anticipiramo budućnost koja ulazi kroz prozor mladih, rekao je Papa.

Na kraju svoga prvog govora u Brazilu Papa je rekao: *U ovom trenutku Papine se ruke šire da zagrlje cio brazilski narod, u njegovu složenom ljudskom, kulturnom i vjerskom bogatstvu. Od Amazonije do pampe, od sušnih krajeva pa sve do Pantanala, od malih mjesta do metropola, neka se nitko ne osjeti isključen iz Papine ljubavi.*

Sve vas sada blagoslivljam. Hvala za dobrodošlicu!

(opširnije u idućem broju Zvonika)

Može li čovjek pobjeći od samoga sebe i je li u bijegu spas?

Piše: *Željka Zelić*

Vjerojatno je svima dobro znana stara izreka da se grad (brdo) bolje i jasnije vidi iz daljine. Također, vjerujem da će se većina čitatelja *Zvonika* složiti s tom tvrdnjom, jer jer je neosporno da se sve važnije (ali i manje važne) životne odluke lakše donose kada se čovjek distancira sam od sebe, od drugih ljudi, od samoga problema, kada na miru može razmišljati o onome što ga tišti... Budući da smo se u jednom od prijašnjih brojeva *Zvonika* bavili dokolicom, a prijašnjih godina u takozvanom „ljetnom broju“ i temama kako provesti i na najbolji način iskoristiti godišnji odmor po mjeri Boga i čovjeka, ove godine odlučili smo napraviti svojevrsni odmak od te teme kada je način sagledavanja smisla godišnjega odmora u pitanju.

Osnovno pitanje koje valja postaviti na samome početku jest „Može li uopće čovjek pobjeći sam od sebe?“ Na izvjesni način, s bijegom od samoga sebe manje-više svi se mi susrećemo u svakodnevnom životu, kada probleme ili izazove na koje nailazimo vješto guramo pod tepih praveći takozvane „pamuk situacije“, čekajući neka bolja vremena da ih riješimo. Pri tom, odgađanje rješenja problema ili pak donošenja odluka može samo produljiti agoniju na neko vrijeme, ali ne može i kada za to opet dođe vrijeme, odgoditi donošenje odluke. Znamo, naime, da donošenjem važnih odluka u afektu, često griješimo u izborima. Isti je slučaj i s

onima koji postojeće probleme u međuljudskim odnosima pokušavaju zatomiti ljubaznošću ili pak prešućivanjem, gomilajući nezadovoljstvo na nezadovoljstvo, tako da na kraju ono eskalira u vidu brodoloma koji je nemoguće zaustaviti. A sve je zapravo moglo biti riješeno na puno mirniji način kada bismo imali hrabrosti uhvatiti se u koštac sa svakodnevnim izazovima i pitanjima, bilo u vlastitoj nutрини bilo u prijateljskim, poslovnim, partnerskim, odnosima roditelj-dijete ali i svim drugim međuljudskim relacijama. Stoga vrijeme godišnjega odmora ne bi trebalo shvatiti samo kao vrijeme tjelesnoga odmora, nego još više odmora „duha i duše“, kao i vrijeme za donošenje boljih odluka, ako je potrebno i životnih odluka i preokreta. Je li to u smislu današnjega poimanja godišnjih odmora moguće? Mogu li supružnici tijekom zajedničkog odmora dopustiti jedno drugom da se osame, je li potrebno ponekad čak i da se „odmaraju“ odvojeno (ako je to jednom od njih potrebno da bi se sabrao ili donio važne životne odluke)... Sve su to pitanja na koja odgovore možemo davati dvojako: obitelj je slika Crkve i stoga uvijek treba biti skupa, muž i žena su jedno tijelo, i s toga trebaju zajedništvo čak i u donošenju odluka, u provođenju slobodna vremena, godišnjih odmora. Međutim, vraćamo li se na početak ovoga teksta da se „brdo bolje vidi iz daljine“, onda bismo

odgovor mogli okrenuti na drugu stranu, da svakom čovjeku koji se nalazi pred prekretnicom, osobito pred donošenjem važne odluke, treba ponekad dati i vrijeme i prostor da bi na miru mogao proanalizirati situaciju u kojoj se nalazi i donijeti svoju odluku.

Osama kao vrijeme i mjesto odmora

Pojam „osame“ u Bibliji se nerijetko spominje kao vrijeme i mjesto odmora, tišine i razmatranja ili pak razgovora s Bogom. Naime, samoća i tišina čini da nam jače u tišini odjekuju vlastite misli pa ih bolje čujemo, ali ne nužno i uvijek bolje razumijemo. Samo u susretu čovjeka s čovjekom misli nam se ne vraćaju natrag kao eho, nego poprimaju pravi, ponekad iscjeljujući smisao. Međutim, doći do vlastitih misli koje ćemo kasnije moći podijeliti s drugima, ponekad je gotovo nemoguće uz svakodnevni stresni način života, ljude oko nas, probleme koji nas pritišću. Stoga je svakom čovjeku na kraju dana potrebno vrijeme za osamu, za promišljanje o tom danu. To bismo zapravo mogli nazvati ispitom savjesti koji se na kraju dana preporuča svakom vjerniku. Postavlja se pitanje možemo li takvu osamu priuštiti sebi i tijekom godišnjih odmora na kojima se često opet sve svede na buku (najprije na plaži ako smo na moru) tijekom dana, ali i tijekom večeri (od koje jedva čujemo druge, a kamoli sami sebe), tako da opet umorni idemo na počinak. Smisao osame jest pripremiti čovjeka za naredni dan, dati mu priliku da se sabere i preispita se, može li i treba li nešto mijenjati, popraviti ili zadržati u svojem životu. Isus je često odlazio u osamu, a na to je poticao i svoje učenike. Osama je stoga antipod „bijegu od samoga sebe“. Ona je naprotiv susret sa samim sobom, s vlastitim mislima, željama, poteškoćama, borbama. Osama nam daje priliku da donesemo odluke koje nas mogu povući naprijed.

Kada se u razgovorima povede tema godišnjih odmora, ljudi obično jedni drugima postavljaju pitanje „Gdje ćete na more?“, kao da godišnji odmor

Čitatelji *Zvonika* rekli su o ovoj temi...

Čovjek je društveno biće i tako treba i biti. Razlikujemo se po karakteristikama, načinu ponašanja, po manirima, drukčije se ponašamo u različitim situacijama... Svatko na svoj način pronalazi svoju malu oazu gdje može „pobjeći“ kada zaželi i smatram da je to potrebno svakom čovjeku. Ali, ne u mjeri da se potpuno otuđi od okoline. Svatko se nađe u situaciji da želi malo otići u osamu, da jednostavno sa svojim mislima provede vrijeme, ako se to tako može reći. Ne mora se čovjek sastajati s 20, 200 ljudi na dan ili tjedno, već ako sretne i onog jednom makar u mjesec dana, da to bude jedan otvoreni odnos, ma koliko se osoba odlučila za osamu. Osobno, nisam za varijante prevelikih izolacija, kako na godišnjem odmoru, a kamoli u životu. Lijepo je družiti se s ljudima, razgovarati, sretati ih, nasmijati im se... Ja volim da mi je puna kuća... Svakako, svačija privatnost mora se poštovati, ali svatko mora naći svoju granicu. A može li čovjek pobjeći od sebe? Ne može! Iako mislim da se može trenirati i učiti kako to raditi, ali ne treba ni to činiti baš pod svaku cijenu. Najbolji bijeg je onaj u molitvi, pobjegneš i od sebe i od ljudi i samo imaš pred sobom svog Oca. /*Marija Jaramazović*/

a priori implicira ljetovanje na moru. Ukoliko je odgovor negativan iz na primjer ekonomskih razloga, onda je on još i prihvatljiv, međutim, ukoliko odgovor bude „Ne idem sada na odmor jer me živcira buka, živcira me gužva, idem u rujnu-listopadu kada ne bude skoro nikog od turista“ ili pak „Ne idem na more, idem u osamu“, ljudi vas obično gledaju poprijeko, ne mogavši razumjeti da vam može biti dobro u društvu sa samim sobom. Riječ je, dakle, o uvriježenim stereotipima iliti predrasudama, te smo takvog čovjeka često spremni okarakterizirati kao „čudaka“, nazvati ga „autističnim“, „introvertom“ i brojnim drugim nazivima. A osama je gotovo nemoguća ukoliko na godišnji odmor nosimo računala, svako malo provjeravamo statute na Facebook-u i Twitter-u i drugim društvenim mrežama, pogledavamo na mobitel u nadi da smo dobili SMS poruku i sl. Distanciranjem od svih stvari i ljudi na koje smo navezani, ostaje nam susresti se jedino sa samim sobom, a onda više nemamo kud, moramo se suočiti s vlastitom nutrinom koja često nije onakva kakvom nam se čini kada je zatrpna svakodnevnim obvezama (zbog toga vjerujem mnogi bježe od sebe). Stoga je vrijeme godišnjih odmora prilika da se oslobodimo balasta svih suvišnih stvari koje nas opterećuju (poslovi, pogrešni ljudi, pogrešna mjesta, tehnika, materijalne stvari). To je vrijeme da više oslušujemo sebe i Božji glas u nama, a manje glasove ljudi oko nas čiji se glasovi često mogu pretvoriti u svojevrsnu kakofoniju očekivanja, razmišljanja, nagovaranja i dr., tako da na kraju od raznoraznih mišljenja donosimo odluke na prečac, ne na temelju vlastitoga unutarnjeg osjećaja nego onako kako to drugi od nas očekuju. Posljedice takvog promišljanja dovode do toga da

ponekad donesemo odluke koje nas mogu odvesti u pogrešnom smjeru.

Odmor kao intenzivne duhovne vježbe

Poznato latinsko pravilo kaže „Non est salus nisi in fuga“ odnosno „Samo u bijegu je spas“. U svjetlu svega gore iznesenoga, bijeg ne moramo i ne trebamo nužno shvatiti kao loše konotiranu pojavu (osim kada on implicira bijeg od samoga sebe ili pak pretjerani bijeg od drugih ljudi iz straha da budemo povrijeđeni...). U ovom kontekstu shvaćeno, bijeg podrazumijeva bijeg od loših utjecaja, bijeg od grijeha i napasti. Brojni duhovni i kontemplaciji bliski ljudi, sveti, govorili su kako se od grijeha možemo sačuvati samo svjesnim izbjegavanjem grješnih prigoda, a možemo ih izbjeći samo bijegom od istih. Stoga odmor u osami (ili barem dio vremena kada ćemo biti sami) možemo

protumačiti kao bijeg od drugih ljudi, ali s jednom jedinom nakanom: da bismo intenzivnije doživjeli susret sa samim sobom, odnosno s Bogom, kako bismo u jasnoći mogli čuti što nam želi poručiti. Hoće li to biti u vrijeme ustaljenih godišnjih odmora ili pak onda kada osjetimo da pucamo po šavovima, naš je osobni izbor. No, tijekom godine, svakom je čovjeku potrebno vrijeme za promišljanje, svojevrsni odmor kao oblik intenzivnih duhovnih vježba u kojima kušamo i procjenjujemo vlastite granice. Pogrešno je misliti da bijegom od ljudi čovjek može pobjeći i sam od sebe. Vlastitu radost, nemoć, nemir, ljubav, mržnju, vjeru, ravnodušnost, sve to nosimo sa sobom gdje god otišli, pobjegli ili se udaljili. Usudila bih se reći da pokušaj bijega od samoga sebe može napraviti upravo suprotno: da pribjegnemo nekim surogatima traženja mira koji nas u prvom redu mogu udaljiti od Boga, a onda posljedično i od ljudi. Bijeg od samoga sebe jest prvi znak čovjekove neravnoteže. A udaljavanjem od Boga, odbacujemo ona mišljenja i stavove koji nas obvezuju na suočavanje sa samim sobom.

Biblijski tekstovi obiluju izvješćima o seljenju naroda s jednog na drugo mjesto u bijegu pred neprijateljem, u potrazi za boljim životom, za mirom. Izraelski narod odlazi u egipatsko ropstvo prolazeći kroz pustinju, ali iz njega izlazi oslobođen. Sve veće seobe u povijesti odigravale su se jer su se ljudi željeli udaljiti od nečega što nije dobro, od ropstva, tlačenja, od prijetnje vlastitoj egzistenciji. U tom smislu shvaćeno, i naši svakodnevni ili sporadični bijegovi mogu služiti upravo tome, da bolje sagledamo svoju nutrinu kako bismo mogli bolje čuti Božji glas i us-

Tema

kladiti ga u svakidašnjici s vlastitim životom. U cijelom tom procesu treba imati dovoljno pouzdanja u Boga da nas on može dovesti onamo kamo nam je obećao i gdje je za nas najbolje.

Samo čovjek koji osluškuje sam sebe, moći će slušati druge ljude i primiti darovanu riječ. Stoga, dragi čitatelji *Zvonika*, iskoristite ovo vrijeme ljetnih godišnjih odmora ne samo da „napunite baterije“ plivajući, u šetnji, u izlascima, nego i da se susretnete sami sa sobom, s vlastitim mislima, s Božjom riječi kroz molitvu i čitanje Božje riječi. Ne zaboravite pri tom da je potrebno udaljiti se od prostora u kojem smo svakodnevno, distancirati se koliko je moguće od svakodnevice. Svoj godišnji, čak i ako ste u dobrom društvu, pokušajte shvatiti kao svojevrsne duhovne vježbe! Vježbajte se

biti sami sa sobom i svojim mislima. U početku može biti teško, ali jednom kad se naučite susretati sami sa svojim mislima bez straha da bi vas one mogle potopiti, sve ćete češće htjeti takvu vrstu

mira. Na koncu, tako obnovljeni, zasigurno ćete biti dobro društvo ljudima kojima ste okruženi. I jedno i drugo želim Vam od srca!

Živi sadašnji trenutak

Bijaše jedan kralj koji je cijeloga života vodio ratove da bi proširio granice svoga kraljevstva. U šezdesetj godini shvatio da nije pronašao smisao života na zemlji. Sazvao je vijeće svojih ministara i zapovjedio im: „Uzmite sav novac iz mojih riznica i pođite na sve četiri strane svijeta. Nabavite mi naj-mudrije knjige da upoznam istinski smisao života.“

Savjetnici uzeše vreće novaca i pođoše na sve četiri strane svijeta. Nakon sedam godina vratiše se s četrdeset deva natovarenih raznovrsnim malim i velikim knjigama. Pred kraljem je stajalo brdo knjiga. Kad ih je ugledao, kralj povika: „Šezdeset i šest mi je godina, nemoguće je da ih sve pročitam. Načinite mi njihov sažetak!“

Pronađeni su najvjestiji svjetski čitači, koji se dadoše na posao. Za sedam godina načinili su sažetak sveukupne svjetske mudrosti. Bijaše to tovar koji je nosilo sedam deva.

„Sedamdeset i tri su mi godine“, reče kralj. „Nemam vremena pročitati sve te knjige. Načinite još jedan sažetak.“ Načinio je kako je kralj naredio. Za sedam godina napisan je tovar knjiga koji je pred kralja donijela jedna deva.

„Osamdeset mi je godina“, reče kralj. „Zdravlje mi je narušeno, oči umorne. Neću ih moći pročitati. Sažmite još jednom!“

Mudraci su radili dan i noć sljedećih sedam godina. Sažetak sažetaka bila je velika knjiga u kojoj je bila sva mudrost cijeloga svijeta.

Upravo toga časa dojuri sluga i reče mudracima: „Brzo

donesite knjigu, kralj je na umoru!“ Bilo mu je osamdeset i sedam godina.

Najmudriji među mudracima priđe kralju u smrtnoj agoniji. Kralj mu tiho šapne: „Sažmi sve u jednu rečenicu.“

„Živi sadašnji trenutak“, reče mudrac.

Većina nas neće primiti nagradu za životno djelo, neće postati milijunaš, neće pjevati na Euroviziji, neće biti izabrani za predsjednika, neće dobiti Nobelovu nagradu. No svi možemo uživati u malim životnim stvarima. Uživati se može u poljupcu, prijateljskom stisku ruke, šetnji po mjesecini. Čovjeka može obradovati slobodno mjesto na parkiralištu, pucketanje suharaka u kaminu, divan sunčev zalaz. Uživaj u malim lijepim stvarima. Život ih nudi svima u izobilju.

Bruno Ferrero

Proslava dužijanci

Radosna srca, zahvalnih pogleda zagledanih u nebo i euharistijski stol, vjernici Subotičke biskupije na poseban način zahvaljuju Bogu na ovogodišnjem rodu žita od kojega će na stolovima biti kruha za sve. Dužijanca se slavi!

Kako treba zahvaljivati za kruh dobro znaju naši stari, a Hrvati Bunjevci imaju Dužijancu koja tijekom stoljeća slavljenja nije izgubila ništa u svojoj ljepoti, bogatstvu sadržaja, uvijek puna zahvalnosti Bogu. Dužijance su proslavljene u Žedniku, Bajmaku, Lemešu i Tavankutu, a održana je i tradicionalna priredba „Takmičenje risara“, dok su etnolozi iz Zagreba predstavili iz svoga kuta ovu živu i jedinstvenu manifestaciju.

Dužijance...

... u Žedniku

U crkvi sv. Marka u Žedniku, svečanim euharistijskim slavljem proslavljena je 14. srpnja Dužijanca kao znak zahvale Bogu za obilnu žetvu i dar kruha. Predvoditelji ovogodišnje Dužijance bili su bandaš Ivica Pandzić i bandašica Dajana Sić te mali bandaš Aleksandar Jakobčić i mala bandašica Vanja Perčić.

Ures ovome slavlju bili su svakako djeca i mladi odjeveni u bunjevačku narodnu nošnju koji su zajedno s gostima iz HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora, također odjevenim u prelijepu narodnu nošnju, dočekali bandaški par, koji je stigao na svečano urešenim karucama, noseći sa sobom kruh i sliku od slame koju je izradila naša župljanka Ruža Pejić.

Svečano misno slavlje predslavio je fra Zdenko Gruber uz koncelebraciju upravitelja đurđinske župe vlč. Miroslava Orčića, ovogodišnjeg mladomisnika vlč. Vinka Cvijina te domaćeg župnika preč. Željka Šipeka. Fra Zdenko je u svojoj propovijedi istaknuo važnost zahvaljivanja Bogu za sve što posjedujemo, jer sve nam dolazi od Stvoritelja, stavljajući pred nas lik sv. Franje iz Asiza, koji je u svemu prepoznao prst Božji i duboko bio svjestan da baš sve dolazi od Boga te svojim životom zahvaljivao Bogu na svakom daru. Mladi u narodnim nošnjama su u prikaznoj procesiji prinijeli na oltar klasje žita, misne darove – vodu, vino i hostije te kruh od novoga žita i sliku – simbol ovogodišnje Dužijance. Zbor „Sv. Marko“ predvođen kantorom Nikolom Ostrogoncem uljepšao je ovo slavlje skladnim pjevanjem. Djeca i mladi naše župe umnogome su pridonijeli pripravi za ovogodišnju Dužijancu, no nije izostala ni ona duhovna priprava. Naime, 9. srpnja večernjom svetom misom proslavili smo dan suzaštitnice naše župe, Marije Propetog Isusa Petković, a 11. srpnja je bio dan klanjanja za područje naše župe.

Ljubica Vukov

... u Bajmaku

U Bajmaku je 14. srpnja u crkvi sv. Petra i Pavla svečano obilježen kraj žetve, Dužijanca, kao zahvala Bogu za kruh načinjen od novoga žita. Glavni nositelji ove svečanosti u Bajmaku brojni su mladi koji su se u proteklih tjedan dana okupljali u domu obitelji Petreš, u kojem se uz pjesmu čistilo žito za ukrašavanje

crkve i druge potrebe ovogodišnje proslave Dužijance.

Svečanom misnom slavlju prethodio je dolazak povorke sa sudionicima obučenim u narodnu nošnju, a uz pratnju konjanika. Bandaš David Ušumović i bandašica Dajana Sabo pred crkvu su već na tradicionalan način stigli karucama. Svetu misu i homiliju je predvodio župnik iz Male Bosne Dragan Muharem, koji je u svojoj propovijedi istaknuo značaj zahvale u životu običnoga čovjeka na svemu onome što od Boga dolazi. Mjesni je župnik Zsolt Bende na kraju svete mise zahvalio svima koji su pridonijeli slavlju ovogodišnje Dužijance.

Slika koja je simbolizirala ovogodišnju krunu bajmočke Dužijance, koju su nosili bandaš i bandašica, nosila je naziv Godina vjere, a izradila ju je slamarka Eržika Virag, u suradnji s Marijom Dulić. Krunu od žita koju su do oltara nosili predstavnici bajmočke mladeži izradila je Marija Petreš. Uz pjesmu „Rajska djevo, kraljice Hrvata“ završena je ovogodišnja proslava Dužijance u Bajmaku, nakon čega je u župnom dvorištu odigrano kolo.

U večernjim satima uz glazbu tamburaškog sastava „Ruže“ održano je tradicionalno Bandašicino kolo. /I. D./

... u Lemešu

Lemeška Dužijanca proslavljena je u crkvi Rođenja BDM 21. srpnja, a predvoditelji ovogodišnjega slavlja bili su bandaš Mladen Knezi i bandašica Ivana Racić te mali bandaš Sebastijan Dujmović i mala bandašica Dragana Benčik. Misno slavlje predslavio je župnik

Davor Kovačević iz Berega zajedno s đakonom Stipanom Periškićem iz Monoštora i domaćim župnikom Antalom Egedijem.

Đakon Stipan Periškić je u propovjedi istaknuo da su ovo lijepi dani da Bogu zahvalimo na plodovima zemlje. *Bit nisu ljepota mladih u nošnjama već kruh koji se na oltaru pretvara u kruh nebeski. Ako rad nije blagoslovljen, čovjek neće imati što ubrati. Sklopljene ruke i iskrene molitve treba uputiti Bogu,* rekao je propovjednik. Poslije misnoga slavlja povorka je stala kod križa kako bi kratkom molitvom još jednom svi skupa zahvalili na Božjoj dobroti. Nakon toga uslijedio je prijam kod predsjedavajućeg mjesnog savjeta **Aleksandra Vidakovića**, kojem je predan blagoslovljen kruh i kruna Dužijance. On je zahvalio bandašu i bandašici na trudu da i ove godine imamo Dužijancu i izrazio nadu da će se ovaj običaj očuvati i u budućnosti. Nakon prijema mladi su krenuli u ophod fijakerima po selu. Slavlje je nastavljeno uz tamburaše iz Sonte i objed u Domu kulture.

Misno slavlje su svojom pjesmom uljepšali novi kantor **Željko Zelić** kojemu je u pomoć pritekla **Melinda Balaž Batalo** iz Čonoplje kao i dječji zbor domaćina „Mali nemeši“ i članovi pjevačke skupine. Proslavi Dužijance nazočili su među ostalim: bandaš i bandašica iz Sombora **Antonio Gromilović** i **Mariela Parčetić**, vijećnik HNV-a i predstavnik HUPD „Dukat“ iz Vajske **Željko Pakledinac**, predsjednik HKUD-a „Vladimir Nazor“ i dopredsjednik općine Sombor **Mata Matarić**, konzul R. Hrvatske **Neven Marčić**, predstavnic HKPD „S. S. Kranjčević“ iz Berega i KUDH „Bodrog“ iz Monoštora.

Lemešani su se za slavlje Dužijance pripravljali brojnim programima. Članovi udruge HBKUD „Lemeš“ imali su 19. srpnja svetu ispovijed kao pripremu za predstojeću Dužijancu. Poetska večer održana je 19. srpnja, a stihove su govorili autori iz Sombora, Alekse Šantića, Čonoplje te domaćini. Svi pjesnici su bili sudionici Lire naive 2013. Publiku je glazbom i svojim glasom oduševila **Aleksandra Pletikosić**. Događaj je pratila i samostalna izložba fotografija **Ivana Horvata**. Od petnaest izloženih fotografija s motivima žetve polovica su bili njegovi autorski radovi a druga polovica starih koje je prikupio i obradio. U subotu, 20. srpnja u prijepodnevnom satima održana je likovna kolonija članova Hrvatske likovne udruge Cro art, na kojoj su sudjelovali slikari iz Srbije (Sombor i Subotica), Mađarske i Austrije. Na samom početku kolonije predsjednik Cro arta **Josip Horvat** darovao je domaćinima sliku **Sándora Kerekesa**. Istoga dana je na malom sportskom terenu priređen kulturno-umjetnički program. Ovogodišnji bačo i nana bili su **Ilija Ezgeta** i **Mariška Prav-**

dić. Ovaj dvojac je publici dočarao par lijepih scena iz prošlosti s motivima žetve i žetvenih radova. U tome su im pripomogli folklorni odjel s bunjevačkim dječjim „sigrama“ i plesovima, plesovima iz Banata, kao i gosti ME „Németh László“, djevojački pjevački zbor „Musica viva“ iz Lemeša i dragi nam gosti iz Sombora HKUD „Vladimir Nazor“, s plesovima iz Posavine.

Lucia Knezi

... u Tavankutu

Uoči proslave Dužijance, Tavankut je obilovao događanjima, a sve u sklopu XXVIII. saziva Prve kolonije naive u tehnici slame – zatvaranje kolonije, završetak II. seminara bunjevačkih plesova, te predstavljanje ovogodišnjeg bandaša **Marija Davčika** i bandašice **Mirjane Crnković**, malog bandaša **Ivana Skenderovića** i male bandašice **Ane Vereb**.

Slavlje povodom završetka žetve u Tavankutu započelo je u subotu, 20. srpnja, u dvorištu Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva „Matija Gubec“.

U kulturno-zabavnom dijelu programa predstavili su se pjesmom i plesom polaznici II. seminara bunjevačkih plesova, a nakon njih sve tri plesne skupine ove udruge. Predsjednik društva **Ladislav Suknović** službeno je zatvorio ovogodiš-

nju koloniju, naglasivši kako su i ove godine na koloniji načinjena nova, vrijedna djela, te istaknuo kako se društvo intenzivno priprema za XXIX. saziv, kada se planira organizacija svjetskog kongresa stvaratelja u tehnici slame, a na kraju programa prošlogodišnji bandaš **Tomislav Tumbas** i bandašica **Anita Kolar** su ovogodišnjim predvoditeljima tavankutske dužijance predali krunu sa simbolima Godine vjere, koju je izradila **Jozefina Skenderović**.

U nedjeljno jutro karuce i konjanici, mladi u narodnoj nošnji, nekoliko su sati obilazili selo i time skrenuli pozornost mještana i gostiju kako se bliži vrhunac proslave ovogodišnje Dužijance – zahvale Bogu za ovogodišnji kruh. Svečanu svetu misu predvodio je župnik iz Male Bosne **Dragan Muharem**, a nazočili su joj i gosti iz Hrvatske i Mađarske koji su protekli tjedan boravili u Tavankutu.

Bandašicino kolo, koje se tradicionalno održava na kraju slavlja, i ove je godine bilo u dvorištu župe, a prisustvovali su mu brojni mještani i gosti, koje je zabavljao tamburaški sastav „Kombrio“.

I. D.

„Takmičenje risara“ u Maloj Bosni

Na imanju Albe i Jozefine Stipić u Maloj Bosni, 13. srpnja održano je u okviru ovogodišnje Dužijance tradicionalno „Takmičenje risara“. Od 27 risarskih parova, pobjedničkim parom ovogodišnjeg „Takmičenja risara“ proglašeni su Marinko Kujundžić i Ruža Juhas. Drugoplasirani su bili Mario Dulić i Suzana Kovačević, a trećeplasirani Perica Tikvicki i Eme-
ra Poljaković.

Nakon zajedničkog obrednog „risarskog ručka“, risarski su parovi različitim tehnikama i brzinom nastojali svladati zadanu parcelu što temeljitije, niže, čistije i brže. Nakon njih na scenu, odnosno na žito, su stupili majstori

starih zanata, prikazujući nekadašnji način vršidbe na starijim strojevima, uključujući i najbližeg srodnika kombajna – vršalicu. „Takmičenju risara“ nazočili su među ostalim gradonačelnik Subotice **Moder Dulić**, predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i zastupnik u Skupštini Srbije **Petar Kuntić**, predsjednik Hrvatske demokratske zajednice, „sestrinske stranke“ DSHV-u, **Tomislav Karmarko**, praćen visokim dužnosnicima svoje stranke i dr.

Z. R.

U Subotici održan znanstveni kolokvij „Dužijanca u očima etnologa“

„Dužijanca bunjevačkih Hrvata u Subotici predstavlja važno sredstvo pri identifikacijskim procesima, služi današnjim potrebama i ciljevima, a uključuje i određenu projekciju budućnosti zajednice“, ocijenila je dr. sc. Nevena Alempijević Škrbić, na znanstvenom kolokviju „Dužijanca očima etnologa“, koji je u sklopu programa ovogodišnje „Dužijance“, a u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata održan 11. srpnja u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici.

Izlaganja profesora i studenata s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu temelje se na terenskom i studijskim istraživanjima provedenim u Subotici 2012. godine u okviru znanstvenog projekta „Identitet i etnokulturno oblikovanje Bunjevaca“, i u Somboru 2002. godine u okviru bilateralnog istraživačkog projekta „Poštovanje različitosti“ Centra za istraživanje

muzike Balkana u Beogradu. U svojem izlaganju na temu „Dužijanca – proslava završetka žetve kao kulturna praksa i iskazivanje identiteta“, prof. dr. sc. **Milana Černe- lić** je govoreći o knjigama koje su o ovoj svetkovini pisali predstavnici hrvatske bunjevačke zajednice u Bačkoj, ocijenila kako svaki od tih radova predstavlja više ili manje detaljan etnografski tekst, te da mogu biti od koristi zbog „insajderske“ pozicije istraživača. Dr. sc. Nevena Alempijević Škrbić

predstavila je istraživanje „Dužijanca i društveno sjećanje“. Cilj ovoga istraživanja provedenog na praćenju različitih segmenata Dužijance, ponajviše događanja u okviru završne svečanosti 2011. i „Takmičenja risara“ 2012. godine. *Dužijanca svakim svojim izvođenjem odgovara na uvijek iznova izmijenjene društvene okolnosti. Ona je mjesto kohezije jer uspijeva uključiti pripadnike različitih generacija i lokalnih zajednica, a ujedno i mjesto tvorbe razlikovnog identiteta jer upućuje na razliku „nas“ od „drugih“*, zaključila je prof. Škrbić. Apsolventi etnologije i kulturne antropologije na zagrebačkom Filozofskom fakultetu **Kristina Vugdelija** i **Mihovil Gotal** izlagali su na temu „Dužijanca kao simbol suvremenog identiteta hrvatskih Bunjevaca“. Način identifikacije pripadnika zajednice

s Dužijancom istraživači su nastojali objasniti kroz prijedpor dvaju aspekata Dužijance – crkvenog i gradskog, pri čemu su konstatairali kako pripadnici zajednice u tom odnosu veći značaj pridaju crkvenom aspektu manifestacije. Dr. sc. **Tihana Rubić** je govorila na temu „Somborska Dužionica i prijedpori oko etničkih identifikacija“, a na primjeru istraživanja koje je provela 2002. godine, kada Sombor

odlukom općinskih vlasti dobiva dvije dužionice – hrvatsku i bunjevačku. *Tragom pitanja o tome 'kako se Bunjevci u Somboru osjećaju po pitanju vlastita identiteta', razvidno je bilo kako je u svijesti predstavnika somborskih KUD-ova Dužionica bitan označitelj „bunjevačkog“ kulturnog identiteta kao kulturne kategorije, ali ne i u jednakom (sub) etničkom obliku*, zaključila je Tihana Rubić.

D. B. P.

Devetnica i blagdan bl. Marije Petković u Subotici

Devetnica koja se redovito svake godine održava u čast bl. Marije Petković, ove je godine bila u znaku obilježavanja desete obljetnice njezinog proglašenja blaženom. Vjernici te župe kao i vjernici grada i okolice pripremali su se za blagdan devetnicom. Svaki dan u 17 sati bila je pobožnost krunice, križnoga puta i klanjanja koji su bili nadahnuti mislima Blaženice, a u 17,30 je bila sveta misa. Pod misom je svaku večer župnik dr. Andrija Anišić tumačio misli bl. Marije Petković iz njezine okružnice o Duhu Svetom.

Svaku večer sestre Kćeri milosrđa koje žive i rade u toj župi te vjernici te župe kao i vjernici iz grada kao i neki iz okolice Subotice zajedno su molili Blaženičin zagovor za one koji traže posao, za bračne parove koji ne mogu imati djece. Jedan dan su nazvali „Dan milosrđa“ i tada su po uzoru na Blaženicu sakupljali darove za braću i sestre u potrebi. Prikupljen iznos ove godine su namijenili za kupnju akumulatora za invalidska kolica jednom župljaninu invalidu. U četvrtak 4. srpnja je bilo klanjanje za duhovna zvanja, napose za duhovna zvanja u Druzi sestara Kćeri milosrđa.

Nedjelja u devetnici i ove je kao i svake godine, posvećena obiteljima, djeci a napose bebama. Na misama u 9 i 17 sati sudjelovale su obitelji s djecom, osobito one obitelji koje su bile prisutne na blagoslovu trudnica u devetnici sv. Josipu a kojima su se u međuvremenu rodila djeca. Bila je to ujedno i njihova zahvala za djecu koju su dobili.

Svetu misu u 9 sati predslavio je mons. Marko Forgić, duhovnik sjemeništa „Paulinum“ i duhovni pomoćnik u župi sv. Roka a večernju svetu misu je predslavio župnik dr. Andrija Anišić. On je u svojoj propovijedi primjer blažene Marije Petković u brizi za djecu i obitelji. Posebno je protumačio zazive iz litanija njoj u čast: *Blažena Marijo Propetoga brižljiva majko djece i siročadi; istinski zauzeta za potrebe malenih; razborita odgojiteljice majki i odvjetnice nevoljnih i vapijućih.* Župnik je pozvao okupljene obitelji da se utječu u zagovor bl. Mariji Petković u potrebama svoje obitelji, osobito u bolesti i drugim poteškoćama. On je istaknuo primjer obitelji Ivana i Tatjane Vukov kojima je zahvaljujući blaženičinom zagovoru ozdravilo dijete od leukemije i već godinu dana – od prošle devetnice - živi bez lijekova i bilo kakvih liječničkih zahvata, raste i napreduje, a liječnici su ustvrdili da sigurno više nema malignih stanica. Župnik je također najavio da će s roditeljima pokrenuti postupak za utvrđivanje čuda u postulaturi za kanonizaciju bl. Marije Petković.

Blažena Marija Petković zagovara za bolesnike

U ponedjeljak, 8. srpnja bio je Dan bolesnika. Uz lijepi broj vjernika i djece koji su svaki dan dolazi na devetnicu okupilo se i pedesetak bolesnika koji su pod misom primili sakrament bolesničkog pomazanja. Misu je predslavio i sakrament im podijelio mons. Andrija Anišić, župnik. U prigodnoj propovijedi on je govoreći o učincima sakramenta Bolesničkog pomazanja koji ozdravlja, daje snagu u trpljenju ili prema bolesnika za vječnost, istaknuo kako je bl. Marije Petković, što je istaknuto i u litanijskim zazivima, bila strpljiva njegovateljica bolesnih, hrabra nositeljica križa bolesti i odsjaj nade u život vječni. Stoga je pozvao okupljene bolesnike i sve prisutne da vjeruju u moć svetih sakramenata kao što je to činila bl. Marija Petković te da se u svojoj bolesti i u svojim poteškoćama utječu njoj u zagovor. Ona je i sam bila dugo bolesna i teško patila a činila je to s uzornom strpljivošću i ljubavlju sjedinjujući svoje boli s Propetim Isusom. Župnik je također pozvao sve bolesnike da se posebno u svojoj bolesti utječu u Blaženičin zagovor, jer upravo jedno čudesno ozdravljenje može ubrzati njezino proglašenje svetom.

Na misi su pjevali mladi iz VIS-a „Proroci“. Oni su uz ostale liturgijske pjesme naučili svirati i pjevati i pjesme u čast bl. Marije Petković.

Proslava blagdana

Blagdan bl. Marije Petković je proslavljen vrlo svečano. Slavlje je započelo u 17 sati prigodnim programom u čast bl. Marije Petković. Na početku sve okupljene je pozdravio župnik a potom je sestrama i svim sudionicima slavija čestitala blagdan **Snežana Flego** u ime ustanove „Naša radost“, u čijem sastavu se nalazi i subotički vrtić „Blažena Marije Petković“. Ona je najavila da će u subotičkoj župi Marije Majke Crkve, u sastavu „Naše radosti“ biti otvoren još jedan vrtić s imenom Blaženice koji će za početak moći primiti dvadesetero djece.

Usljedio je program u kojem su sudjelovala djeca i odgojiteljice iz vrtića. Oni su otpjevali dvije pjesme. Zatim su „Biseri Očeva milosrđa“ iz župe sv. Roka s katehisticom s. **M. Bogdanom Perić** i vjeroučiteljicom **Vesnom Huska** izveli prigodni recital koji je podsjetio na životni put i početke djelovanja bl. Marije Petković.

Misno slavlje započelo je svečanom procesijom u kojoj je s. Bogdana, predstojnica subotičkog samostana sestara Kćeri Milosrđa, donijela na oltar moći bl. Marije Petković. Svetu misu je predslavio **Josip Kujundžić**, župnik iz Vajske i Bođana. S njim su suslavili i mons. **Stjepan Beretić**, biskupski vikar, mladomisnik **Vinko Cvijin**, **Goran Vilov**, župnik iz Bačkog Monoštora te domaći župnik.

U prigodnoj propovijedi vlč. Josip je istaknuo kako je bl. Marija Petković umjesto materijalnog blagostanja i slave iza-

brala „Propetog Isusa“ i odlučila ga slijediti u svemu, osobito u milosrdnoj ljubavi prema najmanjima. Propovjednik je pozvao okupljene da nasljeđuju njezine krjeposti osobito krjepost poniznosti i milosrdne, djelotvorne ljubavi prema bližnjemu jer je to vrlo značajno u vremenima individualizma, sebičnosti i izokrenutih vrednota u kojima živimo.

Pjevanje na misi su predvodili mladi iz VIS-a „Proroci“, a sestre Kćeri milosrđa te djeca, mladi, odgojiteljice i roditelji čitali su Božju riječ i predmolili molitve vjernika.

Poslije svete pričesti s. Bogdana je pročitala kantik bl. Marije Petković Isusu prisutnom u euharistiji. Ona je također

zahvalila svima na sudjelovanju u proslavi blagdana njihove Majke utemeljiteljice i svima koji su sudjelovali u programu i organiziranju proslave. Osvrćući se na brojnost sudionika toga slavlja, izrazila radost što se štovanje bl. Marije Petković proširilo i ustalilo u župi sv. Roka i u gradu Subotici, jer je i ona u tom gradu više puta boravila i u toj crkvi više puta molila i slavila Gospodina a sestre u gradu djeluju već devedeset tri godine. Nakon nje župnik Anišić je čestitao sestrama i svima iz vrtića „Blažena Marija Petković“ blagdan njihove zaštitnice, ističući također da župa sv. Roka već deset godina bl. Mariju Petković štuje kao svoju suzaštitnicu i da ona i mnogi župljani svjedoče o brojnim uslišanijima svojih molitava po njezinu zagovoru. Župnik je sudionicima slavlja prenio pozdrave vrhovne glavarice Družbe Kćeri Milosrđa **s. M. Emile Barbarić** kao i pozdrave **s. M. Silvane Milan** iz svećišta bl. Marije Petković. Poslije blagoslova koje su podijelili mladomisnik i predvoditelj euharistijskog slavlja, okupljeni vjernici iskazali su počast poljupcem moćima bl. Marije Petković koji se čuvaju u njezinoj kapelici u crkvi sv. Roka.

Slavlje je nastavljeno u dvorištu župe agapeom koji su pripremile sestre Kćeri Milosrđa, roditelji i odgojiteljice iz vrtića i župa sv. Roka.

Blagdan bl. Marije Petković obilježen je i u drugim hrvatskim župama Subotičke biskupije a napose u katedrali, Somboru, Žedniku, na Bikovu i u Vajskoj.

Andrija Anišić

Proslavljen blagdan Gospe Karmelske u Somboru

Vjernici Sombora i brojni hodočasnici proslavili su u utorak 16. srpnja u karmelskoj crkvi u Somboru svetkovinu Gospe Karmelske. Svetu misu na hrvatskom jeziku u 11 sati predslavio je subotički biskup mons. Ivan Péntzes u koncelebraciji sa svećenicima Subotičke biskupije i svećenicima karmelićanima. Prije ovog svečanog misnog slavlja, slavljene su mise na slovačkom, njemačkom i mađarskom jeziku.

Na temelju viđenja svetog Šimuna Štocka, trećega po redu generala karmelićanskog reda, nastala je pučka pobožnost Gospi Karmelskoj. Šimunu se ukazala Blažena Djevica Marija koja mu je dala škapular uz obećanje da će svatko tko ga bude nosio i s njime umro biti pošteđen muka u paklu. Treba napomenuti da škapular nije amajlija koja donosi automatsko spasenje, već je znak za autentične kršćane koji nastoje živjeti Evanđelje, koji primaju sakramente i na poseban način štuju Presvetu Djevicu.

Sveta misa započela je kada su djevojke i žene odjevene u svečanu narodnu šokačku i bunjevačku nošnju u procesiji s biskupom i svećenicima unijele kip Gospe Karmelske u crkvu. O smislu Križa, boli i patnji govorio je karmelićanin o. **Viktor Grbeša** razmatrajući Evanđelje koje govori upravo o toj patnji, kada Blažena Djevica s još dvije Marije i ljubljenim učenicom Isusovim stoji pod križem svoga Sina. Propovjednik kaže kako se možemo pitati zašto za ovaj blagdan nije čitano neko radosno čitanje, jer radostan je dan, zašto tolika patnja pred očima? Potom tumači: *Kada vam se netko otvara u boli, to je znak velikog povjerenja. Stoga nas i Blažena Djevica Marija danas uvodi u otajstvo muke svoga sina, u otajstvo patnje vlastite duše i želi kao majka to podijeliti sa svojom djecom, želi nam staviti pred oči duše i srca da živimo u svijetu kojeg obilježava križ i patnja. Ali mi nismo stvoreni za patnju, nismo stvoreni za križ, križ treba samo podnositi. Stvoreni smo za nebo, za ljubav, stvoreni smo za blaženstvo. Patnja Isusova je spasenje, ona je prekretnica u povijesti čovječanstva. Ali nije svaka patnja dobra. Isus govori u Evanđelju: „Jaram je moj sladak, breme je moje lako.“ Ima patnja koje Bog ne želi da podnosimo. Postoje patnje koje su posljedica bježanja od jarma Isusa Krista. To nas satire u životu, toga se trebamo riješiti, zaključio je propovjednik.*

Otac Grbeša kaže kako Blažena Djevica Marija poznaje svaku našu bol, ali ne želi da mi skinemo Isusa Krista s križa, već želi da uzmemo svoj dio križa, da prepoznamo smisao svakodnevnih patnji kako bi ih mogli Bogu prikazivati za sebe, za one koje volimo i za one koje nam Bog šalje u život. Ljudi žele primati, ali to nije bit našega života. Stoga poručuje što nam je činiti: *Punina zajedništva s Bogom nije u primanju nego u spoznaji, u susretu. Zagledati se u oči Mariji, suosjećati s njezinom dušom, preuzeti dio njezina poslanja u životu, proći ovom zemljom čineći dobro, zaključuje o. Grbeša.*

Z. Gorjanac

Blagoslov križa u Žedniku

U Žedniku je 12. srpnja blagoslovljen još jedan križ podignut za javno štovanje u dvorištu župnog stana.

Naime, na tavanu crkve žednički župnik **Željko Šipek** i **Franjo Stipić** pronašli su Isusov corpus. Kako i zašto je tamo završio, ne zna se. Njih dvojica došla su na ideju da se corpus restaurira te da se podigne križ za javno štovanje. Ta njihova ideja je naišla na dobar prijem kod više ljudi te je lijepi broj župljana dao svoj doprinos svojim radom da se na opće zadovoljstvo svih nas ta zamisao i ostvari. Križ je 12. srpnja blagoslovio generalni vikar Subotičke biskupije **mons. Slavko Večerin** uz sudjelovanje upravitelja župe Đurđin vlč. **Miroslava Orčića**, župnika župe sv. Roka **mons. dr. Andrije Anišića**, kao i župnika doma-

čina preč. **Željka Šipeka**, koji nije skrivao svoju radost što je u dvorištu župe uz špilju Lurdske Gospe zasjao i križ.

Ljubica Vukov

Zavjetni dan u Lemešu

Lemešani su po starom običaju 26. lipnja proslavili blagdan mučenika sv. Ivana i Pavla, zaštitnika protiv strahovitih oblaka, grmljavine i leda.

Naime, još davno su naši djedovi ovaj blagdan izabrali za zavjetni dan na spomen strašne tuče gradom koja ih je zadesila i tada valjano unazadila. Svečanu svetu misu predslavio je župnik **Antal Egedi**, uz procesiju i blagoslov svijeća. Lemeš je jedno od rijetkih sela u okolici koje još uvijek zvuči srednjim zvonom na nevrjeme i poziva mještane da upale blagoslovljene svijeće i mole za razbijanje oblaka. Na starijim naraštajima je veoma težak zadatak, suočiti se s modom novog doba, očuvati ovaj običaj i produžiti zavjet prenoseći ga na mlade kako bi i oni stekli odgovornost i obvezu svetkovanja spomendana sv. Ivana i Pavla, po obećanju lemeških otaca.

Željko Zelić

Događanja u župi Uzvišenja sv. Križa

U somborskoj crkvi Uzvišenja sv. Križa, 28. travnja petero je malih župljana prvi put primilo Prvu svetu pričest. Nakon trogodišnje vjeronaučne pripreme pod vodstvom vjeroučiteljica **Jelene Mučibabić** i **Marine Diosy**, pobožno su stajali pred župnikom **dr. Marinkom Stantićem** na sv. misi primajući po prvi puta Tijelo Kristovo. U prisutnosti roditelja, rodbine i mnogobrojnih župljana sretni i radosni recitali su prigodne stihove te uzveličali ovo slavlje.

Nakon samo par tjedana, na svetkovinu Duhova, krizmanici svih somborskih župa su u Godini vjere primili darove Duha Svetoga. Euharistijsko slavlje predslavio je generalni vikar Subotičke biskupije **mons. Slavko Večerin** u koncelecijaciji sa somborskim dekanom vlč. **Josipom Pekanovićem**, tajnikom Subotičke biskupije **mr. Mirkom Štefkovićem** i domaćim župnikom **dr. Marinkom Stantićem**. Misno slavlje pjesmama na latinskom jeziku uzveličali su mladi crkve Presvetog Trojstva predvođeni kapelanom **Gaborom Drobinom**.

Duhovna obnova mladih bračnih parova okupila je sudionike ne samo iz Sombora, nego i iz Tavankuta i Subotice, a održana je u našoj župi 2. lipnja. Nakon sv. mise, a pod vodstvom vlč. **Marinka Stantića**, imali su priliku razmijeniti mišljenja na temu „Kako prepoznati Božju volju u vlastitom životu“. /**M. Š./**

In memoriam

Sándor Bencsik

lemeški kantor

Na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja, Lemešane je ponovno, nakon samo trinaest godina, potresla tužna vijest o smrti seoskog kantora **Sándora Bencsika**, koji je preminuo u 76. godini života.

Sándor Bencsik podrijetlom je iz Doroslava. Rođen je 26. veljače 1937. godine, od oca Jánosa Bencsika, također čuvenog kantora, i majke Magdolne Bencsik rođ. Egrenji. Kao mladi kantor dolazi u Lemeš, po službenoj dužnosti i tu zasniva obitelj s Máriom Tar, prisegavši pred oltarom Gospodnjim zakonu svetog sakramenta ženidbe. U zajedničkom braku dobili su kćerku Eleonoru.

Kantor je službu obnašao u dva navrata. U prvom mandatu za vrijeme župnika Ivana Beneša, i to od dolaska u selo do 1965. godine, kada se povlači

a zamjenjuje ga pok. kantor **Stipan A laga**, sve do 2000. godine. Tada, nakon Stipanove smrti i punih 35 godina, vraća se na staru dužnost i obnaša je sljedećih 12 godina, kada je župnik vlč. **Antal Egedi**. Bijaše to skromni, obiteljski čovjek koji je svoju dužnost u kući Gospodnjoj obnašao veoma revnosno, s ljubavlju, dostojanstveno i veoma profesionalno.

Ukop dragog nam kantora vodio je lemeški župnik **Antal Egedi**, 30. lipnja u 14,30 sati iz seoske kapele. Ispratiti kantora na vječno počivalište na centralnom groblju došlo je mnoštvo Lemešana. Prva, velika misa u nedjelju 30. lipnja, na sam dan ukopa, služena je u tišini.

Željko Zelić, Lucia Knezi

Održana debata „Europa i kršćanstvo“

Koja je pozicija kršćanstva u današnjim relacijama u Europi, koliko ono može biti gradivni element europskog zajedništva, te odnos države i crkve (posebice u postsocijalističkim zemljama), neke su od tema razmatranih na dvodnevnoj debati „Europa i kršćanstvo“, održanoj u okviru ovogodišnjeg Festivala europskog filma na Paliću.

U debatnom programu sudjelovalo je 20 eksperata različitih profesionalnih usmjerenja. Ova debata ujedno predstavlja završnicu serije tribina priređenih u povodu obilježavanja 1700 godina od proglašenja Milanskog edikta, koje su skupa organizirali Otvoreno sveučilište Subotica, Subotička biskupija i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Kao uvod u ovogodišnje, 20. izdanje paličkog festivala, već ranije je prikazan i filmski program „Europa i kršćanstvo“, a publika je imala prilike vidjeti 10 filmskih ostvarenja koja su tematski vezana uz kršćanstvo. /HR/

Zajednica „Hosana“ proslavila 6. rođendan djelovanja

Humanitarno – terapijska zajednica za pomoć ovisnicima „Hosana“ u Starom Žedniku, proslavila je svetom misom 6. srpnja, uoči dana Zajednice, 6. obljetnicu postojanja i aktivnog djelovanja.

Za ovu prigodu izišao je i 15. broj istoimenog periodičnog časopisa ove zajednice. Brigu oko vođenja zajednice uz voditelja **Predraga** preuzeo je novi voditelj, **Saša Vojnić Hajduk**, koji je rado preuzeo na sebe odgovornost nesebičnog žrtvovanja za ovaj plemeniti cilj. Više o životu i djelovanju zajednice, te o uvjetima pristupa, možete pronaći na web stranici www.hosana.rs

Zv

II. seminar bunjevačkog stvaralaštva u Tavankutu

Stjecanje novih znanja i vještina voditelja i članova folklornih i tamburaških skupina koji plešu, sviraju ili žele naučiti plesati bunjevačke plesove u sredini koja je samo izvorište ovoga načina plesanja i sviranja, odnosno njegova autentična lokacija, bio je cilj drugog po redu „Seminara bunjevačkog stvaralaštva“ koji je održan u Tavankutu od 16. do 20. srpnja, a u organizaciji mjesnog HKPD-a „Matija Gubec“.

Ideja o pokretanju seminara upravo na ovoj lokaciji javila se prošle godine. Program ovogodišnjeg seminara obuhvatio je tri cjeline: osnove bunjevačkih plesova, tradicijsku glazbu u izradu suvenira od slame.

Melodije, povijest, slama

Drugi dio seminara nosio je naziv „Bunjevačke tradicijske melodije (u pjesmi i plesu)“. O tamburi kao narodnom instrumentu Bunjevaca, tehnici sviranja na tamburi, tamburaškom orkestru, dirigiranju i radu s orkestrom, tamburaškoj literaturi s naglaskom na bunjevačke zapise predavao je **prof. Vojislav Temunović**. Predavači seminara, uz već spomenutog Temunovića, bili su: voditelj folklornog odjela HKPD „Matija Gubec“ **Ivica Dulić** koji je govorio o izvornim oblicima bunjevačkih plesova s osvrtom na tradicijsko i scensko oblačenje; dipl. ing. tekstila **Kata Suknović** koja je govorila o vrstama tekstila stare bunjevačke nošnje te primjeni novih materijala u izradi novih nošnji prema starim predlošcima; diplomirana etnomuzikologinja **Tamara Štricki** je nazočne upoznala s pjevanjem i pjesmama Bunjevaca; prof. povijesti **Ljubica Vuković Dulić** govorila je „O povijesti Bunjevaca“, dipl. pravnik **Ladislav Suknović** izlagao je na temu „O povijesti HKPD ‘Matija Gubec’ iz Tavankuta“; dok je predavačica i demonstratorica radionice izrade suvenira i perlica od slame bila **Jozefina Skenderović**, uz asistiranje **Branke Vujić**.

Dvadeset sedam polaznika seminara došlo je iz Republike Hrvatske, Mađarske i Vojvodine, a nekoliko je tavankutskih folkloraša i tamburaša, članova „Gupca“ također sudjelovalo i asistiralo na predavanjima i radionicama. /I. D./

Ples i nošnja

Na plesnom su seminaru prezentirani: izvorni oblik izvedbe bunjevačkih plesova, vrste bunjevačke narodne nošnje, pjesme koje su u Tavankutu uz ples pjevane, dječje igre te običaj „Kraljice“. Polaznici su imali prigodu zaplesati s nekim od plesača starijih generacijskih skupina, kao i pogledati demonstraciju

običaja „Kraljice“ u izvedbi dvije skupine kraljica – iz Subotice (župa sv. Roka) i iz Tavankuta. Uz praktična plesna predavanja polaznicima je prezentiran način tradicijskog odijevanja bunjevačke nošnje. Na dan završetka seminara, u subotu 20. srpnja, u programu koji se održava uoči tavankutske dužijance, a pod nazivom „Risarsko veče“, polaznici seminara su sudjelovali s jednom plesnom točkom kojom su prezentirali stečeno znanje.

Sprovod majke srijemskog biskupa Đure Gašparovića

U 83. godini života, u Golubincima je u ponedjeljak 24. lipnja 2013. godine u 9,50 sati, okrijepljena svetim sakramentima, preminula Ruža Gašparović, majka srijemskog biskupa Đure Gašparovića.

Rođena je 9. kolovoza 1930. godine u župi Golubinci u obitelji Bešker. Crkveno je vjenčana s Antunom Gašparovićem 1948. godine i proživjela je 65 godina bračnog zajedništva. Vjera i ljubav i žrtva za djecu i obitelj bili su smisao i snaga njezina života.

U župi Golubinci brojni vjernici, svećenici i šestorica biskupa iskazali su 25. lipnja 2013. godine kršćansku počast Ruži Gašparović, majci troje djece od kojih je jedno postalo svećenik – srijemski biskup mons. Đuro Gašparović. Pogreb je predvodio generalni vikar mons. Eduard Španović, a sudjelovali su beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar, đakovačko-osječki nadbiskup mons. Marin Srakić, novoimenovani đakovačko-osječki nadbiskup mons. Đuro Hranić, apostolski nuncij mons. Orlando Antonini, subotički biskup mons. Ivan Péntes, zrenjaninski biskup mons. Ladislav Német, te 30-ak svećenika iz srijemske i drugih biskupija, te brojne redovnice.

Sprovodni obredi su bili iz kapele na mjesnom groblju u Golubincima, a nakon sprovoda održana je sveta misa u župnoj crkvi sv. Jurja, mučenika u Golubincima, koju je predvodio nadbiskup đakovačko-osječki mons. Marin Srakić, uz koncelebraciju navedenih nadbiskupa i svećenika. /Tomislav Mađarević/

Druženje mladih iz susjednih biskupija

Đakovačko-srijemska nadbiskupija sve do 2008. godine činila je jednu cjelinu, nakon čega je razdijeljena na dvije zasebne biskupije – Srijemsku i Đakovačko-osječku. I nakon podjele, biskupije su ostale u dobrim odnosima i u međusobnom pomaganju, što se može vidjeti i iz međusobnog druženja mladih iz župe „Svih svetih“ iz Đakova i župe „Sveti Dimitrije“ iz Srijemske Mitrovice. Na križnome putu za mlade 2011. godine, koji se održava svake godine u Hrvatskoj, mladi iz ove dvije župe su se upoznali preko svojih kapelana i tako započeli druženje, koje i danas traje. Pomoću društvenih mreža svakodnevno su se dopisivali i još više upoznivali, te sa svojim kapelanima dogovorili druženje u Srijemskoj Mitrovici. Mladi iz Đakova su ove godine u travnju mjesecu bili prvi puta u Srijemskoj Mitrovici i oduševili se gostoprimstvom domaćina, ali i ljepotama Srijema.

Na uzvratni posjet mladi iz Srijema su se odazvali za vikend, 12.-14. srpnja, kada su posjetili svoje prijatelje u Đakovu, te upoznali ovaj grad. Tijekom ovoga posjeta obišli su katedralu sv. Petra, kao i nadbiskupski dvor, gdje ih je s velikom radošću primio nadbiskup mons. Đuro Hranić. Pozdravljajući mlade, nadbiskup je rekao kako mu je veoma drago što se mladi iz ove dvije župe, koje imaju dugu zajedničku povijest, druže, jer su oni budućnost svojih župa. Također je naglasio kako je njihovo prijateljstvo važno i da ga trebaju sve više graditi. Tijekom boravka u Hrvatskoj mladi su posjetili i Osijek. Nedjelja je započela svečanom sv. misom na kojoj su mladi iz Srijemske Mitrovice bili čitači, a druženje je nastavljeno u župi.

Ana Dujčić

Susreti u lipnju i srpnju u Irigu

U jedanaestu nedjelju kroz godinu, 16. lipnja, u ljepom broju s gostima iz Rume prikazali smo svetu misu za **Elizabetu Šiter** kao i za **Vinka Šitera**, s upitom: *Što nas opravdava pred Bogom?*, uz odgovor: *valjano i čestito živjeti pred Bogom. Ljubav mijenja ljude*, naglasio je župnik **Blaž Zmaić**. Prije večernje mise, 20. lipnja, župnika i irišku crkvu posjetio je umirovljeni đakovačko-osječki nadbiskup **mons. Marin Srakić**. Nakon mise župnik je nazočio predstavljajući knjige *Svjedočenje o vremenu Ernea Varnjua*, pokrajinskog tajnika za turizam i gospodarstvo AP Vojvodine. Poruka za dvanaestu nedjelju kroz godinu, 23. lipnja, glasila je: *Isusa priznati kao Krista i središte naše vjere. S Kristom čovjek ide u novu stvarnost*. Tih dana u tijeku je bila manifestacija **11. Vidovdanski sabor** u Vrdniku (kojoj je djelomice nazočio i župnik). U utorak, 25. lipnja, župnik je nazočio svetoj misi i ukupu **Ruže Gašparović** u Golubincima, majke srijemskog biskupa **mons. Đure Gašparovića**. Na Petrovo, 29. lipnja, župnik je zahvalio za 38 godina od svojega svećeničkoga ređenja, a toga je dana služena sveta misa za pokojnog **Peru Vukosavića** i obitelj **Ivanović** (prikazala je **Radonjić**), a pod svetom misom je kršteno troje djece, dvije sestre i brat: **Emilija** (10), **Danijel** (9) i **Angela** (8) **Birinji** iz Šatrinaca. Toga smo dana slavili i imendan našega člana Ekonomskog vijeća, **Pavla Gojanija**. Nakon ove mise, župnik nazoči slavlju crkvenog goda u Indiji, gdje se župnik **Stjepan Klaić** oprostio od vjernika budući da odlazi u mirovinu. Trinaestu nedjelju kroz godinu, 30. lipnja, slavimo posebno u Šatrinacima: uz misu za pok. **Anušku Birinji** te slavje Prve sv. Pricesti: **Emilije Birinji** i **Brigite Čitneki**. U utorak, 2. srpnja oprostili smo se od pokojnog **Josipa Gecija** (63). Sveta misa za njega prikazana je 4. srpnja s porukom: *Bog ljubi život. Bog govori ljudima, stavlja ih pred odluku, a povjerenje i pouzdanje u Boga (Abraham) vodi životu i spasenju*. S nekoliko vjernika, župnik je 6. srpnja nazočio u Đakovu svečanosti preuzimanja nadbiskupske službe i metropolita **mons. Đure Hranića**. U četrnaestu nedjelju kroz godinu, 7. srpnja, za vrijeme mise u Irigu vjenčani su **Miša Černiček** i **Vera** rođ. **Marin**, pravoslavna vjernica, kada je krštena njihova kćer **Anastasia**. U toj radosti župnik je uskliknuo: *Ne može iščeknuti narod koji je primanjem kršćanstva i povezi vanjem u zajedništvo kršćanskih naroda uspostavio sudbinsku vezu s neuništivom Crkvom. Crkva je grad, mjesto gdje smo se rodili, gdje smo postali veliki, moje mjesto. Crkva je kao majka koja okružuje, grli svoju djecu i hrani je na prsima. Važno je povjerenje u život*. U Vrdniku je slavljena sveta misa za pokojne iz obitelji **Škoberna** i **Aničić**. Župnik je bio gost na slavlju Ivanjdana u Vrdniku kod seoskog paroha **Nebojše M. Dimkovića**. U utorak 9. srpnja slavili smo u Irigu misu za pok. **Ivana** i **Mandu Peko**, koju je dala služiti njihova kćerka **Anđelka** s obitelji. Na dan Majke Božje Bistričke, 13. srpnja, pod svetom misom obitelj Škoberna krstila je svoje treće dijete, malenoga **Lukasa**. Izvješće završavamo događajem iz XV. nedjelje kroz godinu, 14. srpnja, kada smo u Šatrinacima proslavili vjenčanje **Tibora Sekereša** i **Maje Bjeloš**, pravoslavne vjere, te krštenje njihova djeteta, **Alekse**.

f. f.

Zemun: Posljednje predavanje prof. Ivice Čatića pred ljetnu stanku

Predavanja prof. Ivice Čatića koja se redovito održavaju u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zemunu, zaokružena su u 6. mjesecu pred ljetnu stanku. Glavni motiv profesorovih izlaganja ovoga mjeseca bila su posljednja poglavlja evanđelja po Ivanu.

Događaji koji su opisani u opisanu u dijelu Biblije, a za koje se može slobodno reći da su kruna Ivanovskog tumačenja Isusovog života, smrti i uskrsnuća, jesu pojavljivanje Uskrsloga pred Marijom Magdalenom i učenicima. Marija na grobu neutješno plače – evanđelist čak četiri puta spominje njezin plač, kako bi naznačio njezinu žalost i da je zaboravila Isusovo obećanje ponovnog susreta. U kršćanskoj tradiciji ostaje nejasno koliko se često Uskrsli Krist očitovao učenicima. Pavao razlikuje pet ukazanja: Dvanaestorici, više od pet stotina braće i sestara, Jakovu, apostolima i naposljetku njemu samom. Radnja ovog evanđeoskog odlomka odvija se *uvečer tog istog prvog dana u tjednu tj. u dan poslije subote* koji će, upravo zbog Gospodinovih ukazanja baš na ovaj dan (20,26), postati dan Gospodnji tj. kršćanska nedjelja. Kao što je Marija učenicima, sada – nakon što su primili dar Duha Svetoga (20,22) – oni svjedoče svoj susret s Uskrslim Tomi. Stoga njihove riječi *vidjeli smo Gospodina* (20,25) predstavljaju dramatični obrat: Isusovi učenici sad počinju ispovijedati vjeru u uskrsnuće i prvi kome je naviještaju jest Toma. Tomin susret s Uskrslim Gospodinom događa se na istom mjestu, i to tje-

dan kasnije. Ovime Evanđelist Ivan želi naglasiti da Gospodin Isus opet dolazi u isti dan, dan poslije subote, i ponovno okupljenoj zajednici želi mir – daje im svoj mir kojeg svijet ne može dati! Kao odgovor Tomi, Isus blagoslivlja sve buduće generacije koje će povjerovati a da neće tražiti da prije toga vide (20,29) te tako pokazuje da misli na slušatelje/čitatelje kojima je Ivan pisao svoje Evanđelje. I bez fizičkog gledanja kasniji naraštaji mogu ući u puno promatranje i kontakt s Uskrslim (usp. 14,20.21-23). Iako neki istraživači smatraju da Evanđelje po Ivanu završava s Iv 20 jer 20,30-31 predstavlja njegov zaključak, kanonski tekst sadrži još jedno poglavlje koje govori o poslijeuskrsnom ukazivanju u Galileji i ima svoj vlastiti zaključak u Evanđelju: sada će u 21,15-18 biti razriješena tema Petrove zataje (18,17.25-27); u 21,15-18 rješava se pitanje paše ovaca postavljeno u 10,11-16; specijalno znanje ljubljene učenika (13,25-27) ponavlja se u 21,7 a njegov status (19,25-27) bit će dotaknut u 21,20-23. No, u isto vrijeme ono donosi svjež materijal o misionarenju. Kada je riječ o Šimun Petru, nakon što je i treći puta izrazio ljubav Isusu, Petar konačno dobiva poslanje da bude pastir i pase Isusove ovce. To će opunomoćenje kasnije predati budućim naraštajima crkvenih poglavara. Zaključak u 21,24-25, a istodobno i zaključak ovomjesečnih predavanja prof. Čatića, ističe da je ljubljene učenik svjedok koji stoji iza Evanđelja i svjedoči da je *istinito njegovo svjedočanstvo*. A nas, ljude, podsjeća da Isus ne može biti sveden ni na koju knjigu, te da mi ljudi cijeloga života trebamo nastojati upoznati Ga i slijediti na putu k vječnosti.

Danijela Lukinović

Hodočašće Zemunaca u Đakovo

Župljani zemunske župe Uznesenja BDM hodočasili su 6. srpnja u Đakovo, predvođeni župnikom Jozom Dusparom. Hodočašće je organizirano kako bi župljani ove zemunske župe mogli nazočiti euharistijskom slavlju prigodom preuzimanja službe novoga đakovačko-osječkoga nadbiskupa i metropolita mons. dr. Đure Hranića.

Svečano misno slavlje proslavljeno je u đakovačkoj prvostolnoj crkvi, manjoj bazilici sv. Petra. Veliki broj biskupa, svećenika, redovnika, redovnica i vjernika iz svih krajeva biskupije doista je djelovao impozantno. Nakon euharistijskoga slavlja, hodočasnici iz Zemuna su se još neko vrijeme zadržali u radosnome susretu i pjesmi na središnjem trgu ispred katedrale. U povratku svojim domo-

vima, Zemunci su posjetili Vinkovce i Ilaču. Obogaćeni velikim duhovnim iskustvom, zadovoljni što su sudjelovali u ovako značajnom događaju, razmjenjivali su dojmove cijelim putem.

Danijela Lukinović

Rio: Svjetski dan mladih izazov za infrastrukturu

Do 2,5 milijuna mladih ljudi – većina ih je iz Brazila, Argentine i SAD-a – očekuje se na Svjetskom danu mladih u Rio de Janeiru.

S obzirom na broj hodočasnika, Svjetski dana mladih za grad Rio de Janeiro je veliki infrastrukturni izazov koji bez pomoći volontera ne bi bio ostvariv. Nadbiskup Rija Orani Joao Tempesta, odajući priznanje brojnim volonterima, rekao je i da su oni „vođeće osobe u Crkvi sutrašnjice“. Na susretu će volontirati

60.000 mladih – od čega njih 7000 iz inozemstva. Više od 800 pjevača, plesača i glumaca zabavljat će hodočasnike.

Za mlade je već osigurano više od 300.000 smještajnih kapaciteta. Kreveti su pripremljeni u školama, sportskim centrima i u privatnim smještajima. Dostupna su 4673 mobilna sanitarna čvora, od čega je njih 270 prilagođeno osobama s invaliditetom. Mladima je na raspolaganju više od 12 milijuna litara vode.

Zračne luke u Rio de Janeiru pripremaju se za navalu hodočasnika. Od 23. do 28. srpnja dnevno se prosječno očekuje do 70.000 putnika u međunarodnoj zračnoj luci Galeao i gradskoj Santos Dumont. Na dan završne mise, 29. srpnja, osoblje brazilskog zračnog prijevoznika Infraero računa s čak do 100.000 putnika. Toliki broj putnika Infraero do sada još nije imao ali sve je spremno, izjavio je njegov direktor Gustavo Vale.

Bdjenje 27. srpnja u Campusu fidei, na prostoru površine 150 nogometnih terena, održat će se izvan grada. Ondje će se 28. srpnja slaviti i završna misa s papom Franjom. Misa će se, za one koji neće moći vidjeti oltar, prenositi na 33 velika ekrana.

Da bi se povećala sigurnost hodočasnika povećan je broj angažiranih vojnika. Tako će njih 10.200 - 700 ljudi više od planiranog – osiguravati miran tijek velikog susreta. Za sigurnost pape Franje odgovorno je 800 vojnika i 80 policajaca. /IKA/

(Zvonik će opširnije o ovom događaju izvijestiti u sljedećem broju)

Objavljena prva enciklika pape Franje

Pročelnik Kongregacije za biskupe kardinal Marc Ouellet i pročelnik Kongregacije za nauk vjere Gerhard Ludwig Mueller zajedno s predsjednikom Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije nadbiskupom Rinom Fisichellom predstavili su 5. srpnja prvu encik-

liku pape Franje *Lumen fidei* – *Svjetlo vjere* objavljenu svega četiri mjeseca od Franjina izbora za Papu.

Na enciklici je, kako ističe sam papa Franjo u uvodu, radio njegov prethodnik Benedikt XVI. posljednjih mjeseci svoga pontifikata. To je trebala biti Ratzingerova treća i posljednja u nizu enciklika posvećenih trima bogoslovnim krepostima. Prvu, *Deus caritas est*, posvetio je karitativnoj djelatnosti a drugu, *Spe salvi*, nadi. Ovu treću, posvećenu bogoslovnoj kreposti vjere, papa Ratzinger predao je svom nasljedniku Franji, koji ju je dobio u nasljedstvo i taj zamašan posao nastavio i dotjerao, ograničivši se na pisanje uvoda u kojem objašnjava nastanak i svrhu enciklike. To je zapravo jedinstveni dokument u povijesti papinstva. Enciklika, koju je potpisao papa Franjo, zamišljena je kao jedan od glavnih papinskih dokumenata za Godinu vjere. Za sada je tiskana u 500.000 primjeraka.

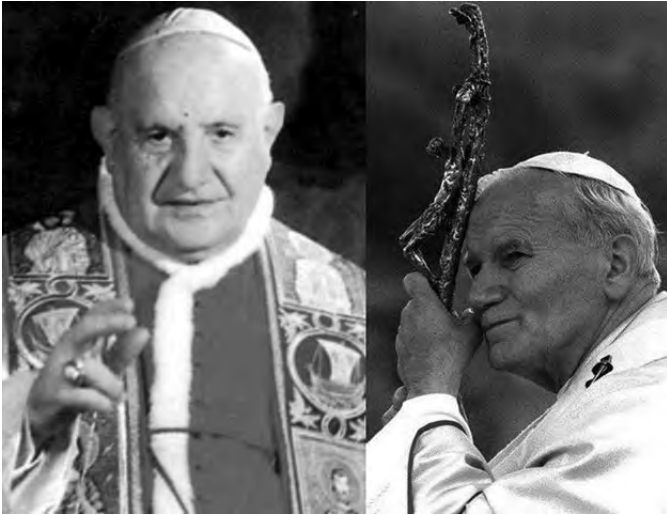
Enciklika na 88 stranica donosi dijalog između vjere i razuma, podijeljen u četiri poglavlja. Potpisana je na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 2013. Svjetlo vjere, piše Papa, odgovor je na tminu i sumnje suvremenog čovjeka. To je svjetlo koje je često izgledalo iluzorno, svjetlo koje treba ponovno otkriti i naviještati cijelom svijetu u doba kada je čovjeku posebno potrebno, u kojoj se analizira i odnos vjere i istine kao i dijalog vjere i razuma te čovjekovo traženje Boga, prenošenje vjere u društvu, jer „vjera nije nešto privatno, niti individualističko poimanje, a ni subjektivno mišljenje“. Tradicionalnim izrazom „svjetlo vjere“ Crkva označuje – kako se kaže na početku enciklike – veliki Isusov dar.

Srž enciklike je nepokolebljivo svjedočanstvo vjere u svim društvenim sredinama. Bojimo se zajedničkog vjerovanja, jer ga identificiramo s upornim nametanjem totalitarizama, tvrdi papa Franjo te ističe kako je istina, istina ljubavi i kao takva je oslobođena od zatvaranja pojedinca te može postati dio zajedničkog dobra, ona se ne nameće nasiljem. „U jedinstvu s vjerom i ljubavlju, nada nas usmjerava u sigurnu budućnost, koja nas postavlja u posve drukčiju perspektivu od onih iluzornih prijedloga idola u svijetu i daje nam novi polet i novu snagu u svakodnevnom životu“, zaključuje papa Bergolio svoju prvu encikliku posvećenu svjetlu vjere, i poziva vjernike da ne dopuste da nam ukradu nadu. „Ne dopustimo da neposrednim rješenjima i prijedlozima unište nadu i zaustave nas u našem hođu“, piše Papa. /IKA/

Ivan Pavao II. i Ivan XXIII. uskoro će biti sveti

Blaženi Ivan Pavao II. i Ivan XXIII. vjerojatno će do kraja ove godine biti proglašeni svetima, izjavio je 5. srpnja na konferenciji za novinare predstojnik Tiskovnog ureda Svete Stolice o. Federico Lombardi.

Papa Franjo primio je toga dana u audijenciju prefekta Kongregacije za kauze svetaca kardinala Angela Amata i odobrio Dekret o priznanju drugoga čuda koje se dogodilo zahvaljujući zagovoru pape Wojtyle, a otvorio je put i kanonizaciji pape Roncallija i bez drugoga čuda. Papa je, naime, odobrio pozitivno mišljenje Izvanredne sjednice kardinala i biskupa s obzirom na kanonizaciju blaženoga Ivana XXIII., te je sazvao Konzistorij koji će se baviti kanonizacijom blaženoga Ivana Pavla II.

Tu je donekle neuobičajenu odluku Lombardi objasnio Papinom željom da, unatoč nepostojanju drugoga čuda, bude priznata svetost koncilskoga pape. Istaknuo je da je kanonizacija valjana i bez drugoga čuda, budući da već postoji jedno priznato čudo koje je dovelo do beatifikacije. Spomenuo je i raspravu među teolozima i stručnjacima s obzirom na potrebu dvaju različitih čuda za beatifikaciju i kanonizaciju te dodao da Sveti Otac ima vlast dati dispensu te omogućiti kanonizaciju bez drugoga čuda.

Sazivatelj Drugoga vatikanskog koncila papa Ivan XXIII. (1958-63.) blaženim je proglašen godine 2000. a Ivan Pavao II. godine 2011. U poljskim crkvenim krugovima nagađa se o dva moguća termina kanonizacije poljskoga Pape: 20. listopada, što bi bio datum blizak 35. obljetnici izbora kardinala Karola Wojtyle za papu (16. listopada 1978.) ili o svetkovini Bezgrešnog začeća, 8. prosinca. /IKA/

Mons. Đuro Hranić preuzeo nadbiskupsku službu

Novi đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit, mons. Đuro Hranić u subotu 6. srpnja, na svečanom liturgijskom slavlju u đakovačkoj katedrali-bazilici sv. Petra preuzeo je nadbiskupsku službu, na koju ga je 18. travnja ove godine imenovao papa Franjo, nakon što je prihvatio odreknuće od službe dosadašnjeg nadbiskupa mons. Marina Srakića.

Slavlju je nazočio apostolski nuncij u RH mons. Alessandro D'Errico, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije mons. Želimir Puljić, vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, gotovo svi biskupi HBK, biskupi susjednih biskupskih konferencija, kao i predstavnici kršćanskih Crkava i drugih vjerskih zajednica, predstavnici političkih vlasti države, županija i gradova, gospodarstvenici i brojni drugi predstavnici znanstvenih i kulturnih institucija, obitelji, vjernici i hodočasnici.

Okupljene u katedrali pozdravio je nadbiskup Marin Srakić, podsjetivši: „Na dan kad me je 1990. blaženi papa Ivan Pavao II. imenovao pomoćnim biskupom, predstavio sam se riječima: Ja sam Marin, vaš brat. To sam ponovio i prije 16 godina kad sam preuzimao službu dijecezanskog biskupa. Koliko sam uistinu to uspio biti, prosudite vi sami“.

Okupljenim vjernicima, opraštajući se od nadbiskupske službe, obratio se riječima pape u miru Benedikta XVI. „Danas postajem hodočasnik koji kreće na posljednji dio svoga puta na zemlji. Želio bih svim srcem i ljubavlju, molitvom, razmišljanjem i svim svojim snagama raditi na zajedničkom dobru za Crkvu. Osjećam veliku potporu svih vas, idemo naprijed s Gospodinom koji je dobro ovoga svijeta i ove Crkve. Hvala svima!“ rekao je mons. Srakić, kojega su vjernici prekidali dugotrajnim pljeskom.

Potom je nuncij D'Errico pročitao na latinskom Apostolsko pismo pape Franje, kojime imenuje novog nadbiskupa i metropolita. Nadbiskup Đuro Hranić odjenuo je zatim sveti palij što ga je 29. lipnja primio u bazilici sv. Petra u Rimu iz ruku pape Franje. Uslijedila je predaja pastirskog štapa, znaka pastirske službe i vodstva povjerene mu nadbiskupije, a u pratnji požeškoga biskupa Antuna Škvorčevića i srijemskoga biskupa Đure Gašparovića nadbiskup Marin poveo je nadbiskupa Đuru prema katedrali đakovačko-osječkih nadbiskupa, koja na poseban način označava njegovu učiteljsku službu. Do katedre je donesen i postavljen grb novoga nadbiskupa s geslom „Izvezi na pučinu“. Praćen pjevanjem sinodskog himna „Zbor Crkve“, nadbiskup Đuro sjeo je na katedru.

Na kraju slavlja pozdravnu riječ i čestitku novom nadbiskupu i metropolitu u ime vjernika laika uputio je Dražen Živić iz Vukovara, u ime svećenika, redovnika i redovnica mons. Adam Bernatović, konkatedralni župnik i dekan u Osijeku, nakon čega su mons. dr. Vladimir Dugalić i vlč. Josip Semialjac novome nadbiskupu predali darove – biskupski štap i prsten. Pozdrav je potom u ime Srpske pravoslavne Crkve izrekao episkop osječko-poljski i baranjski Lukijan, u ime Metropolije požeški biskup Antun Škvorčević, u ime biskupa, svećenika, redovnika, redovnica i vjernika BiH vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić te u ime HBK njezin predsjednik, zaderski nadbiskup Želimir Puljić. Novi nadbiskup na kraju je svima uputio zahvalu i preporučio se u molitvu i suradnju, rekavši: „Toliku podršku i ljubav koju sam osjetio od imenovanja do sada doživljavam kao Božji blagoslov, kao dragocjeni kapital na početku povjerene mi službe.“ /IKA/

27. srpnja

Celestin I. (Rajko)

(† 27. srpnja 432.)

- Rimski arhiđakon ● papa ● borio se protiv krivovjerja ●
- slao misionare u Britaniju, Škotsku i Irsku ●
- branio Marijino Bogomajčinstvo ●
- Isusovu božansku i ljudsku narav ●
- poslao misionare u Britaniju i Irsku ●

Dan njegovog rođenja ostao je nepoznat. Rođen je u Kampaniji. Neki znaju da je rođen u Rimu. Njegovo ime znači nebeski, pa se hrvatski može reći Rajko. Celestin je bio arhiđakon u Rimu, a 422. godine je izabran za biskupa rimske crkve. Na toj službi je ostao sve do svoje smrti. Naglašavao je, da je za spasenje potrebna Božja milost. Bez Božje milosti se nože postići spasenje. U tome je slijedio učenje svetoga Augustina. Nastojao je proširiti pastirsku vlast rimskoga biskupa. Tome su se kao i za pape Bonifacija i Zosima protivili biskupi iz Afrike. Borio se protiv krivojerja pelagijanizma i nestorijanizma. Računajući na ugled rimskoga biskupa sveti Ćiril Aleksandrijski je pozvao Celestina da presudi u raspravi s carigradskim patrijarhom Nestorijem. Na to je Celestin zauzeo jasan i odlučan stav, te je Nestoriju zaprijetio ekskomunikacijom, ako javno ne povuče svoju nauku. Za vrijeme svoga pontifikata je često nastupao u kristološkim kontroverzama braneći katoličku vjeru od krivovjerja koje je zastupao Nestorije. Zato je Celestin 430. godine sazvao jedan sabor u Rimu. Papa Celestin je sazvao Efeški sabor. Na Efeškom saboru su ga 431. godine zastupala tri zastupnika, koji su branili njegov

stav, da je Krist jedna osoba, u kojoj su sjedinjene dvije naravi: božanska i ljudska. Budući da to nije prihvatio patrijarh Nestorije, Celestin I. ga je izopćio iz Crkve. Na tom je saboru zaključeno i to da je Blažena Djevica Marija Bogorodica. Nestorije je i to nijekao.

Celestin se poslije sabora potrudio sačuvati jedinstvo Crkve, ali je branio prava mjesnih crkava kod izbora biskupa. Godine 429. je u Britaniju poslao svećenika Germana, da obrati pristaše pelagijanizma. Godine 431. je poslao biskupa Paladija u misije k poganskim Ircima. Sveti Celestin je umro 26. srpnja 432. godine – neposredno prije zaključenja Efeškoga sabora.

28. srpnja

Sveti Nazarije i Celzo

(† 304.)

- Učitelj i učenik ● učenik Celzo se pridružio Nazariju ●
- propovijedali su od Italije do Trieria ●
- uhićeni, zatvoreni, pobjegli ●
- na kraju im odrubljena glava ● zaštitnici djece ●
- Celzo zaštitnik konja ●

Nazarije je svetac koji se slavi i u Katoličkoj i u Pravoslavnoj crkvi, ali ga slave i Armenci. Umro je kao mučenik 304. godine u Milanu. On je kršćanstvu priveo svoga učenika Celza, te su zajedno propovijedali u Italiji, Galiji i Trieru kao vjerovjesnici. Za vrijeme Dioklecijanovih progona su uhićeni i zatvoreni, ali su obojica uspjela pobjeći i domoći se slobode. Progona su i dalje trajali sve dok Nazarije i Celzo nisu ponovno uhićeni, te je obojici odrubljena glava.

Paulin Milanski, piše da je sveti biskup Ambrozije bio očevidac mučeništva, pa je to mučeništvo i opisao. Posmrtni ostaci dvojice mučenika su 395. godine pronađeni ispred milanskih gradskih zidina. Nazarijeve svete moći su prenesene u jednu crkvu. Ta crkva od toga vremena nosi njegovo ime, a nad grobom svetoga Celza je također podignuta crkva.

Legendarna povijest mučeništva Nazarija i Celza je sastavljena u 5. stoljeću. Legenda se širila nadaleko, te se pojavljivala u različitim oblicima. Štovanje svetoga Nazarija i Celza se brzo raširilo po Italiji, Galiji, Španjolskoj, sjevernoj Africi i po Bizantu. Nadaleko su stizale i njihove svete moći, a sveti Ambrozije je nešto od moći darovao Paulinu Nolanskome.

Spomendan svetoga Nazarija i Celza se, prema različitim martirologijima ne slavi istoga dana. A 28. srpnja se slave zajedničkim blagdanom, jer je to dan prijenosa njihovih moći.

Sveti Nazarije se prikazuje kao vojnik. Obično je u društvu svetoga mladića Celza. Celzo se prikazuje na slikama i kipovima kao dječak ili mladić. I Nazarije i Celzo su zaštitnici djece, a sveti Celzo je još i zaštitnik konja.

28. 07. 2013.

17. nedjelja kroz godinu

*Post 18,20-32; Ps 138,1-2a. 2b-3. 6-7a. 7b-8;
Kol 2,12-14; Lk 11,1-13*

Crkva nas danas, na temelju biblijskih čitanja, uči što znači moliti i kako treba moliti. Pripovijest o Abrahamovom zauzimanju za izopačene gradove, Sodomu i Gomoru, pokazuje kako Božja kazna nije posljedica kakve neopozive sudbine. Zauzimanje ljudi koji su iskusili ljubav Božju sposobno je izmoliti njegovo milosrđe. Luka evanđelist donosi više Isusovih pouka o tomu kako treba moliti. Ovdje Isus poziva na molitvu s pouzdanjem, koje svakome jamči da će mu molitve biti uslišane: *tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu tko kuca, otvorit će se*. Na temelju odnosa oca prema djeci, koji im dobro čine i ne iznevjeravaju ih, Isus ističe još veću dobrotu i vjernost nebeskog Oca prema djeci, osobito kad ga mole za pomoć. Pripovijest o čovjeku koji prijatelja moli pomoć u nevolji te – iako se javlja u nepovoljnom trenutku – ne biva odbijen, ističe koliko je više Bog – koji je naš najveći prijatelj – spreman uslišati naše molitve. Ustvari, Bogu nikad nismo dosadni ni naporni, kad pred njega dolazimo sa svojim molitvama. Sve ovo sažeto je u *Očenašu*, u molitvi koju je Isus ostavio svojim učenicima. Gospodnja molitva sažetak je svega Evanđelja, ona je temelji i srce sve naše molitve.

4. 08. 2013.

18. nedjelja kroz godine

*Prop 1,2. 2,21-23; Ps 90,3-4. 5-6. 12-14. 17;
Kol 3,1-5. 9-11; Lk 12,13-21*

Temeljna poruka današnjeg evanđeoskog ulomka vrlo je jasna: *klonite se i čuvajte svake pohlepe: koliko god netko obilovao, život mu nije u onom što posjeduje i bogatite se pred Bogom*. No, kako je težnja za postizanjem dobra jedna od temeljnih ljudskih težnji, valja pobliže razmotriti ovu prisposobu. Bogatstvo ljudima daje određenu sigurnost, omogućuje im da raspolažu svojim životima, da ne ovise u potpunosti o drugima ili o društvu, da sami uređuju svoje životno okruženje, da se bave stvarima koje vole, da ostvaruju svoje zamisli i ciljeve. Da, materijalna su dobra neophodna za ispunjen i dostojanstven život. Isus zato ne dovodi u pitanje dobru uporabu dobra i bogatstva. On tvrdi kako materijalna dobra i bogatstvo ljude dovode u kušnju da se osjete dalekima od Boga i od bližnjega, da misle kako su zaštićeni od bijede, od starosti i smrti, te da u beskraj mogu zadovoljavati svoje ovozemaljske prohtjeve. Za mnoge je upravo materijalni uspjeh znak Božjeg blagoslova. Misle da su dobro obavili svoje poslanje kad se bogate i stječu ugled. Ipak, za sve nas glavna zapovijed temeljni je kriterij po kojem će na kraju vrednovati svačiji život. Zato svakome materijalna dobra trebaju biti sredstvom za djelovanje, za zauzimanje za druge. Pomažući onima koji su u potrebi i dijeleći darežljivo, postaje se zaista bogatim: bogatim u Božjim očima.

11. 08. 2013.

19. nedjelja kroz godinu

*Mudr 18,6-9;
Ps 33,1.12. 18-19. 20-22;
Heb 11,1-2. 8-19;
Lk 12,32-48*

U današnjem evanđeoskom ulomku Krist nas potiče da se ne bojimo, da ne dopustimo da nas obuzme tjeskoba: naše temeljno raspoloženje uvijek treba biti prožeto mirnim pouzdanjem u Boga, jer *svidjelo se Ocu vašemu dati vam Kraljevstvo*. U tom Kraljevstvu trebamo imati otvoren „račun“, jer samo tamo se nalazi pravo bogatstvo. Čovjekova motivacija i cilj uvijek proizlaze iz onoga što on drži pravim vrijednostima: *gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti*. Isus nas stoga poziva da ne budemo slijepo navezani na novac i materijalna dobra, nego da ih koristimo i za dobro drugih. Naime, pred Bogom smo odgovorni za raspolaganje onim što imamo. Potrebno je da uvijek budemo budni, da bdijemo, čekajući Kristov dolazak: *Neka vam bokovi budu opasani i svjetiljke upaljene*. Kao što sluga ne zna kad se gospodar vraća kući, kao što čovjek ne zna kad će mu lopovi provaliti u kuću, tako ni mi ne znamo kad će kucnuti čas našeg odlaska, našeg polaganja računa, kad će nas Krist doći pozvati k sebi.

18. 08. 2013.

20. nedjelja kroz godinu

*Jr 38,4-6. 8-10;
Ps 40,2. 3. 4. 18;
Heb 12,1-4;
Lk 12,49-53*

Osjećamo se povezanima s onima koji su nam dragi, osjećamo se odgovornima prema bližnjima i daljima. To je važno, no nitko nam nije bliži od samoga Boga, nitko nije dragocijeniji od njega. Na potresan način Isus govori da svi naši odnosi, bili koliko bliski, intimni i životni, trebaju biti pročišćeni. Svi oni trebaju biti mjereni našim odnosom prema Bogu i njegovoj volji. Vrlo je stroga ova tvrdnja. Navezanost na sigurnost koju pruža ljudska ljubav u nama zna biti toliko jaka, da zbog toga osjetimo kako u njoj za Gospodina nema mjesta, da on tu nema što reći, što pročisti. *Gospodine, možeš tražiti sve, ali to da Ti određuješ moj odnos prema ovoj ili onoj osobi, to je već previše* – mogao bi netko reći. Pojedine događaje i osjećanja želimo živjeti na svoj način, a ne na način kako je to Bogu milo. Kad jednom Gospodinu dopustimo da bude gost u svim našim međuljudskim odnosima, onda nam on osigurava temelj pravoga nutarnjega mira. Gospodnji mir tvori opraštanje, pravednost, ljubav i prijateljstvo. On nije samo odsutnost konflikata, kao što nije ni kakav nemoralni kompromis. Pravi mir se sastoji u tome da s drugima stojimo pred Bogom, očišćeni i oslobođeni istinom i milosrđem Božjim.

O. Gerard, Karmelska Gospa i sv. Ilija prorok

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD, vicepostulator

Karmel je sav Marijin. Otac Gerard je također sav Marijin. U svojim meditacijama on razgovara s Isusom i Majkom Marijom. Svaki svoj posao započinje s Isusom i Marijom. U svom unutarnjem životu duše, o. Gerard ostavlja slobodni prostor djelovanju Isusa i Marije. Pod njihovim sigurnim vodstvom i on je siguran u svome redovničkom i svećeničkom djelovanju. Mjesec srpanj je ocu Gerardu osobito drag. Taj mjesec je posvećen dvjema biblijskim figurama, Karmelskoj Gospi i sv. Iliji proroku, duhovnom ocu Karmela. Poznato je da se u karmelićanskom samostanu i crkvi u Somboru na najsvečaniji način štuje Karmelska ili Škapularska Gospa. Za tu svetkovinu otac Gerard se duhovno priprema, meditira i vjernicima prenosi slatki med kontemplacije ispravnog štovanja Isusove Majke i svetoga Škapulara.

U svojoj propovijedi godine 1906. otac Gerard tumači što je to Škapular. „To je ruho Blažene Djevice Marije. Djevice najsvetije. Majke najbolje. Blažen onaj tko ga se dočepa! Nama ne treba puno razmišljati što je to. To je već odavno kazala Blažena Djevica Marija.“

Karmelska tradicija pamti datum 16. srpnja 1251. kada se Gospa ukazala sv. Šimunu Štoku, generalu karmelićanskog Reda i dala mu Škapular govoreći: „Ljubljeni sinko! Uzmi ovaj Škapular tvoga reda, znak mojega zagovora, povlasticu za tebe i svim karmelićanima. Tko umre noseći ga, taj neće trpjeti vječnog ognja. Evo znaka spasenja, obrane od pogibelji, zaloga mira i vječnoga zagovora“. Tumačeći Gospine riječi, otac Gerard nastavlja u propovijedi: „Ljubljeni sinko! Tko je to? To je onaj koji u cijelom životu živi i štuje ovu Majku. Tko dobiva lijep dar? Onaj koji štuje Blaženu Djevicu Mariju. O velike sreće! Oblači nas nebeska Kraljica u svoje ruho, u Škapular. To je prevelika milost, ruho, oružje protiv svake napasti. Gledajmo da to oružje dobro iskoristimo. Smiješan bi bio onaj časnik koji ima dobru, oštru sablju za pojasom, a u borbi se šakom branio. Smiješan bi bio onaj kršćanin, koji kad je u napasti, ne bi se branio svetim Škapularom, ruhom i oružjem nebeske Majke, nego se uzdajući živio i od paklenog sotone svladan bio“.

Otac Gerard veliča Blaženu Djevicu Mariju služeći se citatima Svetoga pisma, osobito Iz 35,2; Izr 8, 17-21.34-35): „Što je sva milostivost svega svijeta prema milostivosti Blažene Djevice Marije? Ona je blagorodna plodna zemlja, jutarnja rosa, potrebna kiša, svježi ugodan vjetar, naša majka, naša sluškinja, naša sestra, naše jelo i hrana. Tko nju jede, po Sv. pismu, neće gladovati nikada; tko nju slavi, širi njezinu slavu, zadržat će život vječni. Ona je zemlja koju je rodio sam Bog. Ona je jutarnja rosa koja je sačuvala i čuva srca pobožnih da se u napasti ne osuše, da ne izgine ljubav i pouzdanje u Boga. Ona je potrebna kiša koja daje vlagu u oči nepokornih grešnika, da suzama ove vlage operu grdobu i blato svoje duše. Ona je kiša ne jednog ili drugog zemljišta, već općenita koja vlaži srca svakog čovjeka, bio u Africi ili Australiji, ili Aziji. Ona je svježi povjetarac koji godi čovjeku da ne mora udisati i izdisati loši zrak, tj. da ne uživa smrdljivu paru grijeha. Brate mili! Što bi danas bio da te Blažena Djevica nije na svijet nanovo rodila? Kako? On njezinog rođenog tijela začet je Isus, sjeme kršćanstva. Po krštenju nanovo si se rodio. Tako si sin Blažene Djevice Marije. Ona je naša sestra, nije anđeoske naravi već čovječanske naravi. Ona je naše jelo, jer tko se hrani svetim sakramentom, Isusom, koji je rekao, da tko jede ovaj kruh imat će život vječni. Život vječni! O velike radosti!“

Otac Gerard ne želi jeftino „prodavati“ ovo ruho nebeske Majke i zavaramati ljude kako će se samo nošenjem Marijinog ruha odmah i spasiti. To nije u duhu oca Gerarda i njegovog iskrenog štovanja Majke Božje. U svećanim pobožnostima i ophodima u čast Gospe škapularske, o. Gerard poziva vjernike na ozbiljno razmišljanje o svom kršćanskom i kreposnom životu: „Nosim ruho sv. Škapular, sveto ruho nosim, no koliko sam ja svet i pobožan? Koliko sam sličan mojoj poniznoj nebeskoj Majci? Kada je postala Majkom Božjom i tada je sebe smatrala sluškinjom. Postala je Majkom Božjom i u najvećem siromaštvu rodila je i othranila svoga Sina Isusa. Na koncu je dočekala da joj Sin Isus umre na križu kao najveći zlotvor. Dakle, sada i što ćemo mislimo kako smo svi lijepi koji smo primili Škapular. Osobito ako ga nosimo dostojno. Nosimo ga tako do smrti“.

Sveti Ilija, prorok

Prorok Ilija u Svetom Pismu javlja se kao čovjek Božji koji je trajno živio u prisutnosti Božjoj i neumorno revnovao za vjeru u jednoga pravoga Boga. Nasljedujući svetog Iliju na Gori Karmelu obitavaju prvi pustinjaci. U XII. stoljeću osnivaju redovničku zajednicu pod nazivom „Braća Blažene Djevice Marije od gore Karmela“.

Karmel, nasljedujući sv. Iliju proroka i svoga duhovnog Oca, također živi u prisutnosti Božjoj i iz te Božje prisutnosti neumorno revnuje za vjeru u jednoga istinitog Boga. To se osobito odražavalo u životu i duhovnosti našeg sluga Božjega oca Gerarda Tome Stantića, koji sv. Iliju proroka naziva: „Sveti Ilija je velikan i Otac karmelskog Reda“. Razmišljajući o odlomku 1Kr 20-41, otac Gerard zapisuje: „Sv. Ilija je na Gori Karmelu žrtvom pravoga Boga pokazao i svećenike krivoga boga Baala savladao“. Nakon što je junački branio Božja prava na Gori Karmelu i morao bježati pred bijesom kraljice Izabele, doživljava izvanrednu prisutnost Boga života na gori Horebu (usp. 1Kr. 19,4-9. 11-14). Otac Gerard u svome redovničkom i svećeničkom zalaganju za Božja prava i podnoseći ne male žrtve, doživljava izvanrednu prisutnost Božju, zapisujući: „Danas je jedan od naših doživio izvanrednu milost Božju“. U odlomku prve knjige o Kraljevima (18,41-46), gdje se opisuje svršetak velike suše, u malenom oblaku *kao dlan čovječji* iz kojega *pade jaka kiša*, karmelićanski teolozi motre Blaženu Djevicu Mariju, koja nam je rodila *jaku kišu* Isusa Krista, o. Gerard zapisuje: „Na vrhu Gore Karmela, u malenom oblačiću koji se raširio i blagorodnu kišu na svu zemlju izlio, sv. Ilija je znak Blažene Djevice Marije prepoznao“. U svetosti Ilije proroka, o. Gerard promatra svetost Karmela i rast kreposti: „Od početka svetosti sv. Ilije do današnjega dana u Karmelu cvjeta cvijeće kreposti. Kreposti sv. Ilije su sjeme samoće i gorljivosti duše koja žudi za Bogom“. Ljubitelj samoće i gorljivosti za duše, o. Gerard, neka i nama isprosi milost hodanja u prisutnosti Božjoj, šutljive molitve i gorljivosti za kraljevstvo Božje na zemlji.

Rajska vrata

U starom samostanu živjela dva pobožna redovnika. Molili su se Bogu, pjevali psalme, postili postove i pomagali bijedne. U samostanskoj knjižnici, pod starim svodovima, bilo je mnogo knjiga, ali dva redovnika najradije su čitala zajedno jednu debelu knjigu koja je opisivala čudesa na svijetu: kako su daleko na jugu vruće zemlje gdje se šeću prugaste žirafe i igraju majmuni, a kroz pustinju odjekuje noću rika lavova da te srsi prolaze. Čitali su o okruglim otocima na dalekim oceanima na kojima rastu kokosove palme. Pisalo je u debeloj staroj knjizi kako ćeš, ideš li sve dalje i dalje, na kraju doći do mjesta gdje se sastaju zemlja i nebo.

– Brate – reče jedan drugome – što bih dao da mogu vidjeti gdje se sastaje nebo sa zemljom!

– I ja, dragi brate – odgovorio je zamišljeno drugi redovnik.

I tako se oni jednoga dana odluče na dalek put. Zamole opata za blagoslov, izljube se sa svom braćom i krenu. Nije bilo lako. Put je bio dalek, noge ih boljale, ali velika želja u srcu nije prestajala. Putovali su sve dalje i dalje vođeni željom da dođu do kraja zemlje i ugledaju vrata u nebo!

Došli oni tako jedne večeri do ričke koja je divlje derala.

Što sad? Naprijed! Zagaze u divlju bujicu. Voda ih je ponijela silnom snagom. Uhvatio ih je očaj. Ali silna želja: doći na kraj svijeta gdje se nebo dotiče zemlje, dala im je snage da se bore s bijesnim valovima; i oni, ne znajući ni sami kako, nađoše se na drugoj obali.

– Naprijed, naprijed! – govorili su sami sebi i hrabрили se. Nisu im smetale

tamne šume, nisu ih mogle zaustaviti opasne gudure. Jednom se pred njima ispred jedne špilje isprasio bradat i mrk čovjek s nožem u ruci.

– Novac ili život! – zarezao je strašni čovjek.

– Nemamo mi novaca – izgovarala su se prestrašena braća.

– Što, nemate novaca? – čudio se razbojnik. – A kamo ste se uputili?

– Idemo na kraj svijeta gdje se sastaju nebo i zemlja – odgovorila su ponizno braća.

– Vi ste obične budale! – razestio se divlji čovjek. Pograbio ih je za kukuljice i stao ih bijesno udarati šakama. A onda je nestao bez traga. Redovnici poravnale svoje grube halje, zahvališe Bogu što su ostali živi i krenuše dalje.

Putovali oni tako i došli do mora. U jednom zabačenom zaljevu ugledaše lađu. Jedra razapeta, vjetar puše, i lađa samo što nije krenula na put. Braća ponizno zamole mornare da ih prime i povezu preko mora. Mornari se obrate kapetanu.

– A čime ćete mi platiti prijevoz? – pitao ih je kapetan.

– Nemamo novaca ali pomagat ćemo na lađi. Smjesta se prihvatit će posla u kuhinji. Očiste je, jer je bila u velikom neredu. Operu suđe koje nije bilo prano možda već mjesecima. Prirede ukusan objed. Kad je bilo vrijeme objeda, mornari ih nisu mogli nahvaliti koliko je bio ukusan. Kapetan je braću tapšao po ramenima i govorio:

– Upravo smo takve trebali.

Plovila je lađa gonjena dobrim vjetrovom. Kad su nakon mnogo dana došli na drugu stranu mora, kapetan ih je

pozvao preda se, otvorio brodsku blagajnu i pružio svakom po kesu zlatnika kao plaću.

Braća su skrivala ruke u svoje dugačke rukave i nisu htjela primiti novac. Njima je bilo dosta što su se prevezli preko mora.

– Kakvi ste vi čudni ljudi? – snebio se kapetan. – Ostanite kod nas, i postat ćete bogati!

– Braća nisu htjela prihvatiti plaću. Tumačili su kapetanu i mornarima kako oni traži mjesto gdje se nebo dotiče zemlje. Mornari su se tako smijali da su se hvatali za glavu i valjali po podu. Zgrabili su ih za duge njihove halje i kao vreće izbacili na obalu vičući: – Ha, ha, ha ... traže nebo .... Lude jedne ...

Trebalo je dalje putovati. I opet gore i doline, polja i livade, kadli iza jedne šume najednom pred njima velika vrata! Redovnici zinuše od iznenađenja. Dakle, napokon. Kad su se oporavili od čuda, plašljivo pokucaju. Vrata se sama otvorila. Pred njima soba. Braća gledaju, gledaju – a to njihova ćelija u samostanu...

Iznenađeni gledali su jedan drugoga bez riječi. Što to znači – tražili ulaz u nebo, a našli se u svojoj sobici u samostanu?! A otac opat mudro reče:

– Želite li doći u nebo, nije potrebno proći brda i doline, nego služiti Bogu vršeći svoje dužnosti tamo kamo vas je Bog postavio.

– Tako je! – potvrdiše dva brata redovnika i vratit će se na svoj posao.

(Izvor: <http://www.bitno.net>)

Nepoznati autor

On je ljubav moja, zaštita moja; u Njega se uzdam (usp. Ps 144)

Razgovarao: *Dragan Muharem*

Vlč. Vinko Cvijin rođen je 10. studenog 1988. godine u Subotici, od oca Ivana i majke Veronike rođ. Marijanušić. Pohađao je Osnovnu školu Sveti Sava u Aleksandrovu. Nakon osmoljetke upisao je Klasičnu biskupijsku gimnaziju i sjemenište „Paulinum“ u Subotici. U Đakovu je studirao teologiju i tamo proveo svoje bogoslovne dane.

Sveti red đakonata primio je u đakovačkoj katedrali 20. listopada 2012. godine.

Na Petrovo ove godine zaređen je za svećenika Subotičke biskupije po rukama biskupa Ivana Pénzesa.

možda i Vi tijekom svojih bogoslovnih dana posumnjali u svoju odluku i upućen Vam Božji poziv?

□ Odmah prve godine. Nova sredina, fakultet, loše iskorišteno vrijeme, lijepe cure... To je bila godina ispitivanja temelja mojeg svećeničkog poziva. I to ispitivanje je trajalo cijelu godinu. Neka moja subrača u bogosloviji su mislila da ću na kraju napustiti bogoslovno sjemenište, ali ipak sam uspio uz Božju pomoć. Ti dani su uistinu bili teški, ali ih se danas sjećam samo s osmijehom na licu. Ne sramim ih se, jer su oni bitni dio mojeg životnog puta.

ZV.: Potječete iz katoličke obitelji. Koliko je ta situacija utjecala na Vašu odluku? Jesu li roditelji odmah prihvatili Vašu odluku?

□ Kada sam odlučio poći u sjemenište, bilo je malo trzavica, ali što se tiče mojeg puta ka svećeništvu, imao sam dobru podršku mojih najbližih. Moj put je od malena bio malo drugačiji od ostalih, ali sam jednako stigao na cilj kao i ostale moje kolege. Na kraju sam zahvalan dragom Bogu što se tako sve zbililo, jer je sve to imalo bitnu ulogu u mojem odgoju.

ZV.: Prije otprilike šest godina obratili ste se biskupu sa zamolbom da vas primi među svećeničke kandidate. Već tada, vjerujem, sanjali ste o svom svećeničkom ređenju, koje se nedavno dogodilo. Kako ste doživjeli taj trenutak?

□ To je zbilja davno bilo... Tada sam gledao na svećeništvo skoro kao na neki nedostižni cilj. Mislio sam, kada postanem svećenik, da ću tada biti skroz drugačiji čovjek, i moram priznati da onaj dječčić koji je 2007. ušao u bogoslovno sjemenište nikada nije izašao. Izašao je jedan drugi čovjek, ali ne onoliko drugačiji kakav sam se nadao da ću postati.

Svećeničko ređenje jest sigurno najvažniji dan u mojem životu. Mislio sam da tijekom cijele mise i ređenja dobro vladam situacijom, ali sam tek kasnije shvatio koliko sam bio izgubljen i uzbuđen. Toliko, da sam se koji dan nakon Petrova morao malo podsjetiti u obredniku ređenja što sam sve obećao ☺.

Presudni je trenutak kada čovjek shvati što je sve dragi Bog učinio za njega i što i dalje čini – kada sam to shvatio, onda sam odlučio živjeti s Njim.

ZV.: Danas je teško donijeti definitivnu životnu odluku. Što je za Vas bilo presudno da se mognete odvažiti na tako veliki korak?

□ Uistinu, poći putem svećeništva jest jedna teška životna odluka, koja se ne donosi brzo i nepromišljeno. Potrebno je puno molitve i razmišljanja, pa i onda nije sigurno da će kandidat biti dobar svećenik. Ja sam nakon treće godine sjemeništa odlučio da ću krenuti putem svećeništva, ali da li ću ostati na putu, u to nisam bio uvijek siguran. A što je bilo presudno? Pa možda onaj trenutak kada čovjek shvati što je sve dragi Bog učinio za njega i što i dalje čini. Kada sam to shvatio, onda sam odlučio živjeti s Njim.

ZV.: U životu je nepomućeni uspon i stalni napredak, ljudski gledano, jednostavno nemoguć. Jeste li

ZV.: Tko je još utjecao na Vaš poziv i formaciju?

□ Najveću ulogu, naravno uz Boga, u mojoj formaciji je imao mons. dr. Andrija Kopilović. Uz njega sam u duhovnom zvanju rastao. Zbilja mi je bio velika potpora i pomoć. Osim njega, tu su bili poglavari bogoslovnog sjemeništa u Đakovu. Oni su me prihvatili pod svoj krov i zajedno s profesorima Katoličkog bogoslovnog fakulteta strpljivo vodili putem svećeništva. Svakako, moj život u Đakovu ne bi bio tako lijep da nije bilo moje braće bogoslova i dragih prijateljica i prijatelja s fakulteta.

U našim župama ima jako puno sposobnih i pametnih vjernika koji bi svojim umijećem ili sredstvima mogli jako puno učiniti za svoju biskupiju.

ZV.: Vjerujem da ste tijekom studija imali prilike upoznati život Crkve u susjednoj nam Hrvatskoj. Što je ono što biste od toga voljeli vidjeti i kod nas?

□ Istina jest da sam dosta godina proveo u Hrvatskoj, ali moram priznati da ipak nisam baš najbolje upoznao situaciju u crkvenoj zajednici. Ali ono što bih svakako izdvojio jest bolji angažman u zajednici. U našim župama ima jako puno sposobnih i pametnih vjernika koji bi svojim umijećem ili sredstvima mogli jako puno učiniti za svoju biskupiju. I istina je da se dosta njih i trudi, ali mi se ponekad čini da ostali vjernici koji također imaju puno darova od Boga, promatraju sa strane i čekaju da „brod“

potone kako bi imali u koga uperiti prstom. Nažalost, dokle god Crkvu ne zavolimo kao nešto zaista važno u našem životu, dotle neće biti zdrave i jake zajednice.

Slika svećenika se možda godinama mijenjala, ali uloga je uvijek ista!

ZV.: Slika svećenika se u posljednjih pedesetak godina znatno promijenila. Koja je po Vama uloga svećenika u današnjem društvu?

□ Moram priznati da je ovo pomalo teško pitanje. Pokušat ću ovako objasniti. I nadam se da me braća svećenici neće jako grditi zbog ove usporedbe.

Svećenik je poput krpe za prašinu. S njom dragi Bog „čisti prašinu“ sa svo-

jih vjernika. Kad je nova, sva je lijepa, čista i mirišljava. Ali tijekom godina korištenja ta krpa gubi svoju prvobitnu ljepotu, svoj sjaj i svoj miris. Često se zaprlja, a ponekad i podere. Tada je treba oprati i zakrpati. I tako stalno dok jednom postane gotovo neupotrebljiva. I često ostane zaboravljena i necijenjena, jer uvijek ima novih krpa. Znam da je ovo jako banalno, i pomalo ružno, jer je svećenički poziv nešto jako sveto i uzvišeno, ali ono što hoću reći, jest da smo sluge beskorisne! I kao takve Bog nas poziva da služimo Njemu i narodu.

Stoga, slika svećenika se možda godinama mijenjala, ali uloga je uvijek ista!

Prepuštam Bogu da me šalje gdje On misli da sam najpotrebniji ili mi to najbolje odgovara.

ZV.: Kao svećenik imat ćete vrlo širok djelokrug rada. Što je ono čemu biste se voljeli osobito posvetiti?

□ Moram priznati da još ni sam ne znam. Za početak ću se posebno posvetiti svemu što mi se nađe na putu. A kasnije (k)ako budem malo pametniji onda ću odabrati. Ne osjećam se posebno nadarenim za rad s bilo kojom skupinom ljudi, niti imam neki plan za budućnost, što ne znači da sam nezainteresiran, nego se jednostavno prepuštam Bogu da me šalje gdje On misli da sam najpotrebniji ili mi to najbolje odgovara. Zapravo, ono čemu ću se sigurno posvetiti u budućnosti jest usavršavanje

Intervju

mojeg znanja mađarskog jezika. Jako mi se sviđa i htio bih ga lijepo naučiti.

ZV.: Možete li nam reći gdje ćete provesti svoje prve svećeničke dane?

Svoje prve svećeničke dane ću provesti malo na salašu, zatim malo u Čantaviru i malo u Aleksandrovu. Nisam nikuda planirao ići, ali tko zna, možda se ukaže neka prilika...

ZV.: Hvala na razgovoru a uredništvo Zvonika želi obilje blagoslova na putu kojim ste krenuli.

Svećeničko ređenje

Na svetkovinu apostolskih prvaka, 29. lipnja, za prezbitera Subotičke biskupije zaređen je đakon vlč. Vinko Cvijin.

U zajedništvu s tridesetak svećenika u subotičkoj katedrali, biskup **Ivan** primio je novoređenika u svećenički zbor. U ispunjenoj bazilici, vlč. Vinka su do oltara dopratili njegovi najbliži – roditelji, rodbina i prijatelji. U prigodnoj homiliji, biskup Ivan je protumačio ređeniku njegove nove dužnosti i službe. Polaganjem biskupovih ruku i posvetnom molitvom te poljupcem mira, vlč. Vinko postao je novi svećenik.

Na ovoj svečanoj misi liturgijsko pjevanje predvodili su zborovi: katedralni mješoviti zbor „Albe Vidaković“ i dječji zbor „Zlatni klasovi“ te članovi župnih zborova iz Aleksandrova i Male Bosne uz orguljsku pratnju vlč. **Dragana Muharema** i **Miroslava Stantića** koji je i ravnao zborovima. Slavlje je nastavljeno u blagovaonici sjemeništa Paulinum.

Mlada misa

U subotu, 6. srpnja, na marijanskom svetištu Bunarić, slavljena je Vinkova mlada misa. Okupljanjem ispred Gospine kapelice te roditeljskim blagoslovom, krenula je procesija mladih u narodnoj nošnji, bogoslova i svećenika prema glavnom oltaru. Na samom početku mise, mladomisnika i nazočne pozdravio je **mons. Slavko Večerín**, župnik u Aleksandrovu i upravitelj svetišta. Toplim riječima izrazio je radost zbog ovog važnog događaja, istaknuvši da nije jednostavno

biti svećenik, ali da je snagu moguće pronaći samo u osobnom odnosu s Bogom.

Homiliju je održao sam mladomisnik tumačeći liturgijska čitanja. Oslonio se na sliku i ulogu pastira, čiju službu preuzima. Na kraju mise, vlč. Vinko udijelio je prisutnima svoj mladomisnički blagoslov i zahvalio svima onima koji su ga pratili na njegovom putu prema oltaru.

Lijep program mladomisniku priredila su djeca i mladi predvođeni **s. Eleonorom Merković**.

Informacije o upisu u prvi razred za školsku 2013./2014. godinu

Upis u Biskupijsku klasičnu gimnaziju Paulinum **podrazumijeva i život u sjemeništu** (odgojnom zavodu za dječake), jer je ova gimnazija osnovana u prvom redu zbog pripreme kandidata za svećenike. Prema tome, u ovu gimnaziju, mogu se upisati samo dječaci. U skladu s planovima daljnjih studija, one koji se natječu za upis dijelimo u dvije grupe:

1. U **prvu grupu** spadaju oni koji imaju namjeru nakon završene gimnazije nastaviti svoj studij na nekom od teoloških fakulteta s ciljem da postanu svećenici. Za uspješan upis potrebno je sljedeće: Sa svojim mjesnim župnikom i iz njegovu preporuku, te vlastoručno pisanom molbom, treba se obratiti svom biskupu sa sljedećom dokumentacijom:

- svjedodžba završene osnovne škole
- izvadak iz matične knjige rođenih
- izvadak iz matice krštenih
- uvjerenje o zdravstvenom stanju
- roditeljska suglasnost.

O rezultatima prijema kandidat će pravodobno primiti pismenu obavijest.

2. U **drugu grupu** spadaju oni učenici koji se upisuju u našu školu da bi dobili katolički odgoj i u svojoj budućnosti kao laici vršili crkvene službe (npr.: administrativne ili karitativne). Učenici koji se opredjeljuju za ovu, drugu mogućnost, neka se jave u tajništvo Paulinuma sa sljedećim dokumentima:

- svjedodžba završene osnovne škole
- izvadak iz matične knjige rođenih
- izvadak iz matice krštenih
- uvjerenje o zdravstvenom stanju
- roditeljska suglasnost
- župnikova preporuka.

Drugi ljetni prijemni period, u obliku motivacijskog razgovora, traje od 20. do 28. kolovoza (augusta). U ovom periodu kandidate i zainteresirane očekujemo svakog radnog dana od 8 do 12, odnosno prema dogovoru kada mogu predati svoju dokumentaciju za upis.

Svima koji se budu prijavili, u roku od tjedan dana nakon predaje dokumenata i obavljenog motivacijskog razgovora bit će poslani rezultati.

Još jednom naglašavamo da se u Paulinum mogu upisati i oni koji poslije gimnazije žele svoje studije nastaviti na nekom od teoloških fakulteta s ciljem da postanu svećenici, ali i oni koji žele dobiti katoličko-duhovni odgoj i obrazovanje. S našom maturalnom svjedodžbom mogu se upisati na bilo koji fakultet ili višu školu.

Uprava gimnazije i sjemeništa Paulinum

MOLITVA NAŠOJ GOSPI OD SVEĆENIKA

**Djevice Marijo, Majko Krista – Svećenika,
Majko svećenika svega svijeta,
Ti si osobito zavoljela svećenike,
jer oni su žive slike
Tvoга Sina Jedinca.**

**Kroz sav svoj zemaljski život pomagala si Isusu,
a pomažeš mu i dalje u nebu.
Žarko te molimo, moli za svećenike!
Moli Oca Nebeskog
da pošalje radnike u žetvu svoju.**

**Moli da bismo uvijek imali svećenike
koji će nam dijeliti svete Sakramente, tumačiti nam
Evandjelje Kristovo,
i poučavati nas da postanemo
istinska djeca Božja!**

**Djevice Marijo, Ti sama isprosi od Boga Oca
svećenike kakvi su nam potrebni;
i budući da Tvoje Srce može sve od Njega dobiti,
izmoli nam, o Marijo
svećenike koji će biti Sveti!
AMEN!**

Kreativnost u novom svijetu

Piše: *Antonija Vaci*

Četverogodišnja djevojčica je u vrtiću zgrabila bojice i papir, sjela za stol i počela crtati. S obzirom na to da su se druga djeca u grupi igrala u dvorištu, odgojiteljica je prišla djevojčici upitati je što to radi. „Crtam Boga“ – odgovorila je djevojčica. „Ali nitko ne zna kako Bog izgleda“, upozorila ju je odgojiteljica. „E pa, rekla je djevojčica, sad ću im pokazati“.

Djeca imaju odgovor na sve. Ne boje se pogrešaka i ne boje se rizika – uvijek će pokušati. Ako ne znaju – izmislit će. Sjetite se samo svih onih genijalnih objašnjenja na Kefalici: „Što je ljubav?“ – „Ljubav je kad dijelite kiflu na pola.“ Ili „Što je mozak“ – „Mozak je ono što stoji u glavi da budeš pametan.“

No, što smo stariji to više gubimo tu hrabrost i kreativnost koju imamo kao djeca. Iako je svatko od nas čuo onu čuvenu „ne postoje glupa pitanja“, obrazovanje u nas usadi ideju da postoje točni i netočni odgovori, pravi i pogrešni pravci mišljenja, a samim tim i glupa i pametna pitanja.

Državni obrazovni sustav nije postojao prije XIX. stoljeća. Obrazovanje je prije toga bio privilegij za bogate. Sustav je stvoren kako bi zadovoljio potrebe industrijalizma. Svijetu su bili potrebni obrazovani radnici i škola je bila dobro rješenje da se obuču potrebni broj.

Bez obzira na to promatramo li obrazovni sustav u Srbiji, Hrvatskoj, Japanu ili Americi, primijetit ćemo da svaki obrazovni sustav ima istu hijerarhiju školskih predmeta. Na vrhu su matematika i jezik. U sredini su društvene znanosti. Na dnu su glazbena i likovna kultura.

Svrha ove hijerarhije je jasna, predmeti najkorisniji za nalaženje posla su na vrhu. Tijekom odrastanja nas dobronamjerno, ali pogrešno, usmjeravaju ka društveno poželjnim ciljevima. Možda lijepo crtate, ali pustite se toga, nećete biti umjetnici. Možda volite glazbu, ali to je sporedno, nećete biti skladatelji.

Postoje dva problema s ovakvom praksom i veličanjem dva glavna predmeta. Prvi je to što se svijet brzo mijenja – nekad je diploma s fakulteta jamčila posao. To više nije slučaj. Za poziciju za koju je nekad bila potrebna diploma, sad je potrebna magistratura, a tamo gdje je nekad trebala magistratura, sada je potreban doktorat. Kako navodi UNESCO, u narednih 30 godina više ljudi će diplomirati na fakultetima, nego što je ikada, od početka povijesti obrazovanja. Pred nama je doba akademske inflacije i kako bi se za njega pripremili, moramo radikalno promijeniti svoj pogled na svijet.

Drugi problem je to što je akademska sposobnost okupirala naše shvaćanje inteligencije. Neki veoma sposobni i nadareni ljudi prošli su čitavo obrazovanje misleći da oni to nisu, jer ono u čemu su bili dobri u školi nije cijenjeno ili ocjenjivano. Svijetu su potrebni kreativni ljudi, sada više nego ikad prije,

jer se tržište pomiče. Sve više jednoličnog posla preuzimaju strojevi, i dok se ta radna mjesta zatvaraju, otvaraju se mjesta gdje su kreativnost i inovativnost na prvom mjestu.

O inteligenciji znamo nekoliko stvari. Najprije da postoji više vrsta inteligencije. Razmišljamo vizualno, verbalno, kinestetički... Također, znamo da je inteligencija dinamička. Mozak nije podijeljen na odjeljke, što više, kreativnost koja sve više i više dobiva na cijeni nastaje putem drukčijeg sagledavanja stvari. Konačno, treće što znamo o inteligenciji je njena posebnost.

Još uvijek ne postoji definicija inteligencije oko koje su se psiholozi složili, ali sposobnost prilagodbe se spominje kao jedan od indikatora. Za doba koje dolazi, moglo bi se reći, da je to i najvažniji aspekt. Do informacija ćemo lako dolaziti, ali što s njima raditi i kako ih gdje iskoristiti, za to je potrebno osposobiti se.

Uzmimo u obzir da je prije sto godina darovito dijete podrazumijevalo genija poput Mozarta koji je pisao sonate s pet godina, danas se pod terminom darovito dijete podrazumijeva dijete koje pokazuje brz napredak ili dar na bilo kojem polju. Pustite svoju djecu da izaberu i oprobaju se u čemu god požele. Nemojte ih tjerati da ispunjavaju vaše snove, pustite ih da nađu svoje. Nikada se ne zna, možda ispadnu bolji nego bilo što, što ste mogli zamisliti.

Bračna jednakost uništiti će i brak i homoseksualce

Piše: dr. sc. Andrija Anišić

U nastavku razmišljanja o zdušnom zalaganju za prava homoseksualaca i izjednačavanje bračne zajednice muža i žene i istospolnih zajednica, osvrnut ću se na ono što se događalo u Velikoj Britaniji u jeku i tijekom rasprave na tu temu. Dok je Donji dom Parlamenta već usvojio zakon o „bračnoj jednakosti“, u Domu lordova rasprava još traje. U jeku javne rasprave mogli su se čuti brojni razlozi „za“ i „protiv“. „Zamislite da imamo kraljicu koja je lezbijka i odlučila se vjenčati drugom djevojkom, a nakon toga imati dijete i netko joj donira sperm. Može li to dijete biti prijestolonasljednik?“, upitao se konzervativni Lord Tebbit u The Guardianu.

A jedan od najzanimljivijih i najuvjerljivijih govora protiv legaliziranja homoseksualnih brakova jest onaj kojeg je u Domu lordova održao britanski novinar i publicist Brendan O’Neill. Evo nekoliko izvadaka iz toga govora (Izvor: www.mercatornet.com; hrvatski prijevod: L. Č./Bitno.net).

„Mislim da je jedna od najozloglašnijih riječi u engleskom (ali i u hrvatskom, op. prev.) „diskriminacija“. Danas se ta riječ većinom koristi u negativnom kontekstu, ponajprije da bi opisala grube pa čak i despotske osude protiv ljudi na temelju njihova spola, seksualnosti ili etničkog podrijetla.

Gubi se pozitivnije i u neku ruku istinitije značenje ove riječi, a ono izražava uljuđenu sposobnost uočavanja razlika između stvari. Uporaba diskriminacije na častan, čak i pаметan način, kao sredstva za donošenje prosudbe o različitim vrijednostima koje pripadaju različitim stvarima, zakopava se ispod sve češće uporabe te omražene riječi kao opisa svake uvrede protiv pojedinaca ili skupina.

To je, po mom mišljenju, šteta jer doista moramo ponovno steći tu sposobnost za diskriminaciju. Još preciznije, moramo ponovno osvijestiti važnu ulogu koju igra donošenje prosudba i prepoznavanje različitosti koje postoje u našem društvu i u ljudskom životnom iskustvu.

Pitanje homoseksualnih brakova sjajno predoduje koliko je pojam jednakosti izgubio na značenju. Ako slušate ministre u vladi i aktiviste za prava LGBT osoba, dobit ćete dojam da je bit homoseksualnih brakova u jednakosti, u jednakim pravima. Da bi se to naglasilo, koristi se pojam „bračne jednakosti“. Naravno, to znači da svatko tko kritizira homoseksualne brakove može biti proglašen zagovornikom nejednakosti, a nitko ne želi da se o njemu tako misli.

No, kad ministri i aktivisti govore o trenutačnoj definiciji braka, koja isključuje istospolne parove, kao o problemu nejednakosti, što zapravo pod time misle? Na primjer, bi li bio zločin protiv jednakosti kad bi se meni uskratilo pravo na upis na Royal College of Music? Da, istina je da ne znam svirati nijedan instrument i ne znam čitati note, ali što je s mojim pravom da se sa mnom postupa jednako kao s onima koji to znaju?

„Spontana društva“, vjerske i političke skupine, određene ustanove s posebnim ulogama... svi oni moraju biti barem relativno slobodni da donesu svoja vlastita pravila kojima će se voditi oni koji su „zajednički pristali“ biti članovima tog društva.

Neki zagovornici homoseksualnih brakova kažu da je u braku bitna samo ljubav i da je zbog toga isključivanje iz in-

stitucije braka ljudi koji eto, vole osobe istoga spola, bez sumnje despotski čin i pravi primjer vršenja nejednakosti. Oni tvrde da homoseksualni ljudi imaju ono što je potrebno da bi se ušlo u brak – vole se – pa je zato pogrešno zabraniti im da to i učine.

Ali zapravo, ljubav nije dovoljan uvjet za sklapanje braka. Brak već jest diskriminirajući, čak i prema osobama koje se vole. Na primjer, muškarac može biti iskreno i strastveno zaljubljen u svoju sestru i ona u njega, ali njima je apsolutno zabranjeno da sklope brak. Žena može beznadno voljeti dvojicu različitih muškaraca, ali ne postoji način da se uda za obojicu. Neki će se od nas možda sjetiti kad su imali 14 godina i bili preko ušiju zaljubljeni u svog vršnjaka ili vršnjakinju, ali nismo se mogli s njima vjenčati. Brak je institucija koja diskriminira, čak i ljude koji se vole. Očito, potrebno je nešto više od ljubavi da se stupi u brak. Očito brak igra drugu, specifičnu društvenu ulogu, koja se ne sastoji samo u dopuštanju ljudima da izraze svoju ljubav.

Hoće li ta specifična društvena uloga biti izgubljena promicanjem ideje „bračne jednakosti“, ideje da je pogrešno da institucija braka diskriminira? Hoće li uloga braka kao zajednice dvoje ljudi s potencijalom prokreacije i s mogućom odgovornošću za socijalizaciju sljedeće generacije, biti dovedena u pitanje? Hoće li trajno društveno promicanje braka kao glavnog načina na koji odrasli i zajednice preuzimaju odgovornost za buduće naraštaje, biti besmisleno? Ja mislim da hoće... Jer, ako je sve brak, onda brak nije ništa.

Pozivajući vladu da nam pruži jednakost ishoda, jednakost iskustava i jednakost osjećaja, sve te lažne jednakosti, prizivamo veći zahvat države u naše živote: u moralne postavke institucija osuđenih za promicanje nejednakosti pa čak i u naše vlastite emocionalne živote. Na ovaj način možemo vidjeti kako današnja lažna jednakost ne oslobađa ljude, nego ih čini više ovisnima o volji države i ne poboljšava društvenu klimu, nego mogućnost da imaju svoj vlastiti moralni život čini težom za stanovnike i institucije društva.“

Drago mi je da sam s vama, dragi čitatelji Zvonika mogao podijeliti misli čovjeka koji nije vjernik niti ima neke konzervativne stavove u životu. U prijepornim pitanjima dovoljno je nekada upotrijebiti samo zdrav razum da bismo došli do ispravnih zaključaka.

Utemeljena nagrada za najbolju knjigu u području znanosti i publicistike „Tomo Vereš“

U cilju nastavka pospješivanja sustavnoga pristupa valorizaciji aktualne knjiške produkcije među Hrvatima u Vojvodini, Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, nakon ustanovljenja nagrade za najbolju knjigu godine „Emerik Pavić“ 2012. godine, odlučio je ustanoviti i trijenalnu nagradu za najbolju knjigu u području znanosti i publicistike, koja će nositi ime jednog od najznačajnijih hrvatskih intelektualaca iz Vojvodine XX. stoljeća, filozofskog i teološkog pisca Tome Vereša (Subotica, 24. veljače 1930. – Zagreb, 9. prosinca 2002.). Nagrada je ustanovljena na temelju zaključaka s međunarodnog znanstvenog skupa „Misaona popudbina Tome Vereša“, održanog u prosincu 2012. godine i dodjeljivat će se trijenalno – svake tri godine.

Za nagradu „Tomo Vereš“ moći će se natjecati knjige autora Hrvata iz Vojvodine, knjige na hrvatskom jeziku objavljene u Vojvodini i knjige o Hrvatima u Vojvodini, koje su objavljene tijekom tri kalendarske godine koje prethode godini dodjele nagrade, u području znanosti i publicistike.

Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata imenovao je početkom srpnja 2013. godine Povjerenstvo za izbor najbolje knjige u području znanosti i publicistike, koja je objavljena u razdoblju 2010. do 2012. godine, a koja se dodjeljuje 2013. godine, u sljedećem sastavu: predsjednik Povjerenstva **dr. sc. Robert Skenderović**, dipl. povjesničar te članovi: **dr. sc. Jasminka Dulić**, dipl. sociologinja, **mr. th. Mirko Štefković**, dipl. teolog, **Ivana Andrić Penava**, prof., dipl. povjesničarka i **Mario Bara**, prof., doktorand sociologije. Zadaća je Povjerenstva od 36 naslova objavljenih tijekom razdoblja od 2010. do zaključno 2012. godine, odabrati najbolju knjigu, uzimajući u obzir ponajprije sadržaj i njegovu znanstvenu ili publicističku relevantnost.

Nagrada „Tomo Vereš“ za najbolju knjigu u području znanosti i publicistike bit će svečano uručena u listopadu 2013. u okviru manifestacije „Dani Balinta Vujkova : dani hrvatske knjige i riječi“. Osim diplome i plakete, nagrada će imati i svoj novčani iznos. /www.zkvh.org.rs/

Žetvene svečanosti u Beregu

U Beregu su nedjelju 14. srpnja održane „Bereške žetvene svečanosti“, čime je na simboličan način obilježen završetak ovogodišnje žetve. Na novom je žitu Bogu zahvaljeno na misi u crkvi svetog Mihovila.

Kao što bunjevački Hrvati na „Dužijanci“ zahvaljuju za uspješno obavljenu žetvu i za novi kruh, tako i Berežani zahvaljuju Bogu, ali je njihov običaj nešto drugačiji. **Marin Katačić**, predsjednik HKPD-a „Silvije Strahimir Kranjčević“, kaže kako je to stari običaj koji je s njiva prenesen u crkvu. **Velečasni Davor Kovačević** je taj običaj prenio u crkvu 1999. godine i od tada svake godine u crkvi zahvaljujemo za novo žito i kruh. Naime, do šezdesetih godina prošlog stoljeća postojao je običaj da na koncu žetve na gazdinoj njivi, a gledalo se da posljednji snop padne oko podne kada se oglase crkvena zvona, kosci kleknju na koljena u krug oko snopa žita i da se izmoli „Anđeoski pozdrav“. Glavni kosac ili gazda uzimao je u ruku taj snop žita, digao ga u vis i svi skupa izgovorili su „Jezus“ odnosno Isus. Nakon toga se išlo gazdinoj kući uz pjesmu. Gaz-

darica je čekala kosce na kapiji i svetila ih svetom vodom. Kod gazde i gazdarice predavao se posljednji snop žita, a oni su im platili za košenje žita, poslužili im ručak, a kod bogatijih bila je tu i glazba pa se veselilo za završenu žetvu, kaže Katačić.

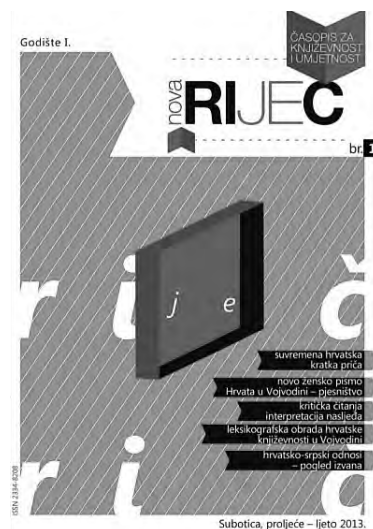
Po ugledu na taj narodni običaj, sudionici „Bereških žetvenih svečanosti“ unijeli su u crkvu snop žita, saćuricu sa zemljom da se posveti za novu sjetvu, saćuricu novog žita i novi kruv, što je svećenik posvetio. Isto kao i na njivi, samo sada u crkvi, kosci su kleknuli i zajedno s velečasnim izmolili „Anđeoski pozdrav“, zatim je vlč. digao snop žita i svi su skupa izgovorili „Jezus“. Poslije toga srpovi su zabodeni u snop žita, a koršovi (ćupovi za vodu) stavljeni su pokraj snopa i nakon toga održana je misa zahvalnica. Poslije mise je ispred crkve odigrano kolo, a proslava je nastavljena u Domu kulture.

Organizatori „Bereških žetvenih svečanosti“ su Udruga Hrvata „Ante Jakšić“, koja djeluje pri župi svetog Mihovila u Beregu, a koja osim Hrvata iz Berega okuplja i Hrvate iz Koluta, te HKPD „Silvije Strahimir Kranjčević“ iz Berega. Gosti na ovogodišnjim „Bereškim žetvenim svečanostima“ bili su članovi HBKUD „Lemeš“ iz Lemeša. /**HR, Z. V.**/

Novi časopis za književnost i umjetnost *Nova riječ*

Prvi broj novog časopisa za književnost i umjetnost *Nova riječ* u nakladi Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, uz logističku potporu NIU „Hrvatska riječ“, izašao je krajem lipnja 2013. godine iz tiska. Časopis će izlaziti dva puta godišnje (proljeće-ljeto i jesenzima) u 500 primjeraka, a nastojat će se držati visokih uredničkih standarda i kada je u pitanju prezentacija književnih sadržaja i kada je riječ o tematiziranju književnih i umjetničkih fenomena. Glavni i odgovorni urednik *Nove riječi* je **Tomislav Zigmanov**, a zamjenik glavnog i odgovornog urednika je **Vladan Čutura**. Savjet časopisa čine književnici i znanstvenici iz Vojvodine, Hrvatske i Mađarske (**Neven Ušumović** – Umag, **Mirko Sebić** – Novi Sad, **Stjepan Blažetin** – Pečuh, **Helena Sablić Tomić** – Osijek, **Petar Vuković** – Zagreb, **Darko Vuković** – Novi Sad i **Vojislav Sekelj** – Subotica).

(više na: www.zkvh.org.rs/)

Festival marijanskih pučkih pjesama u Monoštoru

Osmi festival marijanskih pučkih pjesama održan je u organizaciji monoštorskog Kulturno-umjetničkog društva Hrvata „Bodrog“ 13. i 14. srpnja u Monoštoru. Prvog dana u crkvi sv. Petra i Pavla pjevačke skupine pjevale su marijanske pjesme koje se pjevaju o blagdanu Božića, a drugoga dana predstavljene su pjesme trojice svećenika i književnika Alekse Kokića, Marka Vukova i Josipa Temunovića.

kom korizme, adventa... Ovogodišnji izbor teme je odista pružio širok spektar kompozicija, s obzirom da je Božić jedan od najznačajnijih kršćanskih blagdana, a veličinu Marijine uloge ne moramo ni naglašavati, istaknula je Anita. Programom festivala osim organizatora i gledatelja bili su veoma zadovoljni i sami sudionici. **Vladimir Fugaš** iz KUD-a „Obreška“ izražava veliku radost zbog nastupa i prilike da članovi njegovoga umjetničkog ansambla predstave svoj opus marijanskih pjesama. **Ančica Vlahović**, članica KUD-a „Ivan Domac“ iz Privlake, puna je pozitivnih dojmova s festivala, naglašavajući topli doček, prelijepu crkvu i šokačku nošnju. Njezina pjevačka grupa po prvi puta je ovdje, a suradnja s KUDH-om „Bodrog“ ostvarena je zahvaljujući privlačkom župniku **Vladimiru Deliću**, velikomu štovatelju folkloru i tradicije. KUD „Kupljenovo“ ove godine obilježava 30. godišnjicu svojega postojanja, a **Ivica Ivanković**, član ovoga društva, iznimno je zadovoljan zbog prilike da se njegova skupina predstavi ovdje u Vojvodini i na taj način također proslavi značajnu obljetnicu.

Novost u programu ove godine predstavlja literarni dio festivala, upriličen kroz književnu večer, koja je održana 14. srpnja. Ideja je da se kroz opus hrvatskih književnika – ovoga puta tri svećenika – promatra lik Marije, s ciljem sagledavanja njezine uloge i značaja u svakidašnjem životu našega čovjeka. Ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata **Tomislav Žig-**

Za ovu godinu, karakterističan je veliki broj sudionika iz Republike Hrvatske, pa su tako iz Zagreba gostovale grupe iz Svete Nedjelje, Kloštar Ivanić Grada – KUD „Obreška“ i Zaprešića – KUD „Kupljenovo“, te jedna skupina iz okolice Đakova, iz Privlake - KUD „Ivan Domac“. Među domaćim izvođačima bile su pripadnice ženske pjevačke skupine „Varošanke“ iz Sombora, te monoštorska ženska pjevačka skupina „Kraljice Bodroga“. KUDH „Bodrog“, prema riječima dopredsjednice Društva **Anite Đipanov**, kao organizator ove manifestacije trudi se iz godine u godinu kroz različitu tematiku osigurati kvalitetan i interesantan program. *Do sada su tema bile pjesme koje se pjevaju tijekom cijele godine, pjesme tije-*

manov, ukazao je ukratko na povijest marijanskog pjesništva među Hrvatima u Podunavlju, a potom marijanske pjesme dvojice svećenika i pjesnika, Marka Vukova i Josipa Temunovića, rođenih prije 75 godina, a koji više nisu s nama. „Marija u poetskom izričaju Alekse Kokića“ bila je tema izlaganja novinarka i književnice **Željke Zelić**, uključivši tako stoljetnicu rođenja pjesnika u ovu manifestaciju i u obilježavanje Godine hrvatskih velikana u Vojvodini. Stihove gore spomenutih svećenika tijekom večeri govorile su Anita Đipanov i **Marijana Seremešić**. Događaj su pjesmom ispratile „Kraljice Bodroga“.

Zdenka Mitić

Uredila: *Katarina Čeliković*

Zvončići vrlo aktivni na odmoru!

Odmor, zabava, druženje! Sunce, voda, njive! Sve je to sada na raspolaganju svima koji vole ljetu, koji vole ljude, a još više od svega vole Isusa!

Kako je lijepo vidjeti vas u narodnoj nošnji u kojoj ste bili na dječjoj dužijanci, ali i na raznim drugim priredbama. Ovoga puta, puno fotografija za sve vas i one koji će vidjeti kako ste ponosno predstavljali bunjevačku kulturu i ovdje u Bačkoj ali i u gostima.

Odmarajte se, ali aktivno! Igrajte se, plivajte, čitajte, molite, sve s Isusom!

Želim vam svima lijep i koristan odmor, uz Isusa koji vas svuda prati!

Vaša Zvončica

Na festivalu „Mali Split“ nastupio Subotičanin Luka Skenderović

Dvanaestogodišnji Luka Skenderović iz Subotice, s pjesmom *Al' sam 'rđav*, imao je uspješan nastup na ovogodišnjem, 23. po redu glazbenom festivalu za djecu i mlade „Mali Split“, koji je održan 8. srpnja 2013. godine u Splitu u Republici Hrvatskoj.

Bio je to prvi nastup predstavnika Hrvata iz Vojvodine u dvadeset trogodišnjoj povijesti ovoga festivala. Luka je nastupio uz plesnu pratnju plesne skupine *Školjčica*, a pjesma koju je otpjevao, *Al' sam 'rđav*, autora teksta i glazbe **Marjana Kiša** i u aranžmanu **Vojislava Temunovića**, na festivalu je osvojila nagradu za najljepšu tradicijsku pjesmu.

Na ovom festivalu nastupilo je mnoštvo djece, a veliku podršku imali su iz publike. Pozornica je najprije pripala onim starijima, sve je pozdravio župan **Zlatko Ževrnja**, dječju pjevačku feštu pozdravila je i pravobraniteljica za djecu **Mila Jelavić**, a maleni su oprostili kašnjenje prvom čovjeku grada, gradonačelniku **Ivi Baldasaru**. Stoga je čast da otvori „Mali Split“ pripala županu Ževrnji, a gradonačelnik se iskupio lijepim riječima i od malenih ipak zaradio pljesak. Inače, tijekom dana za sve sudionike festivala, pa tako i za naše izaslanstvo, upriličen je prijem kod gradonačelnika Ive Baldasara.

Jovica Škaro, organizator i umjetnički ravnatelj Malog Splita, s razlogom je bio zadovoljan jer bila je to još jedna lijepa dječja večer na Prokurativama u znaku dječje pjesme.

Festival „Mali Split“ održava se početkom srpnja svake godine u Splitu. Festivalne izvedbe natjecateljskog su karaktera. Dodjeljuje se nekoliko nagrada o kojima odlučuju festivalski žiri i publika u gledalištu, ali i umjetnički voditelj festivala te novinari.

Nastup našega Luke realiziran je na inicijativu i u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, te uz logističku potporu Hrvatske matice iseljenika – ogranak Split. /Izvor: *Slobodna Dalmacija*/

Dužijanca malenih

Male bandašice i bandaši

Žednik: **Aleksandar Jakopčić** i **Vanja Perčić**

Tavankut: **Ana Vereb** i **Ivan Skenderović**

Đurđin: **Katarina Ivandekić** i **Krunoslav Dulić**

Mirgeš: **Denis Stanišić** i **Zvezdana Bukvić**

Svetozar Miletić: **Valentina Radoš** i **David Antunić**

Lemeš: **Sebastijan Dujmović** i **Dragana Benčik**

Mala Bosna: **Dajana Đukić**, **Josip Jurić** i **Dajana Jurić**

U Subotici je 6. i 7. srpnja održana Dužijanca malenih. Organizacijski odbor Dužijance pokrenuo je prije nekoliko godina ovu manifestaciju sa željom da u njoj „glavni akteri“ budu djeca. Manifestacija je započela 6. srpnja prije podne u Maloj Bosni. Ondje je održana etno radionica i druženje, a navečer u 20 sati je na Trgu slobode održano predstavljanje malog bandaša i male bandašice, a potom i Folklorna večer.

Malog bandaša i bandašicu **Marka Bašića Palkovića** i bandašicu **Ninu Crnković** predstavio je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. Na Folklornoj večeri nastupile su osim folklornih skupina iz Subotice i drugih mjesta Bačke također i gosti iz Hrvatske, Mađarske i Bosne i Hercegovine.

Kako je izvorni smisao Dužijance zahvala Bogu za završetak žetve, središnji događaj „Dužijance malenih“ bila je svečana sveta misa zahvalnica u katedrali-bazilici sv. Terezije, koju je predvodio msgr. Stjepan Beretić u zajedništvu s **dr. Andrijom Anišićem**, župnikom subotičke župe sv. Roka i mladomisnikom **Tiborom Žunjijem** iz Temerina. Župnik Beretić je pozdravljajući okupljenu djecu, sudionike Dužijance malenih i sve okupljene vjernike, među ostalim, rekao: *Naši se ratari raduju dobroj žetvi, a naši su se najmlađi sa svojim gostima okupili u ovoj katedrali da svi zajedno zahvalimo Bogu za vrijedne ruke koje su orale, sijale, njegovale i na kraju ovršile pšenicu. Zahvaljujemo Bogu i za ovu djecu. Oni će jednoga dana na sebe preuzeti brigu za ovu bačku ravnicu i njezine njive*, rekao je mons. Beretić.

Božju riječ čitali su mali bandaš i bandašica, a djeca različitih kulturno-umjetničkih društava koja su sudjelovala u misi molili su molitve vjernika i primijeli darove za euharistiju kao i znakovite darove koji označuju sjetvu i žetvu pšenice kao i brašno i peciva od brašna. Kruh su pak svečano pred oltar donijeli mali bandaš i bandašica.

Na kraju svete mise župniku Beretiću maketu Istre i lavandu darovali su predstavnici KUD-a „Mate Balota“ iz Raklja kod Pule. Zahvaljujući na daru, mons. Beretić se prisjetio svojih vojničkih dana koje je proveo upravo u Istri gdje je kao vojnik pomagao jednoj obitelji u žetvi. On je podsjetio i na povezanost Bačke i Istre preko biskupa Ivana Antunovića koji je imao izvanrednu suradnju s istarskim biskupom Jurjem Dobriplom.

Na misi je pjevao katedralni dječji zbor „Zlatni klasovi“, kojim je ravnao **Miroslav Stantić**, ravnatelj katedralnog zbora „Albe Vidaković“.

Poslije svete mise preko tri stotine djece u različitim narodnim nošnjama koji su bili na misi u svečanoj procesiji pošli su do Velike vijećnice subotičke Gradske kuće. Ondje su ih dočekali dogradonačelnik **Blaško Stantić**, predsjednik Organizacijskog odbora Dužijance 2013. **Marinko Piuković**, katedralni župnik mons. Stjepan Beretić i drugi predstavnici hrvatskih udruga.

Kruh koji je blagoslovljen u katedrali na misi mali bandaš i bandašica su predali dogradonačelniku i time znakovito očitovali povezanost i suradnju Crkve i Grada u svim slavljinama Dužijance. *Andrija Anišić!*

KUD-ovi

Na Folklornoj večeri nastupile su sljedeće folklorne skupine: KUD „Bratstvo“, KUD „Aleksandrovo“, HKPD „Matija Gubec“, HKC „Bunjevačko kolo“ i ogranak u Bikovu, KUD „Talentum“ i HUK „Lajčo Budanović“ iz Subotice, KUD „Bodrog“ i HKUPD „Matoš“ iz Vojvodine, SPKD „Prosvjeta“ iz Bosne i Hercegovine, KUD „Mate Balota“ iz Hrvatske i KUD „Pántlika“ iz Mađarske.

Ferije

Dragi mladi!

Vjerujem da velika većina vas sada sjedi u debelom hladu i uživa u ferijama. Velika većina vas je ili na moru ili se druži sa svojim prijateljima ili se jednostavno isključilo iz ovoga svijeta. Ovo je vrijeme odmora i za starije ljude, ali ne i za Boga. On je uvijek s nama. Bili mi na moru ili sa svojim prijateljima. Možda mi njega zanemarujemo u ovim danima, ali on nas nikako. Možda je sada vrijeme za molitvu, onu molitvu kojom mu želimo zahvaliti za sve dobro i loše u školskim ili studentskim danima i za ono što nas još očekuje. Ne trebamo zanemariti ni naše roditelje kojima je naša pomoć sada sigurno potrebna. Sada imamo i više vremena za odlazak na misu.

Uživajmo na ferijama i pokušajmo uživati u svakome trenutku.

Vjerujem da ima i onih koji vrijeme provode u meditaciji ili čitajući neke knjige. Čitajte knjige u prirodi, bit će bolji efekt. Uživajte u svakom danu, u svakom satu provedenom u prirodi s prijateljima. Zabavljajte se, pustite mozak na pašu i ne dajte se smetati.

Larisa Skenderović

Skoćimo skupa do neba!

Vrijeme je odmora i svakakve nam stvari padaju na pamet, ali „skočiti do neba“, toga se samo rijetki sjete. Većini i ne uspijeva uraditi ovu ludost, bar ne fizički. Psihološki se na to gleda na neki drugi način. Često „skoćimo“ do neba, a najčešće kada se najmanje nadamo. A što znači kada s nekim skoćimo do tog istog neba? To znači da gledamo u istom smjeru, dijelimo isto mišljenje, da smo zaljubljeni i želimo pobjeći od stvarnosti. A kakav je put do neba? Je li pun prepreka ili je do njega sasvim lagano doći? To ovisi samo o nama koji ga pro-

lazimo. Može biti lagan, a može biti i težak. Mi ga zapravo kreiramo našim postupcima. To je kao u životu. Ako želiš da ti bude lijepo, bit će, a ako se želiš mučiti, mučit ćeš se. Oni koji doista žele skočiti, oni će i uspjeti jer imaju motiva i nije im bitno kako će se njihov skok odvijati, niti s kim će skočiti, bitno je da dosegnu nebo.

Želja za skokom je veliki korak prema cilju, jer ako nešto želimo velika je mogućnost da to i ostvarimo. A kada želimo skočiti s nekim, bilo bi dobro da oboje to želimo i zajedno budemo

spremní na sve. Pred sam kraj našega cilja, čekaju nas oblaci koji će nam pomoći lakše doći do cilja. Bilo bi dobro da budu bijeli, a ne oblaci koji donose kišu. A tek na oblacima počinje život... S oblaka imamo divan pogled na Zemlju, na rijeke, planine, polja. Možemo i skakati po njima, raditi razne gluposti kojih se tada dosjetimo, jednostavno uživati u životu. A kada se zasitimo svih tih doživljaja, trebamo se lagano spustiti stubama koje nas vraćaju na Zemlju. Naravno, svu tu dobru energiju koju smo dobili na nebu ponosimo doma, jer će nam biti veoma dragocjena i moći ćemo lakše živjeti uz nju. Ljude s kojima ste skočili ne ostavljajte na Zemlji, nastavite se družiti i budite jednim drugima potpora. Molite jedni za druge.

I na kraju jedno veliko upozorenje! Nemojte ovaj naslov shvati doslovno i nemojte ovo pokušavati doma, jer biste mogli gadno proći. Pokušajte ovo u svojim mislima zajedno sa svojim prijateljima i uživajte u tim osjećajima.

Larisa Skenderović

Obavijest

Misa mladih bit će 2. 08. 2013. na Bunariću, s početkom u 20 sati.

Kakva je bila naša utrka?

Postigli smo što smo htjeli? Ispunili smo ciljeve i odradili željene, zacrtane zadatke? Uložili smo toliko truda, nervoze. Povećali smo dozu grijeha, bili smo nestrpljivi prema drugima, prema našim dragim osobama, samo iz jednoga razloga. Da odradimo ono što smo zacrtali u svojoj glavi. I sada, kada je sve prošlo, pitamo se je li sve to bilo vrijedno toga? Možda jest, a možda nam je to samo otežalo postizanje željenog cilja. Ljude možemo usporediti s atletičarima na natjecanjima. Oni trče, jure ka cilju. Onom jednom i jedinom kojeg svi žele. Od njih ovisi hoće li zbog tog cilja odgurnuti ljude oko sebe i nanijeti im zlo ili ih možda u potpunosti odgurnuti od njihova cilja u životu. Od njih ovisi hoće li usporiti kod prepreka i polako ih preskočiti, onako kako se savjetuje ili će ih što brže, bez imalo razmišljanja, s rizikom preskakati, zabo-

ravljajući koliko ih ta jedna prepreka može vratiti na potpuni početak. Od njih ovisi kako će se na kraju ponašati, hoće li biti zadovoljni kakav god kraj bio, nadajući se boljem i misleći da za sada nije suđeno onako kako su oni planirani, ili će upasti u vječitu depresiju i nezadovoljstvo. Hoće li kriviti druge ljude oko sebe za vlastiti neuspjeh ili će ponosno preuzeti na sebe svaki učinjeni korak. Kakva je bila naša utrka? Ili bolje pitanje, kakvi smo mi bili trkači? Utrka je završena, ne okreći se, idi naprijed. Osmijeh na lice, odmor je, zar ne? Odmori svoje tijelo i dušu, budi s bližnjima, daj sebi koji trenutak sreće i slobode više. Ali ne zaboravi da u svakom danu postoji poneki novi cilj i da će se utrka opet nastaviti, te da samo od nas ovisi kako će se do kraja odigrati.

Kristina Ivković Ivandekić

Slobodna volja ili?

Ne prodaju li se dva vrapca za novčić? Pa ipak nijedan od njih ne pada na zemlju bez Oca vašega.

A vama su i vlasi na glavi sve izbrojane (Mt 10,29-30).

Ako Bog upravlja svakim dijelom našeg života, ako čovjek ni za što i ne treba brinuti, kako i gdje se očituje naša slobodna volja?

Čovjek, koji je stvoren na sliku Božju, stvoren je slobodan. Sloboda je dar. Ako čovjek bira grijeh, koristi taj dar pog-

rešno. Time odbija dar slobodne volje i sam sebi oduzima dostojanstvo. Da bi se volja Božja ispunjavala u našem životu tako da se ne protivi našoj slobodnoj volji, moramo najprije vjerovati da nam Bog ne želi zlo. *Tražite stoga najprije Kraljevstvo Božje i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati (Mt 6,33).* Možemo zaključiti da Bog ne ograničava našu slobodu jer je stanje istinske slobode ispunjavanje volje Božje. Međutim, čovjek sam mora doći do spoznaje da je Božja volja ono što je najbolje za njega. Samo tako će on biti istinski slobodan. Nije Bog taj koji dovodi čovjeka do spasenja, čovjeku je dana sloboda da izabere put spasenja.

Isti je slučaj i s kušnjama. Bog nas nikada neće dovesti u kušnju za koju zna da je ne možemo prevladati. Za čovjeka koji vjeruje u to, kušnja je samo još jedna prilika za izabrati pravi put. Tako i svako zlo koje nas zadesi trebamo vidjeti kao priliku za rast u vjeri. Tako iz svakog zla proizlazi dobro.

Čovjeku je lako krenuti pogrešnim putem i prihvatiti zlo kao nužnost. Čovjek koji ne vjeruje da Bog brine o njemu gubi smisao i osjeća se bespomoćno. Čovjek koji vjeruje da živi u milosti Božjoj iznova se trudi zaslužiti tu milost, te uvijek slobodno bira pravi put.

Tatjana Lendvai

Harry Potter, dobro ili zlo?

Piše: *Vedrana Cvijin*

Dakle, o čemu je riječ u tom Harryju Potteru? Zašto je kršćanska zajednica toliko podvojena kada je riječ o ovoj knjizi? Ima li Harry Potter loš utjecaj na nas kršćane? Prije svega, treba naglasiti da mnogi od onih koji su protiv držanja Harry Potter serijala na svojim policama, knjigu nisu ni pročitali. Razlog je jednostavan: riječ je o magiji. Mnogi su uvjereni da knjiga suptilno, ili ne toliko suptilno promiče okultizam. Ovaj članak nema za cilj promicanje ove knjige, ovo je jednostavno prenošenje nekih ključnih stvari s debate i mišljenje mlade kršćanke koja je pročitala svih sedam knjiga.

Bitno je napomenuti da je magija u Harry Potter knjigama potpuno fiktivna i veoma udaljena od stvarnog svijeta te će teško nekoga zavesti na put okultizma i praksu prave magije u stvarnom životu. Riječi koje junaci ove knjige izgovaraju da bi izveli neku čaroliju su deformirane latinske riječi koje jednostavno predstavljaju što ta čarolija radi. Primjerice, čin „Expelliarmus“ na latinskom znači „izbaciti iz ruke“ i čin doslovce izbaci osobi predmet iz ruke. Riječi koje se koriste za čarolije nisu neke riječi koje se u stvarnom životu koriste u okultizmu i prakticiranoj magiji. To su latinske složenice koje su čisto opisne prirode. Također se čarobni napitci spravljaju od izmišljenih biljaka i životinja, poput dlake jednoroga. Opet ništa što bi nekom, tko bi čak htio, pomoglo u stvarnom životu da se bavi okultizmom. Najbliže prakticiranju magije u stvarnom životu je predmet „Proricanje“ koje je u čarobnjačkoj školi Hogwarts nešto slično astrologiji u stvarnom svijetu, međutim, proricanje je čak i u knjizi koja se bavi magijom ismijano i smatrano netočnim i lažnim, tako da bi teško potaklo čitatelja da se bavi astrologijom u stvarnom životu.

Naglasila bih i da magija postoji u kršćanski odobrenim i priznatim knjigama poput Gospodara Prstenova i Kronika Narnije, kao i u mnogim dječjim bajkama. Dakle, sama magija nije nešto automatski zabranjeno u očima Crkve, naravno, govorimo o čisto fiktivnoj magiji u književnosti koja ne promiče magiju u stvarnom svijetu. Praksa magije u stvarnom životu, bilo crne, bilo bijele, je zabranjena.

Druga ključna stvar koju protivnici ove knjige navode je: odakle potiče magija u Harry Potteru? Je li to neka mračna viša sila kojoj se čarobnjaci klanjaju da bi ju stekli? Odgovor je: ne. Radi lakšeg razumijevanja čitatelja *Zvonika* koji nisu pročitali ove knjige, reći ću samo da u svijetu Harry Pottera postoje dvije vrste ljudi: čarobnjaci, koji posjeduju magiju i „normalci“, koji je ne posjeduju. Magija, dakle, u Harry Potter knjigama nije neka mračna sila, na magiju u Harry Potter treba gledati kao na dar, kao što su pjevanje, slikanje itd. Većina čarobnjaka posjeduju magiju, međutim postoje i oni čarobnjaci koji je ne posjeduju. Isto tako većina „normalaca“ ne posjeduju magiju, dok je neki posjeduju. Radi se, naime, o daru koji se tiče pojedinca, ništa više, samo se taj dar daleko češće javlja u čarobnjačkom, nego „normalskom“ stanovništvu, kao što se dar pjevanja daleko češće javlja u obitelji dobrih pjevača.

Moralnost u Harry Potter knjigama

Kada sam odgovorila na pitanje magije, koja je glavni povod da se Harry Potter osudi, još bih htjela pročešljati pitanje morala. U Harry Potter serijalu, pobjednici su visoko moralni likovi, dok su zli likovi prikazani na takav način da

daje jasnu poruku i nama u stvarnom životu o tome što je zlo i što ne treba činiti. Glavni zlikovac u knjizi, Lord Voldemort, prikazan je kao osoba koja je jedva čovjek jer je svojim zlim djelima toliko uništio svoju dušu da više nema nikakvog mira ni sreće u životu. Također, on nikada nije volio nikoga, i zbog toga je osuđen na propast. Nasuprot njemu, glavni lik, Harry Potter, je moralna osoba, čiste i neoskvrnjene duše koja je uvijek spremna žrtvovati se za svoje prijatelje i koja ljubi svoje prijatelje više od svega, čak toliko da bi dao svoj život za njih. Ljubav je gigantski motiv u ovoj knjizi. Može se vidjeti gotovo na svakoj stranici, pogotovo u prikazima majki, koje žrtvuju svoje živote da bi spasile svoju djecu. Čak i one majke koje su na strani zlikovaca, odriču se te strane kako bi spasile svoju djecu. Naposljetku, junaci ove knjige ne pobjeđuju zlo magijom i svojim sposobnostima, oni pobjeđuju zlo snagom zajedništva i prijateljstva.

Crkva o Harry Potteru

Ovo dosad se sve moglo shvatiti kao osobno mišljenje obožavatelja ove knjige, ali da vidimo što Crkva kaže o ovoj knjizi. Godine 2003. mediji su napuhali priču da je bl. papa Ivan Pavao II. odobrio Harry Potter knjige. Riječ je, međutim, samo o tome da je te iste godine održan sabor o New Age-u na kojem su se dotakli i teme Harryja Pottera i tada je fr. Peter Fleetwood, tadašnji dužnosnik Svete Stolice za kulturu izjavio da je dotična knjiga „u redu, da jasno razlikuje dobro od zla i da je spisateljica J. K. Rowling vrsni poznavatelj grčke mitologije koju je na prikladan način protkala kroz knjigu“. Papa nije dao nikakvo odobrenje niti svoj stav o tome.

Godine 2005. opet je krenula sasvim druga priča da je sadašnji papa u miru Benedikt XVI. osudio iste te knjige. Kao i u prošlom slučaju, stvari nisu baš takve kako su ih mediji opisali. Njemačka književna kritičarka Gabriele Kuby poslala

je papi Benediktu pismo u kojem opisuje kako „Harry Potter može zvesti mlade duše na put zla u samom početku njihovog formiranja kao kršćana“. Papa joj je odgovorio učtivim i rezerviranim pismom kako je „pohvalno što upozorava kršćane na takva suptilna zavodjenja“ i uputio ju je na već spomenutog fr. Petera Fleetwooda koji je poznavatelj ovih knjiga, što su mediji protumačili kao njegovu osudu ovog serijala. Važno je naglasiti da Papa, iako nije pozitivno reagirao na dotične knjige, nije govorio ex cathedra, dakle nije dao izričitu odredbu da kršćani ne bi trebali čitati ovu knjigu. Važno je naglasiti i da je fr. Peter Fleetwood na četiri stranice napisao kritičarki G. Kuby gdje on misli da je pogriješila u svezi knjiga ili gdje misli da se previše unijela u čitanje istih. Gabriele Kuby mu nikad nije odgovorila na to pismo.

Zaključak

Ono do čega smo na kraju došli jest da je jedan od problema u knjizi Harry Potter terminologija. Riječ „magija“ doista asocira na magiju koja se u stvarnom životu može prakticirati i koja je protiv nauka Crkve. Treba, dakle, znati da je sva magija u Harry Potter svijetu fiktivna i veoma nalik bajkama

koje smo svi kao djeca čitali i da bi možda pravilniji naziv bio „čarolija“. Također smo se dotakli bitnog problema hoće li čitanje ove knjige nekog možda potaknuti da potraži rješenje svojih problema pridruživanjem nekoj okultističkoj sekti. Došli smo do zajedničkog zaključka da postoje mnoge stvari koje mogu djecu i mlade navesti na krivi put, pa tako i ova knjiga kao i neka druga. Završili smo debatu s naglaskom na to da roditelji trebaju znati što im dijete čita, gleda i čime se bavi, jer roditeljski nadzor, a ne zabrana knjige, jest ono što će osigurati da dijete ili mlada osoba ne završi na krivom putu. Za sve one koji bi htjeli pročitati detaljnu analizu morala u knjigama o Harryju Potteru potičem da pročitaju esej na ovom linku <http://www.catholic.net/index.php?option=dedestaca&id=3350>.

Htjela bih još naglasiti da se danas previše energije troši na polemike oko Harryja Pottera, dok se isto tako popularnim knjigama za mlade poput *Sumraka* i *50 nijansi sive* koje daju veoma iskrivljenu sliku o ljubavi i seksualnosti i koje nisu fiktivne poput Harryja Pottera, posvećuje premalo pozornosti, a njihov utjecaj na mlade je daleko veći i negativniji nego utjecaj Harryja Pottera.

Kako naći osobu za vezu?

Kao i sve važne stvari, i traženje osobe za vezu tj. budućnost, najbolje je započeti molitvom. U molitvi zatražimo Božju pomoć u ovoj potrazi. Zatražimo da nas Duh Sveti vodi i jača da ne posustanemo. Moramo biti svjesni da je ovo područje života gdje se na najljepši način očituje Božja ljubav. Čak ni čuda poput ozdravljenja nisu tako šokantna i veličanstvena. Postoje unaprijed sastavljene molitve za ovu nakanu, ali... Ovo je tema gdje je najbolje izravno iz srca govoriti Bogu. Tu do izražaja dolaze sve naše rane, slabosti i strahovi. Baš zato moramo otvoriti Bogu srce u molitvi. No, daje li Biblija neke upute za ovako težak zadatak? *Zato i vi: ne tražite što ćete jesti, što piti. Ne uznemirujte se! Ta sve to traže pogani ovoga svijeta. Otac vaš zna da vam je sve to potrebno. Nego, tražite kraljevstvo njegovo, a ostalo će vam se nadodati!* (Lk 12,29-31). Ovo

doista zvuči fantastično! Otac zna što nam je potrebno! Nema razloga za strah. Objasnjavajući ovaj navod, Cristalina Evert je rekla *Samo idi prema Bogu. Onda pogledaj sa strane i vidi tko se nalazi uz tebe*. Sve to doista lijepo zvuči, ali je li i u praksi tako?

Svoju vjeru moramo primijeniti i u ovom slučaju. Moramo vjerovati da će nam Bog sigurno dati dobru osobu za vezu. Najprije moramo biti svjesni što tražimo. Tražimo osobu – prijatelja. Ne tražimo skup dijelova tijela koje zajedno čine fizički privlačnu cjelinu. Veza bez pravog prijateljstva je kao čovjek bez glave. Krenimo graditi muško-ženska prijateljstva. Jedan od uzroka propasti institucije braka u modernom društvu jest taj što smo zaboravili što znače muško-ženska prijateljstva. Nema potrebe za strahom, okolina (čak i katolička) neće imati previše razumijevanja za to. Napasti i kušnja će biti, zato moramo vjerovati Bogu i sebi. Ako svoje poznavanje s nekom osobom gradimo isključivo na prijateljstvu, mnogo će lakše biti prepoznati odgovara li nam ta osoba. Kasnije će nam biti lakše distancirati se, ukoliko nam ne odgovara. Najveća opasnost po upoznavanje, osim predbračnog spolnog odnosa, jest tzv. „idolatrija ljubavi“. Svijet je opsjednut željom da doživi ljubav. Mi, mladi, u tome prednjačimo. Kako nam upoznavanja traju prekratko (ispod pola godine), ne stignemo upoznati dobru i lošu stranu karaktera neke osobe. Neupoznavanjem loše strane karaktera osobe stvaramo od te

osobe Boga, zato jer samo Bog nema „lošu stranu karaktera“. Tada se počinjemo „klanjati“ toj osobi – stvarajući lažno perfekcionističko mišljenje. To se očituje u rečenicama: „On/a je najbolji na svijetu. Ne mogu živjeti bez nje/ga. On/a je smisao mog života“. *Otkupnikom ste kupljeni: ne budite robovi ljudima* (1 Kor 7,23). Naravno, onda se dogodi ono što je normalno – pad, pogreška, grijeh. Nakon toga slijedi neizbježno razočaranje. Razočaranje je najveći neprijatelj jer udara na našu vjeru. Zato, ako nam nije vjera jaka, pričekajmo s potragom osobe za vezu. Veza s Bogom je važnija od veze s ljudima.

Dušan Balažević

Mama

Mama je ona koja nas pazi.
Mama je ona koja čajeve kuha,
mama je ona koja tajne čuva.
Mama je najtoplija osoba na svijetu.
Mama nas čuva, hrani, liječi,
u školu vodi i u svemu bodri.
I kad godine prolete
i svako od nas postane čovjek
za jednu ženu na svijetu
mi još i tada ostajemo dijete.

Danijela Pejić

Ne zaboravi ponijeti... osmijeh!!!

Dragi čitatelji! Ovoga ljeta želimo vam da se dobro umorite na svježem zraku, bilo u šumi, bilo na plaži, bilo na njivi, bilo u gradu, a zatim divno odmorite u toplim ljetnim večerima. Igrajte se više nego inače, jer to razveseljuje srca, i riječju, srcem, dušom i tijelom komunicirajte sa svojim bližnjima. Od sve mode, ne zaboravite odjenuti OSMIJEH! ☺

knjiga za ljeto

Početak dobrog upravljanja vremenom: temeljita procjena stanja

Svi mi imamo puno posla. Vrlo je lako potrošiti brojne sate u pokušajima pronalazjenja nekog tajnog, čarobnog načina za obavljanje posla. Nažalost, ne postoji nikakav „čarobni štapić“ koji bi riješio sve vaše jade oko upravljanja vremenom. Ne postoji jedinstveni, univerzalni plan koji bi zadovoljio svačije potrebe. Ali postoji nekoliko ključnih načela i tehnika koje su lako primjenjive na sve okolnosti. Razumljive su i jednostavne, a zbog njihove ih fleksibilnosti s lakoćom prilagođavate svom životnom pozivu. Naravno, u početku je potrebno uložiti malo truda: mali ulog vašeg vremena danas kako biste naučili upravljati njime sutra. Odlučite sada, ovog trena, odvojiti svakoga dana nekoliko minuta za čitanje ove knjige i raditi po njezinim uputama. Može vam se činiti apsurdnim to što morate prihvatiti nove obveze kako biste smanjili njihov pritisak na svoj život, ali to je jedini način pronalazjenja trajnog rješenja za vaše probleme u upravljanju vremenom.

Prvi korak i temelj čitave strategije potpuno je i dobro sagledavanje onoga što uspijevate napraviti svakog dana – i onoga što ne uspijevate. Pomislite na sve poslove, obveze i dužnosti koje vas zaokupljaju i na koje trošite svoje vrijeme. Neke vas od tih odgovornosti doista i obvezuju: odlazak na poslovni sastanak, na primjer, ili pomaganje djeci da operu

zube prije spavanja. To su dužnosti koje proizlaze iz vašega životnog poziva – vi ih ne birate kao takve; one su rezultat nekih viših izbora koje ste napravili. S druge strane, ono što vam oduzima vrijeme može izgledati kao odgovornost i obveza, ali ono doista nije ni jedno ni drugo. Vi birate svoje hobije, sport kojim ćete se baviti, zabave na koje ćete otići. Ti izbori stvaraju odgovornosti. Ali to nisu odgovornosti koje vas obvezuju i zahtijevaju vaše vrijeme, iako se može činiti da jesu. Kako biste dobro upravljali svojim vremenom, imajte uvijek na umu da postoje izbori u vašem životu. Vi doista možete kontrolirati mnoge obveze koje vas svakodnevno opterećuju, bez obzira koliko se silna može činiti njihova moć nad vašim životom.

Ako vam se čini kako niste u stanju na ovaj način preuzeti brigu o svom životu, ne brinite. Sjetite se kako dreseri u cirkusu kontroliraju slonove. Dok su slonovi mladi i relativno slabi, njihovi ih dreseri vezuju za stupove. Slonovi odrastaju s uvjerenjem kako su preslabi za raskidanje konopa, čak i nakon što postanu toliko snažni da to mogu učiniti kao od šale. Nikada to ne pokušavaju jer misle kako to ne mogu. Poput slonova, i mi lako padamo u zamku uvjerenja da smo dužni nešto učiniti, a zapravo nismo. Kako bismo se toga oslobodili, moramo ponovno razmotriti svoje odgovornosti. Odrediti što uistinu moramo učiniti, a što, ukoliko želimo, možemo izostaviti.

Dave Durand

(iz knjige „Upravljanje vremenom za katolike“)

KRŠĆANSKA MODA

Što odjenuti ovoga ljeta?

Dok smo mladi, izuzetno je bitno – koja se boja „nosi“ ove sezone, sandale ravne ili s potpeticama, vrh cipela četvrtast ili okrugao, usko ili široko, badić ili bikini... Uh, primjera je mnogo, ali znate o čemu govorim: to je ono o čemu naša „malo veća djeca“ već sve jako dobro znaju (i birati i tražiti da im kupimo), a mi se maglovito sjećamo da je i nama to nekad bilo „od životne važnosti“ – MODA!

Nakon zanimljive opaske da ljeto ne znači da „svu finoću trebamo poslati na (‘kolektivni’) godišnji odmor“ i da „ponekad više vrijedi omot od knjiga, tj. sadržaja knjige; tako i odijelo može biti vrjednije od onoga koji to odijelo oblači“, mons. Slobodan Štambuk, biskup hvarski, osvrće se na biblijski govor o temi odijela i odijevanja, ističući kako Biblija na mnogo mjesta spominje odjeću, odijevanje; od svečanoga oblačenja službenoga liturgijskoga ruha (Izl 29,5), preko isticanja da su „prve životne potrebe voda, kruh, odijelo“ (Sir 29,27), sve do starozavjetnoga upozorenja kako „žena ne smije na se stavljati mušku

odjeću“ (Pnz 22,5). Time samo naglašava ono što je svima nama jasno, ali se često trudimo to izbjeći: kršćani moraju imati „svoju“ modu. Nije „kršćanska moda“ – habit za sve nas, i laike i redovnike, ali zbilja se mora razlikovati od svjetske mode, mode svijeta, koja je nekad zbilja ekstremna i ne priliči ni pristojnom čovjeku, a kamoli kršćaninu. Bilo bi vrlo korisno i lijepo kad bismo imali modne kreatore koji se ne bi bojali kreirati modu za kršćane ili bar koju modnu „crticu“ inspiriranu Isusovim naukom, a onda – naravno, kad bismo je mogli i slijediti i nositi. Ipak, ni takva moda ne bi nam trebala biti „od životne važnosti“.

Svoju djecu trebamo učiti lijepom, pristojnom i prikladnom odijevanju i za crkvu i za sva ostala mjesta od malena – primjerom i objašnjavanjem. Dopuštajući da dijete (i muško i žensko) otkrije vlastiti stil odijevanja, s omiljenim bojama i tipom odjeće, ipak moramo znati reći što je moda za nas kršćane. Moramo znati objasniti da laganim odijevanjem – osobito u ljeto – moramo čuvati i čednost i tijela i duše, zaključujući da ako nemaš namjeru grijehiti, nije problem duljina suknje ili dubina dekoltea, ali ako potakneš nekoga na grijeh, ipak se „računa“. Također, kršćani ljube i štiju svog Boga, štijući i sveta mjesta Njegove prisutnosti: ne moramo se izuti, kao Mojsije, ali trebamo znati odjenuti i tijelo i dušu – najljepše što možemo... (Ih)

Ljetnje igre

Zabava u hladu – i na moru i na selu i u gradu

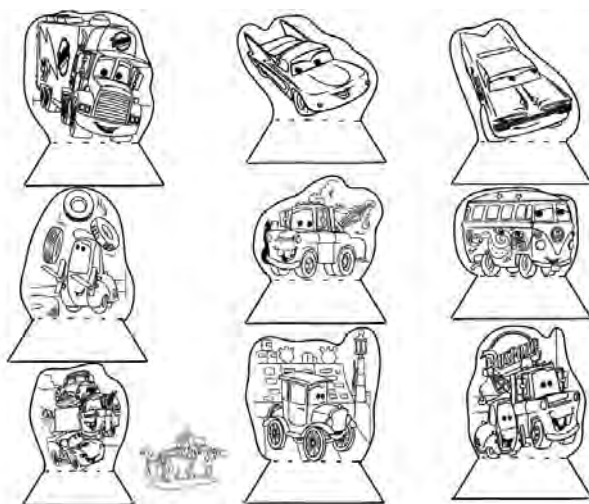
Na moru... 📌 Organizirajte na plaži razne natjecateljske obiteljske igre: tko će prenijeti više mora u lopatici do kantice, tko će prenijeti više vode u kantici bez pomoći ruku. Nosite kanticu zubima i pazite da vam se voda ne prolije iz nje, a pritom

budite brzi. Bodrite jedni druge, navijajte i puno se smijte. 📌 Izradite sami svoje razglednice. Neka djeca crtaju, pišu po raznim kartončićima, neka ostavljaju otiske kamenčića i školjčica, a vi samo napišite točne adrese i zaljepite markicu. 📌

Kod kuće... 📌 S djecom prikupite kamenčiće, školjkice, grančice i travke. Kombiniranjem raznih oblika mogu nastati prava umjetnička djela. Možete izrađivati brodiće i bojati ih raznim bojama, što veselije ili mornare – crtati im oči, bojati uniformu u prave mornarske boje. Cvijeće i travke presujate i napravite krasni herbarij. 📌 Napravite s djecom jednostavne „diorame“ (vidi <http://www.funnycoloring.com/diorama.html>), a kad se uvježbate, pravite makete od različitih materijala. Prekrasno je vidjeti ponos u dječjim očima dok gleda ove jeftine, a originalne igračke: „Ovo sam ja načinio!“ Ako su mama ili tata pomagali, vrijednost je neprocjenjiva. 📌 Napravite papirnate lutke i odjeću za njih (na istoj internetskoj

stranici) i igrajte se sa svojom djevojčicom. Pokušajte napraviti svoje, unikatne lutke junaka iz bajki, Biblije ili svakodnevnog života. 📌

Bilo da ljetujete na moru na pješčanoj plaži, bilo u gradu – pješčaniku na dječjem igralištu ili u svom dvorištu, nikako nemojte zaboraviti izrađivati dvorce od pijeska, razne tunele i mostove. Djeci ćete boravak vani učiniti još zanimljivijim i zabavnijim, a vi ćete se vratiti u djetinjstvo. Predložite im zahvatne skulpture od pijeska kako bi imali što veći izazov i kako bi se što duže zabavljali. Ne zaboravite – mudrost ne čeka na vrhu planine, na kraju dugog uspona školovanja, nego se krije u pješčaniku dječjeg igrališta. (vh)

male mudrosti

Komunikacija

Jedan je mladić tražio posao telegrafista. Pronašao je oglas u novinama i otišao na navedenu adresu. Ondje je zatekao velik i užurban ured, ispunjen žamorom i bukom, a negdje u pozadini je stalno kucao telegrafist. Na jednom natpisu na zidu pisalo je kako kandidat treba sjesti i čekati da ga pozovu u odjeljak. Ispred mladića bilo je desetak kandidata. Kako nije imao što izgubiti sjeo je s ostalima i čekao. Nakon nekoliko minuta mladić je ustao i otišao u odjeljak. Ostali kandidati su se uskomešali i počeli mrmljati. Uskoro se pojavio na vratima šef telegrafske službe i rekao: „Gospodo, možete ići. Mjesto je popunjeno.“

Jedan od kandidata gundajući je rekao: „Ovaj kojega ste primili došao je posljednji. Nismo ni dobili priliku razgovarati s vama. To nije pošteno!“

Poslodavac mu odgovori: „Žalim, gospodo, no telegraf sve vrijeme Morseovom abecedom kucka poruku: ‘Ako razumijete ovu poruku odmah uđite. Posao je vaš.’ Izgleda da nitko od vas nije čuo ili nije razumio poruku. On ju je čuo i shvatio. Posao je njegov.“

Sakramenti su ti koji nam olakšavaju komunikaciju s Gospodinom i približavaju nas Njemu. Oni su nam darovani kako bismo u užurbanosti i napastima ovoga svijeta prepoznali glas našeg Nebeskog Oca koji nas usmjerava na pravi put. Zato ih nemojmo shvaćati olako jer je svaki od tih sakramenata korak bliže cilju našeg zemaljskog hoda – Kraljevstvu Nebeskom.

101 POKLON KOJI MOŽETE DARIVATI CIJELE GODINE

(u nastavcima)

♥ Osmijeh. ♥ Pokažite ljudima da se mogu osloniti na vas. ♥ Potapšajte nekoga po leđima. ♥ Recite „hvala“. ♥ Poljubite nekoga tko to ne očekuje... ♥... ili ga toplo zagrlite. ♥ Recite: „Divno izgledaš!“ i iskreno mislite tako. ♥ Izmasirajte nečija umorna leđa. ♥ Zviždite kad niste dobre volje. ♥ Pošaljite zahvalu starom učitelju. ♥ Zaželite „Dobro jutro“ i onda kad nije dobro. ♥ Pošaljite neočekivano i toplo pismo starom prijatelju. ♥ Iznenadite nekoga telefonskim pozivom. ♥ Operite posuđe iako nije vaš red. ♥ Bacite smeće iako nije vaš red. ♥ Ne obazirite se na proste primjedbe. ♥ Pošaljite kratku poruku „Volim te“. ♥ Počnite nečiji dan šalom ili smiješnom pričom. ♥ Na primjer, skuhaite kavu svojoj tajnici. ♥ Sačuvajte oglas o slobodnom radnom mjestu nekome tko traži posao. ♥ Napišite pismo podrške svom uredniku. ♥ Odvedite djeda i baku na ručak. ♥ Pošaljite poruku „mislim

na vas“. ♥ Mahnite i nasmiješite se čuvaru parkirališta. ♥ Platite račune na vrijeme. ♥ Dajte staru odjeću kome je potrebna. ♥ Širite dobre vijesti. Nemojte širiti tračeve. ♥

Piše: Zvonimir Pelajić

Susret Boga i čovjeka kao neizbježna i neupitna stvarnost

U životu svakoga čovjeka događaju se mnoge stvari koje ljudi često nazivaju slučajnostima. Slučajnosti, po nekima, zapravo i ne postoje, to bi mogle biti određene relacije koje naš razum nije u stanju odmah shvatiti, a nalaze se na našem životnom putu koji nas vodi k izvoru na kome smo nastali, a to je u stvari Bog. Tako smo mi, svjesno ili nesvjesno, u stalnom susretu s našim Stvoriteljem i u bliskoj vezi s našom Majkom Marijom, bez koje ne bismo mogli svladati bezbroj prepreka na našem putu k Bogu.

„Na pola našeg životnog puta, u mračnoj se šumi našoh“, ovo je prvi stih Danteove „Božanske komedije“, čiji smisao mnogi tragatelji za istinom često doživljavaju, a što su jači vjernici to im se još snažnije i događa. Onda nastaju različite krize, padovi i usponi, slabljenje ili jačanje vjere. U ovakvim situacijama razum kao da gubi sposobnost poimanja, logičnoga mišljenja, zaključivanja i rasuđivanja, odnosno pamet, razboritost i um, ne mogu nam mnogo pomoći. U tome nam spas može pružiti samo razum kao dar Duha Svetoga, a to je razlučivanje istine od neistine i zemaljskih shvaćanja, do čega se dolazi, prije svega, molitvom a ne vlastitom pametću, logičnim rasuđivanjem i racionalnošću. Na to nas upućuje i ovaj tekst: „Ne suobličujte se ovome svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da mognete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno“ (Rim 12,2).

U trenucima osobne duhovne krize a i svekolike krize u kojoj se trenutno nalazi cijelo naše društvo, može poslužiti kršćanskom vjerniku, kao utjeha i lijek poruka sv. Rajmunda Penjafortskog, kojom nam ovaj, ne baš previše poznati svetac, osvjetljava našu vjeru i otkriva smisao križa, kojega smo prihvatili nositi kao istinski kršćani: „Sačuvaj Bože ako ste među onima čije su kuće na miru, u spokojstvu sigurne i nad kojima ne vitla šiba Gospodnja, te dobro provode dane svoje i u trenu se strovaljuju u pakao. Vaša čistoća i bogoljubnost zaslužuje i zahtijeva, jer ste mili i dragi Bogu, da se vaša besprije-kornost čestim udarcima pročisti, te da doprete do najpotpunije čistoće“.

Praktični i angažirani vjernici ove riječi prihvaćaju kao realnost kršćanskoga života i, slijedeći primjer o. Gerarda Tome Stantića, s radošću žive svoj pokornički život. Uz to se rješavaju i mentaliteta žrtve, koju mnogi od nas doživljavaju kao nepravedan čin ili kaznu.

Stvaranje jednostavne zabave koja proizvodi dobro raspoloženje zasigurno nije svrha života, njegov je smisao u uspostavi viših vrijednosti, čvrstih estetskih i etičkih kriterija, prosvijećenosti, pozitivnog odnosa prema kulturnoj baštini, a u središtu svega toga je Bog, naš Otac, koji nam u svemu tome uvijek može pomoći. Čovjek je biće u nacrtu, a njegova je najveća odlika što samoodređenjem slobodno izgrađuje sam sebe i svoju sudbinu. No, „Božja su obećanja

vezana uz naše molitve. Tako je odredio Gospodin. Sve možemo dobiti od njega, ali uvijek posredstvom molitve“ (sv. Leopold Bogdan Mandić).

Budući da smo ponekad u situaciji pisati o nečemu što je teško opisati te na taj način učiniti i samu temu banalnom, završit ćemo ovo kratko razmatranje Molitvom sv. Patrika, koja bi nam najbolje mogla ilustrirati jedan kršćanski stav i istinu o neizbježnom susretu Boga i čovjeka i njihovom trajnom povezanošću, što daje puni smisao ljudskom životu:

**Krist je u meni.
Krist je preda mnom,
Krist je iza mene,
Krist je iznad mene,
Krist je ispod mene,
Krist mi je s desna,
Krist mi je s lijeva,
Krist je u srcu svakog čovjeka
koji misli na me,
Krist je u svakom čovjeku
koji me gleda,
Krist je u svakom uhu
koje me čuje.**

Ovom molitvom čovjek usklađuje svoju volju s voljom Božjom, jer bez ljubavi prema bližnjemu i samom sebi ne može se ostvariti istinski susret Boga i čovjeka, što je potreba i želja svakog istinskog vjernika.

Evandjelje objavljeno jednostavnima

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

U taj isti čas uskliknu Isus u Duhu Svetom: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče! Tako se tebi svidjelo. Sve mi preda Otac moj, i nitko ne zna tko je Sin – doli Otac; ni tko je Otac – doli Sin, i onaj kome Sin hoće objaviti“. Tada se okrene učenicima pa im nasamo reče: „Blago očima vašim koje gledaju što vi gledate! Kažem vam, mnogi su proroci i kraljevi htjeli vidjeti što vi gledate, ali ne vidješe; i čuti što vi slušate, ali nisu čuli“ (Lk 10,21-25).

Isusova molitva klicanja izražava stanje duše onoga koji doživljava nešto neočekivano, radosno, te se osjeća kao izvan sebe. Kada nam se nenadano vrati voljena osoba, mi se radujemo. Tada provali iz dubine naše duše klicanje da to svatko može čuti. Kada pak čujemo neku lošu vijest, onda smo žalosni, utučeni. No, kada se sve završi dobro, mi kličemo od veselja. Poznato nam je Marijino klicanje od radosti Boga, *Što pogleda na neznatnost službenice svoje*“ (Lk 1,48). Ana, Samuelova majka, radosno klikće Bogu, jer ona, neplodna, dobiva dijete (1Sam 1,9-19). Jeruzalem klikće od radosti, jer ga *Gospodin odjenu haljinom spasenja* (Iz 61,10). Tko s vjerom moli, taj i klikće jer je iskusio Božju moć u svome siromaštvu, osjeća prijelaz iz jedne beznadne situacije, u otvaranje očiju vjere, slobode srca i svijetlih obzora.

Isus uskliknu iz nutrine svoje intimnosti, iz onoga što je najdublje u njemu i njegovu jedinstvu s Ocem. To je radost u Duhu Svetom kojega Isus ima u sebi. Isus nije vezan uz neki događaj, pa da onda klikće od radosti. Isus klikće u Duhu Svetom kojeg posjeduje u sebi, hvaleći Boga svoga Oca. Duh Sveti u nama očituje ljubav Očevu, jer je on ljubav Božja razlivena u srcima našim. Radost u Duhu Svetom ne podiže lažne tonove. Radost u Duhu Svetom je kreativna, ona je dar Božji, ona je komunikativna. Budući da se radost rađa iznutra, mogu je podijeliti drugima na izvoran način, tako

da ona postane izvor radosti za druge. Radost u Duhu Svetom je sposobna ući u moj život i u život onih koji mene okružuju. Tu radost nam nitko ne može oduzeti. Kada su se učenici koje Isus poslao propovijedati po gradovima vratili, puni radosti su govorili: *Gospodine, i demoni nam se pokoravaju u tvoje ime*“ (Lk 10,17). Ništa nam se ne opire. Tada Isus usklikne u Duhu Svetom: *Slavim te Oče, Gospodaru neba i zemlje što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima* (Lk 10,21).

Prihvatanje dara Božjega

U Isusovoj molitvi klicanja, primjećujemo dvije opreke: sakriti – otkriti; mudri – umni. Mudrima je sakriveno, malenima otkriveno. Kraljevstvo je Božje dar, a ne plod traženja. Ono doduše pretpostavlja traženje, iščekivanje, potiče na traženje, ali ono nikada nije plod samo traženja, niti sama nagrada iščekivanja. Ono je dar kojega trebamo ponizno moliti: *Dođi kraljevstvo tvoje*. Objavi nam kraljevstvo tvoje. Objavi nam kraljevstvo tvoje, neka se ono očituje kao milosrđe tvoje prema nama. Upravo zato što je to Božje kraljevstvo, ono može biti *sakriveno* onima koji žive zatvorenog srca i zatvorenih očiju pred tim darom. Slijepac iz Jerihona, molio je Isusa: *Gospodine, daj da progledam* (Mk

10,51). Daj da vidim, da ne bude otajstvo tvoga kraljevstva sakriveno mojim očima. Protivljenje između mudrih i malenih govori nam da se otajstvo kraljevstva Božjega otkriva onima koji osjećaju potrebu drugih, koji ne vjeruju u svoju vlastitu samodostatnost. Tko osjeća potrebu drugih, spreman je prihvatiti dar. Isusovo klicanje u Duhu izvire iz motrenja uspjeha čudesnog načina objavljivanja djela Božjih. Otajstvo kraljevstva Božjega je otajstvo povezivanja s drugim ljudima, otajstvo ljubavi koje pretpostavlja sposobnost primiti dar. Sin Božji je onaj koji prvi zna primiti: *Sve je meni predao Otac moj* (Mt 11,27). Isus je sve primio od Oca. Čovjek je pozvan biti raspoloživ i malen, kako bi mogao primiti dar. Blaženije je otvoriti se drugima jer se sam Bog prvi otvorio i započeo zajedništvo s nama u Kristu. Isus moli i klikće hvaleći Oca, dopuštajući da kreativna radost teče i očituje se preko njega na sve ljude. Pozvani smo i mi hvaliti i veličati Boga za svoje roditelje, braću i sestre, svoje odgojitelje i učitelje, papu i biskupe, svoje svećenike, redovnike i redovnice, prijatelje i za sve one koji su nam na bilo koji način pomogli da postanemo to što danas jesmo u pozitivnom smislu riječi.

(nastavlja se)

Ivo Topalić

(* 25. srpnja 1913. + 26. srpnja 1987.)

Piše: Stjepan Beretić

Subotica, Travnik, Zagreb

Rođen je u Baču 25. srpnja 1913. godine. Otac mu je bio Marin, a mati Ana Filipović. Nakon pučke škole u domaćem Baču, ni kao sjemeništarac nije ostavljao Bač, a razrede gimnazije je polagao u Subotici, a onda se s ostalim bačkim sjemeništarcima našao u isusovačkoj gimnaziji Nadbiskupskog sjemeništa u Travniku, gdje je maturirao. Teologiju je studirao u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 9. kolovoza 1936. godine. Potom je tri godine bio kapelan subotičke župe svetoga Jurja, pa deset godina duhovnik subotičke bolnice. U to je vrijeme potpuno izgubio vid na lijevom oku, dok mu je desno oko sve više slabilo. Bio je i vikar današnje župe Marije Majke Crkve u subotičkom predgrađu Aleksandrovo.

U najužem zavičaju

Od 1948. do 1959. bio je po nalogu biskupa Lajče Budanovića upravitelj župe u Vajskoj i Bođanima, da bi potom postao župnikom župe svetoga Pavla u Baču s područnim župama Tovariševo i Deronje. Župnik Ivo Topalić se osim materinskog hrvatskog jezika dobro služio i mađarskim i njemačkim jezikom. Godine 1967. je imenovan i bačkim dekanom, a 1974. godine je imenovan bačkim arhiepiskopom (naddekanom). Tu je službu obavljao sve do svoje smrti. Pritisnut i bolešću i sve slabijim vidom Ivo Topalić se 13. listopada 1977. godine zahvalio na župničkoj službi u Baču. Tako se povukao u mirovinu i nastanio se u svećeničkom domu Josephinum u Subotici.

Neumoran i u mirovini

Osamnaest je godina, od 1959. do 1977. godine vjerno upravljao bačkom župom. U svećeničkom domu je živio do svoje smrti. Rado je ispovijedao u katedrali. Subotičani su se rado ispovijedali kod njega. Živio je tihim i skrovitim životom. Bio je veliki molitelj, a posebno se isticao kao Marijin štovatelj. U svojim je molitvama pratio i svoje rodno mjesto i cijelu Subotičku biskupiju. Dugo godina ga je pratilo slabljenje

vida. Cijeli ga je njegov svećenički život mučila bolest očiju. Kao što je kao bački župnik marljivo pisao župnu spomenicu, tako je i u svećeničkom domu nastavio istim putem. Bio je pravi ljetopisac svećeničkog doma. Ono što je zapisao o župi Bač i njegove bilješke o svećeničkom domu su dragocjeni izvor za svakoga tko bi se želio baviti poviješću Bača ili subotičkog svećenikog doma.

Počiva u rodnom gradu

Svećenik Ivo Topalić je umro 26. srpnja 1987. godine, te je sahranjen u Baču 28. srpnja u grobnicu bačkih župnika. Dokle god mu je zdravlje dopuštalo, rado je odlazio u Bač i pomagao svome nasljedniku. Nakon 50 godina svećeništva prešao u Gospodinu. O njemu je svećenik Lazar Ivan Krmpotić (*1938. + 2006.) zabilježio da je bio veoma ozbiljan, iskreno pobožan i radin svećenik. Za svojih 18 godina služenja Božjem narodu u Baču ostavio je za sobom svijetli svećenički lik, kako svom puku tako i područnom kleru. U vremenima pokoncilskih previranja i traženja novih putova, Ivo Topalić je ostao vjeran zdravim načelima tradicije. Nikad se nije zatvarao pred novim smjernicama ni pred duhom Drugog vatikanskog koncila. Bio je požrtvovan u vršenju svojih svećeničkih dužnosti i vlastitoj župi i pun spremnosti pomoći braći svećenicima. Prema mlađoj braći postavljao se s puno takta i razumijeva-

nja, ali i sa svom odlučnošću kad je to bilo potrebno. Za njegova župnikovanja u Baču su dvojica od pet sjemeništaraca postali svećenici: József Leist, danas palički župnik i dekan, te podnavski arhiepiskop Jakob Pfeifer, župnik u Odžacima i upravitelj župe Apatin.

Njegov kalendar i božićne uspomene

Nakon dolaska u svećenički dom Josephinum u Subotici, Ivo Topalić je izdao *Katolički kalendar za prostu 1979. godinu*, gdje je na 34 stranice opisao više povijest župe Bač nego povijest grada Bača. O živahnosti bačke župe svjedoči popis 15 redovnica i 16 svećenika koji su rođeni u Baču. Zanimljivi su i matični podaci župe od 1896. do 1977. godine. Iz tih podataka zaključujemo da je u Baču najviše krštenja bilo 1902. godine (182). Najviše sprovoda je bilo 1907. (136) u 1914. godine (138). Najviše vjenčanja je bilo 1919. godine (121 par). U razdoblju od 1910. do 1922. godine krstilo se godišnje u prosjeku 102 djece. U svojoj knjižici Ivo Topalić spominje 4 bačke mlade mise iz 1936. godine: fra Beato Bukinac, Marin Šemudvarac, Ivo Topalić i Stjepan Ognjanov. U *Subotičkoj Danici* za 1984. godinu je opisao božićno pjevanje u Baču. I taj njegov članak je svjedočanstvo o njegovoj svećeničkoj duši i o ljubavi prema rodnom gradu.

Prema:

1. Ivo Topalić, *Katolički kalendar za prostu 1979. godinu*, Ruski Krstur, 1978.
2. Ivo Topalić, S pjesmom na Božić u Baču, *Subotička Danica* 1984, str. 67-70.
3. Stjepan Beretić, Bački župnici V., Ivo Topalić (1959. – 1977.), *Zvonik*, br. 154, kolovoz, 2007., str. 36.
4. Lazar Ivan Krmpotić, In memoriam Ivanu Topaliću svećeniku, *Bačko klasje*, br. 42-43, 25. listopada 1987., str. 29.
5. *Litterae circulares*, 6-7. 7. VIII. 1987, Subotica, 1987. Topalić Ioannes, obitus, str. 101.

MARIJA IVKOVIĆ IVANDEKIĆ

(10. IV. 1928. – 12. VI. 2013.)

Tiho smo ispratili tetu Maru, kako smo je svi znali zvati.

Teta Mara se rodila na Bikovu, 10. 4. 1928. godine od oca Grge i mame Kate rođ. Skenderović (iz Tavankuta). Imala je braću Marka i Peru i sestre Ciliku i Vitu. Vrlo rano dolaze u varoš u obiteljsku kuću u Mažuranićevu 7, gdje je i živjela sve ove godine.

Osnovnu školu pohađala je u Sobotici kod Sestara Naše Gospe. Ova redovnička družba posvetila se djevojčicama i djevojkama učeći ih čitati, pisati, računati, crtati, pjevati i plesati, tumačeći im temelje kršćanskoga nauka, čestitog života i kućne higijene. Tamo je naučila temelje skromnog, pobožnog života i posvećenosti ručnom radu. U mirovinu odlazi kao zaposlenica „Naše radosti“.

Tetu Maru svi u gradu znaju kao najpoznatiju vezilju starije generacije bunjevačkog *bilog* veza. Radila je i druge tehnike kao što su zlatovez, engleska madera, ažur, toledo, probijanice, rišelje.... Ali je uvijek isticala svojim suradnicama: „radite bunjevački bili vez“. Svoje znanje i umijeće nesebično je prenosila drugima. O tome nam svjedoči i s. Jasna Crnković. *Učila nas je teta Mara Ivković Ivandekić. Pošto mi se to sviđalo, a i ranije me je mama nečemu naučila, poslala sam i ja na taj tečaj gdje smo učili raditi 'ažur' i 'šlingovanje'. ... Tada sam počela učiti raditi papuče. Teti Mari i teti Ciliki (njenoj sestri) moram puno zahvaliti što su imale strpljenja sa mnom i što su svoje znanje prenijele na mene* (tekst objavljen u *Zvoniku*, br. 7(45), kolovoza 1998.).

I mnoge druge žene potražile su njenu pomoć, kao mentorice. Početkom devedesetih godina prošlog stoljeća pri HKC „Bunjevačko kolo“ formiran je Odjel šlinga. Mnoge polaznice zajedno s tetom Marom redovito su se sastajale

u prostorijama Galerije dr. Vinko Perčić.

Kasnije, one samostalno rade pri Gerontološkom centru. Mnoge vezilje nam o tome svjedoče koje i danas aktivno rade šling i sa sjetom je se sjećaju i ističu njen neumorni rad, predanost vezu i želju da svoje znanje i vještine prenese i drugima. U posljednjim mjesecima njenog života, slabo je radila jer ju je vid napuštao i ruke su joj se grčile. Svaki put kada su je prijateljice posjećivale, uvijek je pri ruci imala neki vez koji je radila pa makar to bio i samo motiv za rađene papuče.

Mnogi imaju uspomenu na njen rad i kod kuće u privatnim zbirkama narodne nošnje koje je sama šlingala, ali isto tako i pregačice za svatove koje su *mlade* dobivale u zaruke, za „okrećanje“ u svatovima, kao i rađene papuče s njenim motivima.

Jedan svima nama prepoznatljiv motiv nalazi se kao detalj interijera velike dvorane HKC „Bunjevačko kolo“. Mnogi ne znaju da je taj motiv upravo ona zlatovezom izvezla na plišanoj crnoj marami na vrat, koji je arhitekt Ante Rudinski prenio kao motiv za oslikavanje dvorane.

Također je za potrebe folklornog odjela Centra šlingala ženske košulje i midere. Svake godine aktivno je sudjelovala na tradicionalnim božićnim i uskršnim izložbama gdje je izlagala svoje radove sa svojim suradnicama. U organizaciji Izvršnog vijeća Vojvodine na Međunarodnom festivalu podunavskih zemalja u Ulmu (Njemačka) od 4. do 13. lipnja 2004. godine u okviru ma-

nifestacije „Dani Vojvodine“, sudjelovala je sa svojim radovima. Rajko Ljubić u filmu „Tkanje i vezovi“ (2006.) surađuje s tetom Marom koja u filmu prikazuje i govori o svojem radu. Sve je to snimano u nenoj obiteljskoj kući.

O njenom nesebičnom radu i ljubavi prema vezu govori i činjenica da je radila i za potrebe pravoslavaca. Mnoge mlade Bunjevke je pamte po divnim svilama i bunjevačkim „ruvima“ koje je rado davala za potrebe Dužijance, Tijelova i Velikog prela. S ponosom je govorila o njima jer je to bila obiteljska ostavština i voljela je posuđivati *ruvo* svima onima koji će to *ruvo* s ponosom i velikom odgovornošću nositi. Bila je velika čast posuditi *ruvo* od tete Mare.

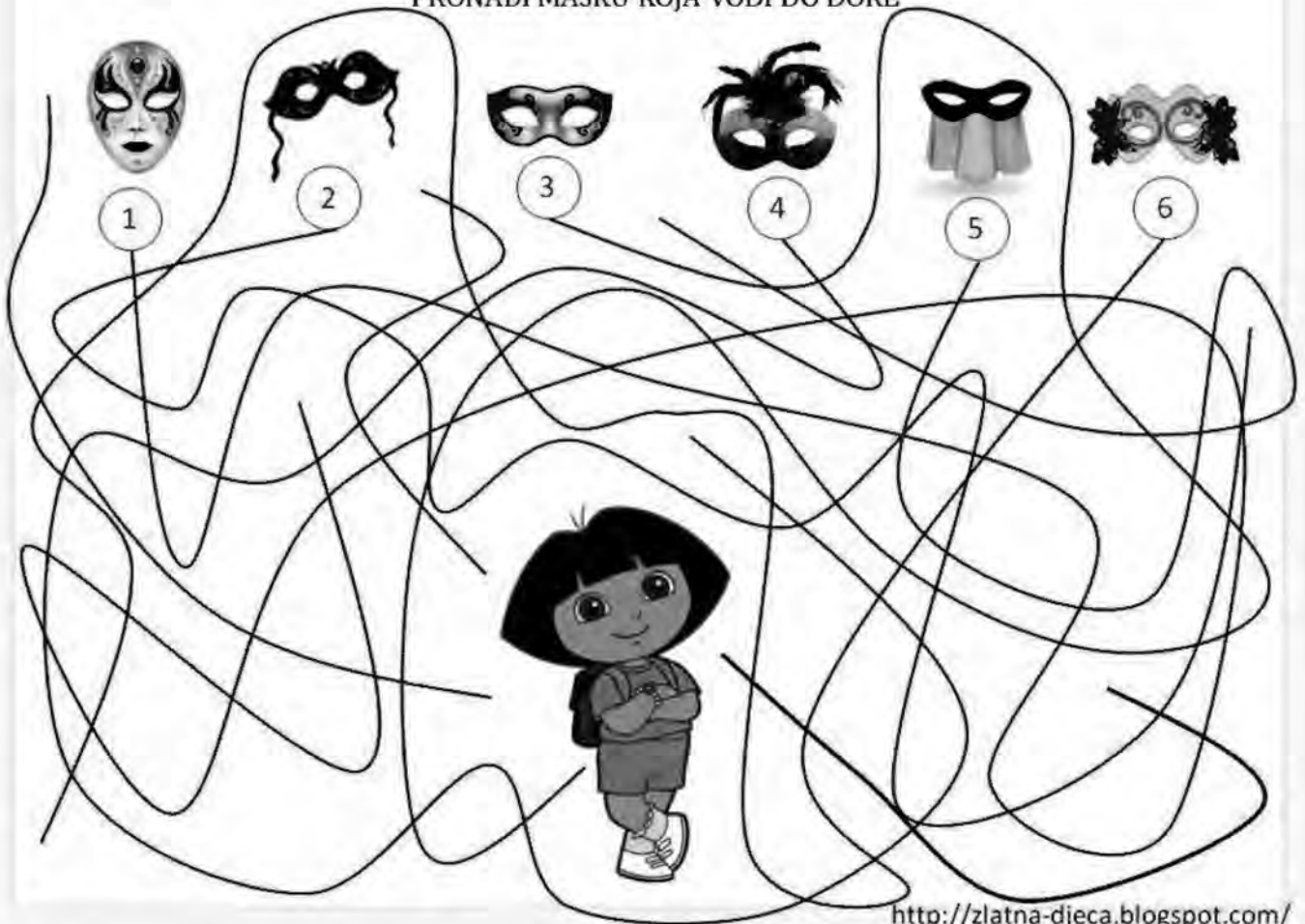
Želja nam je da se ova neumorna radnica našega naroda ne zaboravi, da ostane očuvana njena ostavština za sva pokoljenja koja dolaze. Neka nam teta Mara bude primjer tihog, skromnog života koji je bio prožet kršćanskim vrednotama.

Mili rode čuvaj blago svoje!

Jelena Piuković

PRONAĐI MASKU KOJA VODI DO DORE

<http://zlatna-djeca.blogspot.com/>

RIJEŠI KRIŽALJU

1. Sveti Petar je po zanimanju bio _____.
2. Umro je _____ na križu.
3. Jezero u blizini kojega je živio zove se _____.
4. Pravo mu je ime _____.
5. Kad su Isusu sudili, on ga je _____.
6. Bio je po redu _____ papa.
7. Grad u kojem je ubijen je _____.
8. Brat mu se zvao _____.
9. Ime Petar u prijevodu znači _____.

<http://zlatna-djeca.blogspot.com/>

Malo se šalimo

Pita Profesorica Ivicu:

– Što su Izraelci bježali iz Egipta?

Ivica:

– Istekla im viza!

***

Ukrao sam dvije jabuke – kaže dječak ispovijedajući se.

Za pokoru dva Očenaša – kaže svećenik.

Ako izmolim tri, jel' mogu ukrasti još jednu?

***

Šeta redovnik pustinjom, kad mu u susret dolazi lav. Pomisli redovnik: Pojest će me, moram nešto učiniti.

Redovnik klekne, sklopi ruke i zatvori oči i počne moliti: Bože, probudi barem nešto kršćanskog u ovom lavu!

Otvori oči i ima što vidjeti: i lav je kleknuo i počeo moliti: Bože moj, blagoslovi ovaj obrok koji ću sada objedovati!

***

Ulovio student zlatnu ribicu koja mu reče:

– Pusti me i ispunit ću ti jednu želju.

Student začuđeno upita:

– Pa kako jednu, zar nisu obično tri želje?

Na to će ribica:

– Eeee, sad je po Bolonji...

OTKRIJ KAMO MAJKA TEREZIJA NOSI DIJETE U NARUČJU...

<http://zlatna-djeca.blogspot.com/>

Ususret događanjima Dužijanca 2013.

Iz programa

nedjelja, 28. 7. u 10 sati
Dužijanca – crkva Presvetog
Trojstva, **Mala Bosna**

četvrtak, 1. 8. u 19 sati
Izložba radova sa XVI. Međunarod-
ne likovne kolonije „Bunarić 2012.“
HKC „Bunjevačko kolo“, Subotica

nedjelja, 4. 8.
u 10 sati Dužijanca – crkva sv. Jo-
sipa Radnika, **Đurđin**
u 18 sati Dužijanca – Kod križa u
centru, **Mirgeš (Ljutovo)**

četvrtak, 8. 8. u 19 sati
Književna večer u organizaciji Ka-
toličkog društva za kulturu, povijest i
duhovnost „Ivan Antunović“.

Predstavljanje knjige dr. Andrije
Anišića: *Vjersko-moralna obnova
braka i obitelji : model opstanka i na-
pretku naroda u djelima Ivana Antu-
novića*

HKC „Bunjevačko kolo“, Subotica

petak, 9. 8.
– u 19 sati **Izložba** radova od
slame nastalih na XXVIII. sazivu kolo-
nije slamarki u Tavankutu – Vestibul
Gradske kuće, Subotica

– u 20 sati Tamburaška večer,
predstavljanje bandaša i bandašice i
izbor pratilaca, proglašenje najljepšeg
izloga – Gradski trg, Subotica

subota, 10. 8.
– u 18 sati **Svečana Večernja** –
katedrala bazilika sv. Terezije Avil-
ske, Subotica
– oko 19 sati Polaganje vijenca od
žita na spomenik Risaru i spomen-

bistu Blaška Rajića – park ispred
Gradske kuće, Subotica
– u 20 sati Skupština risara i na-
stup folklornih ansambala – Gradski
trg, Subotica

nedjelja, 11. 8.
– u 8,45 sati **Središnja proslava**
Dužijance 2013.

Blagoslov i ispraćaj bandaša i ban-
dašice – crkva sv. Roka, Subotica
– od 9 do 10 sati Povorka do kate-
drale

– u 10 sati **Svečano euharistij-
sko slavlje** – katedrala bazilika sv.
Terezije Avilske, Subotica

– u 11,30 sati Svečana povorka
kroz grad, predaja kruha gradonačel-
niku – Gradski trg, Subotica

– u 18 sati Posjet grobu Blaška Ra-
jića – Kersko groblje, Subotica

– u 20 sati Bandašicino kolo –
Gradski trg, Subotica

četvrtak, 15. 8.
Početak rada XVII. Međunarodne
likovne kolonije „Bunarić“ – HKC
„Bunjevačko kolo“, Subotica

subota, 17. 8. u 18 sati
Zatvaranje XVII. Međunarodne li-
kovne kolonije „Bunarić“
HKC „Bunjevačko kolo“, Subotica

subota, 24. 8. i nedjelja, 25. 8.
2013.

Bunarićko proštenje – Svetište
Majke Božje, Bunarić

OGLAS

Katolkinja, starija gospođa nudi
stanovanje u garsonjeri a potrebna
joj je pomoć u kući. U obzir dolaze
žene od 40 do 50 godina. Informa-
cije i dogovor na tel. 024-520-764.

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Rimokatolički župni ured Sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Beogradski put 52
Telefon: +381(0)24 554-896; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs
Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel: +381(0)24 553 610
Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika
mr. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Društva „Ivan Antunović“
mr. Ervin Čeliković, tehnički urednik
Katarina Čeliković, lektorica
mr. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković,
mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija "PRINTEX", Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupire Ministarstvo vera R. Srbije.

Hrvatska Čitaonica

Čitajte tisak, posudite knjige
i porazgovarajte s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, ulica Bele Gabrića 21
srijeda, petak 10 – 14 sati
utorak, četvrtak 16 – 19 sati

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hrvivo@tothfalu.co.rs

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

RADIO MARIJA

Tel.: 021/4790-529; 024/692-255; 011/3349745

www.radiomarija.rs

radiomarija.srbija@gmail.com

NOVI SAD: 90,0 MHz; SUBOTICA: 90,7 MHz; PLAVIŠTE: 99,7 MHz;
SOMBOR: 95,7 MHz; LESKOVAC: 107,4 MHz; VRDNIK: 88,4 MHz; NIŠ: 102,7 MHz

**Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Hrvatska riječ**

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: **1650 din**
- poštom:
1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka
slijedi popust)

50 Eura: Europa
60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati
poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem,
Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom
podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime
Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12,
10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozems-
tva mogu poslati na biskupijski račun s nazna-
kom **Za Zvonik:**

NLB Banka A.D. Beograd
SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200263537

Subotička biskupija, Trg sv. Terezije 3, 24000
Subotica, Serbia.

Devetnica bl. Mariji Petković u sv. Roku

Hodočasnici iz Poljske u Maloj Bosni

Znanstveni kolokvij o dužijanci

Marijansko pučko pivanje u Bačkom Monoštoru

Karmelska Gospa u Somboru

Misa za mlade u bolničkoj kapeli

Redenje i mlada misa vlč. Vinka Cvijina

